

Официален вестник

на Европейския съюз

C 75 E

Издание
на български език

Информация и известия

Година 52

31 март 2009 г.

Известие №	Съдържание	Страница
III Подготвителни актове		
СЪВЕТ		
2009/C 75 E/01	Обща позиция (ЕО) № 10/2009 от 9 януари 2009 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия ⁽¹⁾	1
2009/C 75 E/02	Обща позиция (ЕО) № 11/2009 от 9 януари 2009 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 ⁽¹⁾	16
2009/C 75 E/03	Обща позиция (ЕО) № 12/2009 от 9 януари 2009 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до преносни мрежи на природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 ⁽¹⁾	38
2009/C 75 E/04	Обща позиция (ЕО) № 13/2009 от 16 февруари 2009 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1172/95 на Съвета ⁽¹⁾	58
2009/C 75 E/05	Обща позиция (ЕО) № 14/2009 от 16 февруари 2009 година, приета от Съвета в съответствие с процедурата, посочена в член 251 от Договора за създаване на Европейската общност, с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Група на европейските регулатори в областта на далекосъобщенията (ГЕРД) ⁽¹⁾	67

BG

⁽¹⁾ Текст от значение за ЕИП

III

(Подготвителни актове)

СЪВЕТ

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 10/2009

приета от Съвета на 9 януари 2009 година

с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2009 на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия

(текст от значение за ЕИП)

(2009/C 75 E/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“, се подчертава значението на завършването на вътрешния пазар на електроенергия и природен газ. Подобряването на регулаторната рамка на общностно равнище е определено като ключова мярка за постигането на тази цел.
- (2) С Решение 2003/796/ЕО на Комисията ⁽⁴⁾ е създадена независима консултативна група по въпросите на електроенергията и природния газ, наречена Европейска група на регулаторите по въпросите на електроенергията и

природния газ („ERGEG“), която да улесни консултацията, координацията и сътрудничеството между регулаторните органи в държавите-членки и между тези органи и Комисията, с цел да се консолидира вътрешният пазар на електроенергия и природен газ. Тази група се състои от представители на националните регулаторни органи, създадени съгласно Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽⁵⁾, както и съгласно Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ ⁽⁶⁾.

- (3) Работата, извършена от ERGEG след нейното създаване, има положителен принос за вътрешния пазар на електроенергия и природен газ. При все това в сектора е общопризнато и е предложено от самата ERGEG да се премине от доброволно сътрудничество между националните регулаторни органи към сътрудничество в рамките на структура на Общността с ясна компетентност и правомощия да приема самостоятелни регулаторни решения в редица специфични случаи.
- (4) Европейският съвет през март 2007 г. прикани Комисията да предложи мерки за установяване на независим механизъм за сътрудничество между националните регулатори.
- (5) Въз основа на оценката на въздействието във връзка с изискваните ресурси за функционирането на централен орган бе направено заключението, че един независим централен орган предлага редица дългосрочни преимущества в сравнение с други възможности. Поради това следва да се създаде Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“).

⁽¹⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.⁽²⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 18 юни 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 9 януари 2009 г. и Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 296, 14.11.2003 г., стр. 34.⁽⁵⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37.⁽⁶⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

- (6) Агенцията следва да осигури правилното координиране и, когато е необходимо, извършване на общностно равнище на регулаторните функции, осъществявани от националните регулаторни органи в съответствие с Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽¹⁾ и Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ ⁽¹⁾. За тази цел е необходимо да се гарантира независимостта на Агенцията, нейния технически и регулаторен капацитет, нейната прозрачност и ефективност.
- (7) Агенцията следва да наблюдава регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи в секторите на електроенергия и на газ, както и осъществяването на задачите на Европейската мрежа от оператори на преносни системи за електроенергия („ЕМОПС за електроенергия“) и тези на Европейските мрежи от оператори на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“). Участието на Агенцията е ключово, за да се гарантира, че сътрудничеството между операторите на преносни системи се осъществява по ефикасен и прозрачен начин в полза на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ.
- (8) Агенцията играе важна роля за изработването на необвързващи рамкови насоки, с които мрежовите кодекси трябва да са в съответствие. Също така се счита за подходящо за Агенцията и в съответствие с целта ѝ, тя да участва в преразглеждането на мрежовите кодекси (както при тяхното създаване, така и при изменението им), с цел да гарантира че те са в съответствие с необвързващите рамкови насоки, преди да ги препоръча на Комисията за приемане.
- (9) Целесъобразно е да се създаде рамка, в която националните регулаторни органи да могат да си сътрудничат. Тази рамка следва да улесни еднаквото прилагане на законодателството в областта на вътрешния пазар на електроенергия и газ в цялата Общност. На Агенцията следва да бъде предоставено правомощие да приема самостоятелни решения по отношение на ситуации, засягащи повече от една държава-членка. Това правомощие следва, при определени условия, да обхваща технически въпроси, регулаторния режим за инфраструктурата за електроенергия и газ, свързваща или която може да свърже поне две държави-членки и като последна инстанция, освобождавания от правилата на вътрешния пазар на нови междусистемни електропроводи и нова инфраструктура за газ, разположени в повече от една държава-членка.
- (10) Доколкото Агенцията има цялостен поглед върху дейността на националните регулаторни органи, тя следва да има консултативна роля спрямо Комисията що се отнася до въпросите на пазарно регулиране. Тя следва също така да бъде задължена да докладва на Комисията, когато установи, че сътрудничеството между операторите на преносни системи не дава необходимите резултати или че даден национален регулаторен орган, чието решение не е в съответствие с насоките, не следва съответно становището на Агенцията.
- (11) Агенцията следва също така да може да издава необвързващи насоки, които да подпомагат регулаторните органи и участниците на пазара при обмена на добри практики.
- (12) Структурата на Агенцията следва да бъде адаптирана да посреща специфичните нужди на енергийното регулиране. По-специално, необходимо е изцяло да се вземе предвид специфичната роля на националните регулаторни органи и тяхната независимост.
- (13) Управителният съвет следва да има необходимите правомощия да изготвя бюджета, да проверява неговото изпълнение, да съставя вътрешни правила, да приема финансов правилник и да назначава директор. За подновяване на членовете на управителния съвет, назначавани от Съвета, следва да се използва ротационна система, която да осигурява балансирано участие във времето на държавите-членки.
- (14) Агенцията следва да има необходимите правомощия да осъществява регулаторните функции по ефикасен и най-вече независим начин. Независимостта на регулаторните органи е не само ключов принцип на доброто управление, но също така основна предпоставка за осигуряване на доверието на пазара. Без това да засяга неговите членове, действащи от името на съответните им национални органи, Съветът на регулаторите следва да действа независимо от каквито и да е пазарни интереси и да не търси или приема инструкции от което и да е правителство на държава-членка, Комисията или което и да е друго публично или частно образувание.
- (15) С цел съкращаване на процедурата, когато Агенцията има правомощия да взема решения, на заинтересованите страни следва да се предостави право на обжалване пред апелативен съвет, който следва да бъде част от Агенцията, но да бъде независим както от нейната административна, така и от нейната регулаторна структура. В интерес на приемствеността при назначаването или подновяването на членовете на апелативния съвет следва да се дава възможност за частично подновяване на този съвет.
- (16) Агенцията следва да се финансира главно от общия бюджет на Европейския съюз чрез такси и доброволни вноски. По-специално, ресурсите, които в момента са обединени от регулаторните органи за сътрудничеството им на общностно равнище, следва да продължат да бъдат на разположение на Агенцията. Бюджетната процедура на Общността следва да остане приложима по отношение на каквито и да било субсидии, платими от общия бюджет на Европейския съюз. Освен това одитът на отчетите следва да се осъществява от Сметната палата в съответствие с член 91 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията от 19 ноември 2002 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 185 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности ⁽²⁾.

⁽¹⁾ OBL ...⁽²⁾ OBL 357, 31.12.2002 г., стр. 72.

- (17) Агенцията следва да има персонал с високи професионални качества. По-специално, тя следва да се възползва от компетентността и опита на служители, командировани от националните регулаторни органи, Комисията и държавите-членки. За служителите на Агенцията следва да се прилагат Правилникът за длъжностните лица на Европейските общности и Условията за работа на други служители на Европейските общности, наричани по-нататък „Правилника за длъжностните лица“ и „Условията за работа“, установени в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 ⁽¹⁾, както и правилата, приети съвместно от институциите на Европейската общност за целите на тяхното прилагане. Управителният съвет, съгласувано с Комисията, следва да приема необходимите мерки за прилагане.
- (18) Агенцията следва да прилага общите правила по отношение на публичния достъп до документи, съхранявани от органи на Общността. Управителният съвет следва да установи практическите мерки за защита на чувствителна търговска информация и лични данни.
- (19) Държави, които не са членки на Общността, следва да могат да участват в работата на Агенцията в съответствие с подходящи споразумения, които ще бъдат сключени от Общността.
- (20) Мерките, необходими за прилагане на настоящия регламент, следва да се приемат в съответствие с Решение № 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽²⁾.
- (21) По-специално, на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за приемане на насоките, необходими в ситуации, в които Агенцията придобива компетентност да взема решения относно условията и реда за достъп и оперативната сигурност на трансграничната инфраструктура. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (22) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно сътрудничество на националните регулаторни органи на общностно равнище, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Създаване и правен статут

Член 1

Създаване

1. С настоящият регламент се създава Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия наричана по-нататък „Агенцията“.
2. Целта на Агенцията е да се подпомагат регулаторните органи, посочени в член 34 от Директива 2009/.../ЕО и член 38 от Директива 2009/.../ЕО в изпълнението на общностно равнище на регулаторните задачи, осъществявани в държавите-членки и при необходимост да координира тяхната дейност.
3. Докато сградите на Агенцията бъдат подготвени, тя ще ползва сгради на Комисията.

Член 2

Правен статут

1. Агенцията е орган на Общността с юридическа правосубектност.
2. Във всяка държава-членка Агенцията се ползва с най-широката правоспособност, предоставяна на юридически лица съгласно националното законодателство. По-специално, тя може да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да е страна по съдебни производства.
3. Агенцията се представлява от директора ѝ.

Член 3

Състав

Агенцията се състои от:

- а) Управителен съвет, който изпълнява задачите, определени в член 12;
- б) Съвет на регулаторите, който изпълнява задачите, определени в член 14;
- в) Директор, който изпълнява задачите, определени в член 16;
- г) Апелативен съвет, който изпълнява задачите, определени в член 18.

Член 4

Видове актове на Агенцията

Агенцията може:

- а) да издава становища и препоръки, адресирани до операторите на преносни системи;

⁽¹⁾ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

- б) да издава становища, адресирани до регулаторните органи;
- в) да издава становища и препоръки, адресирани до Комисията;
- г) да взема самостоятелни решения в специфични случаи, посочени в членове 7, 8 и 9.

ГЛАВА II

Задачи

Член 5

Общи задачи

Агенцията може, по искане на Комисията или по своя собствена инициатива, да предоставя становища на Комисията по всички въпроси, свързани с целта, за която тя е създадена.

Член 6

Задачи по отношение на сътрудничеството между операторите на преносни системи

1. Агенцията дава на Комисията становища относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2009/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия ⁽¹⁾ и тези на ЕМОПС за газ съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2009/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно условията за достъп до преносни мрежи на природен газ ⁽¹⁾.
2. Агенцията следи изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия, посочени в член 9 от Регламент (ЕО) № .../2009 и на ЕМОПС за газ, посочени в член 9 от Регламент (ЕО) № .../2009.
3. Агенцията може да дава становища:
 - а) на ЕМОПС за електроенергия, съгласно предвиденото в член 8, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № .../2009 и на ЕМОПС за газ, в съответствие с предвиденото в член 8, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № .../2009 относно мрежовите кодекси, и
 - б) на ЕМОПС за електроенергия, съгласно предвиденото в член 9, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕО) № .../2009 и на ЕМОПС за газ, в съответствие с предвиденото в член 9, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕО) № .../2009 относно проекта на годишна работна програма и проекта на 10-годишен необвързващ план за развитие на мрежата.
4. Агенцията дава надлежно мотивирани становища, както и препоръки, на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и Комисията, когато прецени, че проектът на годишна работна програма или проектът на 10-годишен необвързващ план за развитие на мрежата, представени ѝ в съответствие с член 9, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕО) № .../2009, и член 9, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕО) № .../2009 не насърчават недискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране

⁽¹⁾ OBL ...

на пазара или достатъчно равнище на трансгранични между-системни връзки, достъпни за трети страни.

Агенцията представя проект на необвързваща рамкова насока на Комисията при поискване съгласно член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО) № .../2009. Агенцията преразглежда проекта на необвързваща рамкова насока и го представя отново на Комисията при поискване съгласно член 6, параграф 4 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 6, параграф 4 от Регламент (ЕО) № .../2009.

Агенцията предоставя мотивирано становище на ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ относно мрежовите кодекси в съответствие с член 6, параграф 7 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 6, параграф 7 от Регламент (ЕО) № .../2009.

Агенцията представя мрежовия кодекс на Комисията и може да препоръча той да бъде приет съгласно член 6, параграф 9 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 6, параграф 9 от Регламент (ЕО) № .../2009. Агенцията подготвя и представя проект на мрежови кодекси на Комисията при поискване съгласно член 6, параграф 10 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 6, параграф 10 от Регламент (ЕО) № .../2009.

5. Агенцията дава на Комисията надлежно мотивирано становище в съответствие с член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № .../2009, в случай че ЕМОПС за електроенергия или ЕМОПС за газ не е успяла да приложи мрежови кодекси, изработени съгласно член 8, параграф 2 от (ЕО) № .../2009 и член 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № .../2009, или мрежови кодекси, който е бил създаден в съответствие с член 6, параграфи 1-10 от тези регламенти, но не е бил приет от Комисията съгласно член 6, параграф 11 от тези регламенти.

6. Агенцията наблюдава и анализира изпълнението на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията, както е установено в член 6, параграф 11 от Регламент (ЕО) № .../2009 и в член 6, параграф 11 от Регламент (ЕО) № .../2009 и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

7. Агенцията наблюдава регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи по член 12 от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 12 от Регламент (ЕО) № .../2009 и отчита надлежно резултата от това сътрудничество при изготвянето на своите становища, препоръки и решения.

Член 7

Задачи по отношение на националните регулаторни органи

1. Агенцията взема самостоятелни решения по технически въпроси, когато тези решения са предвидени в Директива 2009/.../ЕО, Директива 2009/.../ЕО, Регламент (ЕО) № .../2009 или Регламент (ЕО) № .../2009.

2. В съответствие с работната си програма или по искане на Комисията Агенцията може да приема необвързващи насоки, за да подпомогне регулаторните органи и участниците на пазара при обмена на добри практики.

3. Агенцията насърчава сътрудничеството между националните регулаторни органи и между регионалните регулаторни органи на регионално равнище и отчита надлежно резултата от това сътрудничество при изготвянето на своите становища, препоръки и решения. Когато Агенцията счита, че се изискват обвързващи правила за такова сътрудничество, тя дава необходимите препоръки на Комисията.

4. По искане на регулаторен орган или на Комисията Агенцията предоставя становище относно съответствието на дадено решение на регулаторен орган с насоките, посочени в Директива 2009/.../ЕО, Директива 2009/.../ЕО, Регламент (ЕО) № .../2009 или Регламент (ЕО) № .../2009.

5. Когато национален регулаторен орган не следва съответно становището на Агенцията, посочено в параграф 4, в рамките на четири месеца от деня на получаване, Агенцията уведомява Комисията за това.

6. Когато национален регулаторен орган срещне, в конкретен случай, затруднения с прилагането на насоките, посочени в Директива 2009/.../ЕО, Директива 2009/.../ЕО, Регламент (ЕО) № .../2009 или Регламент (ЕО) № .../2009, той може да поиска становище от Агенцията. Агенцията дава становището си след консултация с Комисията в срок от четири месеца от получаването на такова искане.

7. Агенцията взема решение относно реда и условията за достъп до и оперативна сигурност на инфраструктура за електроенергия и газ, която свързва или може да свърже поне две държави-членки, наричана по-нататък „трансгранична инфраструктура“ в съответствие с член 8.

Член 8

Задачи по отношение на реда и условията за достъп до и оперативна сигурност на трансгранична инфраструктура

1. За трансгранична инфраструктура Агенцията взема решения относно тези регулаторни въпроси, които попадат в областите на компетенция на национални регулаторни органи, които могат да включват реда и условията за достъп и оперативна сигурност само:

- а) когато компетентните национални регулаторни органи не са постигнали споразумение в рамките на период от шест месеца от деня, на който случаят е бил предаден на последния от тези регулаторни органи; или
- б) въз основа на съвместно искане от компетентните национални регулаторни органи.

Компетентните национални регулаторни органи могат съвместно да поискат удължаване на срока, посочен в буква а), с до шест месеца.

При подготовката на решението си Агенцията се консултира с националните регулаторни органи и съответните оператори на преносни системи и се уведомява за предложенията и

забележките на всички съответни оператори на преносни системи.

2. Редът и условията за достъп до трансгранична инфраструктура включват:

- а) процедура за разпределяне на капацитета;
- б) времеви рамки за разпределянето;
- в) поделение на приходите от претоварване;
- г) такси, наложени на ползвателите на инфраструктурата, посочени в член 17, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕО) № .../2009 и член 35, параграф 1, буква г) от Директива 2009/.../ЕО.

3. Когато даден случай е отнесен до Агенцията по силата на параграф 1, Агенцията:

- а) предоставя решението си в рамките на период от 6 месеца от деня на отнасяне на случая;
- б) ако е необходимо, може да предостави временно решение, за да гарантира, че е защитена сигурността на доставките или оперативната сигурност на въпросната инфраструктура.

4. Комисията може да приеме насоки за случаите, при които Агенцията придобива компетентност да взема решения относно реда и условията за достъп до и оперативна сигурност на трансгранична инфраструктура. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 31, параграф 2 от настоящия регламент.

Член 9

Други задачи

1. Агенцията може като последна инстанция да взема решение за освобождаване, съгласно предвиденото в член 17, параграф 5 от Регламент (ЕО) № .../2009. Агенцията може също така да взема решение за освобождаване съгласно член 35, параграф 4 от Директива 2009/.../ЕО когато съответната инфраструктура се намира на територията на повече от една държава-членка.

2. По искане на Комисията, съгласно член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № .../2009 или член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № .../2009, Агенцията представя становище относно решения за сертифициране, взети от националните регулаторни органи.

Член 10

Консултации

При изпълнението на задачите си Агенцията се консултира обстойно на ранен етап с участниците на пазара, операторите на преносни системи, потребителите, крайните ползватели, а когато това е уместно и с органите по конкуренция, без да се засяга съответната им компетентност, по открит и прозрачен начин, особено когато задачите ѝ засягат операторите на преносни системи.

ГЛАВА III

Член 12

Организация**Задачи на управителния съвет**

Член 11

Управителен съвет

1. Управителният съвет се състои от шестима членове. Всеки член има по един заместник. Един член и неговият заместник се назначават от Комисията, а петима членове и техните заместници се назначават от Съвета. Мандатът е четири години и може да бъде подновен еднократно. За първия мандат този срок е шест години за половината от членовете и техните заместници.

2. Управителният съвет избира своя председател и своя заместник-председател измежду членовете си. Заместник-председателят замества автоматично председателя в случай на невъзможност на последния да изпълнява функциите си. Мандатът на председателя и на заместник-председателя е две години и може да бъде подновен еднократно. При всички случаи обаче мандатът на председателя и на заместник-председателя изтича в момента, когато те престанат да бъдат членове на управителния съвет.

3. Заседанията на управителния съвет се свикват от неговия председател. Председателят на съвета на регулаторите или определен от тях представител от този съвет, и директорът на Агенцията участват в разискванията, освен ако управителният съвет не реши друго по отношение на директора. Управителният съвет заседава поне два пъти в годината на редовни сесии. Допълнително той може да заседава по инициатива на неговия председател, по искане на Комисията или по искане на най-малко една трета от неговите членове. Управителният съвет може да покани да участва в заседанията му като наблюдател всяко лице, чието становище може да бъде от интерес. Членовете на управителния съвет могат да бъдат подпомагани от светници или експерти при условията на процедурния правилник. Секретариатът на управителния съвет се осигурява от Агенцията.

4. Решенията на управителния съвет се приемат с мнозинство от две трети от присъстващите членове.

5. Всеки член има право на един глас. В процедурния правилник на Управителния съвет по-подробно се определят:

- a) редът относно гласуването и по-специално условията, въз основа на които един член може да действа от името на друг член, както и изискванията за кворум, когато е необходимо;
- b) редът относно принципа на ротация, приложим за подновяване на членовете на управителния съвет, които се назначават от Съвета, така че да се осигури балансирано участие на държавите-членки във времето.

6. Член на управителния съвет не е член на съвета на регулаторите.

7. Членовете на управителния съвет се ангажират да действат независимо в обществен интерес. За целта всеки прави декларация за обвързване и декларация за интереси, като посочва или отсъствието на интереси, за които би могло да се счита, че накърняват независимостта му, или за наличието на преки или косвени интереси, за които би могло да се счита, че накърняват независимостта му. Тези декларации се оповестяват публично и се правят писмено всяка година.

1. След като се консултира със съвета на регулаторите и след като е получил положително становище в съответствие с член 14, параграф 2, управителният съвет назначава директор в съответствие с член 15, параграф 2.

2. Управителният съвет официално назначава членовете на съвета на регулаторите в съответствие с член 13, параграф 1.

3. Управителният съвет официално назначава членовете на апелативния съвет в съответствие с член 17, параграф 1.

4. Управителният съвет гарантира, че Агенцията осъществява мисията си и изпълнява поставените ѝ в съответствие с настоящия регламент задачи.

5. Всяка година преди 30 септември, след консултация на Комисията и след одобрение от Съвета на регулаторите съгласно член 14, параграф 3, управителният съвет приема работната програма на Агенцията за следващата година и я предава на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията. Работната програма се приема, без това да противоречи на ежегодната бюджетна процедура, и се оповестява публично.

6. Управителният съвет приема и, ако е необходимо, преразглежда многогодишна програма. Това преразглеждане става въз основа на доклад за оценка, изготвен от независим външен експерт по искане на управителния съвет. Тези документи се оповестяват публично.

7. Управителният съвет упражнява бюджетните си правомощия в съответствие с членове 20-23.

8. Управителният съвет решава, след като е получил съгласието на Комисията, дали да приема завещания, дарения или безвъзмездни средства от други източници от Общността, или доброволни вноски от държавите-членки или от техните регулаторни органи. В становището, което управителният съвет предоставя в съответствие с член 23, параграф 5, изрично се разглеждат източниците на финансиране, изброени в този параграф.

9. Управителният съвет упражнява дисциплинарен контрол над директора, като се консултира със съвета на регулаторите.

10. При необходимост управителният съвет изготвя политиката на Агенцията по отношение на служителите в съответствие с член 27, параграф 2.

11. Управителният съвет приема специални разпоредби относно правото на достъп до документи на Агенцията в съответствие с член 29.

12. Управителният съвет приема и публикува годишния доклад за дейността на Агенцията, въз основа на проекта на годишен доклад, посочен в член 16, параграф 8, и го представя най-късно до 15 юни на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Сметната палата и Европейския икономически и социален комитет. Годишният доклад съдържа независима част, одобрена от Съвета на регулаторите, относно регулаторните дейности на Агенцията през разглежданата година.

13. Управителният съвет приема и публикува свой процедурен правилник.

Член 13

Съвет на регулаторите

1. Съветът на регулаторите се състои от:

а) висши представители на регулаторните органи, както е посочено в член 34, параграф 1 от Директива 2009/.../ЕО и член 38, параграф 1 от Директива 2009/.../ЕО и по един заместник от държава-членка от настоящите висши служители на тези органи;

б) един представител на Комисията без право на глас.

2. Съветът на регулаторите избира председател и заместник-председател измежду членовете си. Заместник-председателят замества председателя при невъзможност на последния да изпълнява функциите си. Мандатът на председателя и заместник-председателя е две и половина години и е подновяем. При всички случаи, обаче, мандатът на председателя и заместник-председателя изтича когато се прекратява тяхното членство в съвета на регулаторите.

3. Съветът на регулаторите действа с мнозинство от две трети от присъстващите членове. Всеки член има право на един глас.

4. Съветът на регулаторите приема и публикува свой процедурен правилник. В процедурния правилник са изложени по-подробно разпоредбите относно гласуването и по-специално условията, при които един член може да действа от името на друг член, както и изискванията за кворум, когато е необходимо. Процедурният правилник може да предвиди конкретни методи на работа за разглеждането на въпроси, възникващи в контекста на инициативите за регионално сътрудничество.

5. При изпълнението на предоставените му с настоящия регламент задачи, и без това да засяга членовете му, действащи от името на съответния им регулаторен орган, съветът на регулаторите действа независимо и нито търси, нито приема указания от което и да е правителство на държава-членка, от Комисията или от друго публично или частно образувание.

6. Секретариатът на Съвета на регулаторите се осигурява от Агенцията.

Член 14

Задачи на Съвета на регулаторите

1. Съветът на регулаторите предоставя становище на директора относно становищата, препоръките и решенията, посочени в членове 5, 6, 7, 8 и 9, които се разглеждат с оглед да бъдат приети. Освен това, Съветът на регулаторите предоставя ръководни насоки на директора, в рамките на своята компетентност, относно изпълнението на задачите на директора.

2. Съветът на регулаторите дава становище на Управителния съвет относно кандидата за директор в съответствие с член 12, параграф 1 и член 15, параграф 2. Съветът на регулаторите взема това решение с мнозинство от три четвърти от своите членове.

3. Съветът на регулаторите, в съответствие с член 12, параграф 5 и член 16, параграф 6 и съгласно предварителния проект на бюджет, изготвен съгласно член 22, параграф 1, одобрява работната програма на Агенцията за следващата година и я представя преди 1 септември с оглед приемането ѝ от управителния съвет.

4. Съветът на регулаторите приема независимата част на годишния доклад относно регулаторните дейности съгласно член 12, параграф 12 и член 16, параграф 8.

Член 15

Директор

1. Агенцията се управлява от нейния директор, който действа в съответствие с ръководните насоки, посочени в член 14, параграф 1, второ изречение и — когато това е предвидено в настоящия регламент — в съответствие със становищата на Съвета на регулаторите. Без да се засягат съответните роли на управителния съвет и на Съвета на регулаторите във връзка със задачите на директора, директорът нито търси, нито приема указания от правителство, от Комисията или от друго публично или частно образувание.

2. Директорът се назначава от управителния съвет след получаване на положително становище от съвета на регулаторите, въз основа на неговите качества, умения и опит, от списък с поне трима кандидати, предложени от Комисията, след публична покана за изразяване на интерес. Преди назначаването избраният от управителния съвет кандидат може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на въпроси, поставени от неговите членове.

3. Мандатът на директора е пет години. В хода на деветте месеца преди изтичането на този срок Комисията предприема оценка, в която по-конкретно се разглеждат:

а) резултатите от дейността на директора;

б) задълженията и потребностите на Агенцията през следващите години.

Оценката относно буква б) се изготвя с помощта на независим външен експерт.

4. Управителният съвет, като действа по предложение на Комисията и взема предвид доклада за оценка и становището на Съвета на регулаторите за тази оценка, и само в случаите, когато това може да се обоснове със задълженията и изискванията на Агенцията, може да удължи еднократно мандата на директора за не повече от три години.

5. Управителният съвет информира Европейския парламент за намерението си да удължи мандата на директора. В едномесечен срок преди удължаването на неговия мандат директорът може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на поставени от нейните членове въпроси.

6. Ако мандатът не бъде удължен, директорът остава на поста си до назначаването на следващия директор.

7. Директорът може да бъде отстранен от поста си единствено с решение на управителния съвет, след като е получил положително становище от съвета на регулаторите. Управителният съвет взема това решение с мнозинство от три-четвърти от своите членове.

8. Европейският парламент и Съветът могат да поискат директора на Агенцията да представи доклад за изпълнението на своите задължения.

Член 16

Задачи на директора

1. Директорът отговаря за представяването на Агенцията и нейното управление.

2. Директорът подготвя дейността на управителния съвет. Директорът участва в работата на управителния съвет без право на глас.

3. Директорът приема и публикува становищата, препоръките и решенията по членове 5, 6, 7, 8 и 9, за които е получено положително становище от съвета на регулаторите.

4. Директорът отговаря за изпълнението на годишната работна програма на Агенцията под ръководството на Съвета на регулаторите и под административния контрол на Управителния съвет.

5. Директорът предприема всички необходими мерки, по-специално приемането на вътрешни административни инструкции и публикуването на уведомления, за да осигури функционирането на Агенцията в съответствие с настоящия регламент.

6. Всяка година директорът подготвя проект на работна програма на Агенцията за следващата година и я представя на Съвета на регулаторите и Комисията до 30 юни на текущата година.

7. Директорът съставя предварителен проект на бюджет на Агенцията в съответствие с член 22, параграф 1 и изпълнява нейния бюджет в съответствие с член 23.

8. Всяка година директорът подготвя проект на годишен доклад с независима част относно регулаторните дейности на Агенцията и част относно финансовите и административните въпроси.

9. По отношение на персонала на Агенцията, директорът упражнява правомощията по член 27, параграф 3.

Член 17

Апелативен съвет

1. Апелативният съвет се състои от шест члена и шест заместника, избрани измежду настоящи и бивши висши служители на националните регулаторни органи, органите по конкуренция или други национални или общностни институции, които имат съответен опит в енергийния сектор. Апелативният съвет избира свой председател. Решенията на апелативния съвет се приемат с квалифицирано мнозинство от поне четири от неговите шест члена. Апелативният съвет се свиква, когато е необходимо.

2. Членовете на апелативния съвет се назначават от управителния съвет по предложение на Комисията, след публична покана за изразяване на интерес и след консултация със Съвета на регулаторите.

3. Мандатът на членовете на апелативния съвет е пет години. Този мандат е подновяем. Членовете на апелативния съвет са независими при вземането на решенията си. Те не обвързват с инструкции. Те не могат да изпълняват никакви други функции в Агенцията, в нейния управителен съвет или в нейния Съвет на регулаторите. Член на апелативния съвет не може да бъде отстранен по време на мандата си, освен ако не е установено виновно извършване на сериозно нарушение, и управителният съвет взема решение затова след консултация със Съвета на регулаторите.

4. Членовете на апелативния съвет не могат да вземат участие в никакви производства по обжалване, ако имат какъвто и да е личен интерес или ако преди това са участвали като представители на една от страните в производството, или ако са участвали при вземането на решението, което се обжалва.

5. Ако по една от причините, посочени в параграф 4, или на всякакво друго основание член на апелативния съвет счете, че негов колега не следва да участва в производство по обжалване, той уведомява за това апелативния съвет. Всяка от страните в производството по обжалване може да направи искане за отвод на член на Апелативния съвет на всяко от основанията, посочени в параграф 4, или при съмнение за пристрастност. Искането за отвод не може да се основава на националността на членовете, нито е допустимо, ако страната в производството по обжалване въпреки че ѝ е било известно основание за искане на отвод е предприела процесуални действия, различни от искане за отвод на член от състава на Апелативния съвет.

6. Апелативният съвет решава какво действие да бъде предприето в случаите, посочени в параграфи 4 и 5, без участието на съответния член. За да се вземе такова решение, мястото на въпросния член се заема от неговия заместник в апелативния съвет, освен ако последният не се намира в сходна ситуация. Ако това е така, председателят посочва заместник измежду наличните заместници.

7. Членовете на апелативния съвет се ангажират да действат независимо в обществен интерес. За целта те правят декларация за обвързване и декларация за интереси, като посочват или отсъствието на интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост, или наличието на преки или косвени интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост. Тези декларации се оповестяват публично и се правят писмено всяка година.

Член 18

Жалби

1. Всяко физическо или юридическо лице, включително националните регулаторни органи, може да обжалва решение по членове 7, 8 и/или 9, на което то е адресат, както и всяко решение, което, макар и под формата на адресирано към друго лице решение, го засяга пряко и лично.

2. Жалбата, заедно с изложението на основанията за нея, се подава писмено в Агенцията в срок от два месеца от деня на уведомяване за взетото решение на въпросното лице или, при липса на такова уведомяване, от деня на публикуване на решението от Агенцията. Апелативният съвет взема решение по жалбата в срок от два месеца след нейното подаване.

3. Жалба, подадена по реда на параграф 1, няма суспензивен ефект. Апелативният съвет обаче може да спре изпълнението на оспорваното решение, ако прецени, че обстоятелствата го налагат.

4. Ако жалбата е допустима, апелативният съвет проверява дали тя е основателна. Той приканва толкова често, колкото е необходимо, страните в производството по обжалване да представят в определен срок забележки по направените от него уведомления или по съобщения от другите страни в процедурата по обжалване. Страните в производството по обжалване имат право на устни изказвания.

5. По силата на настоящия член, апелативният съвет може да упражнява всяко от правомощията, които са от компетентността на Агенцията или да отнесе случая до компетентния орган на Агенцията. Последната е обвързана от решението на апелативния съвет.

6. Апелативният съвет приема и публикува свой процедурен правилник.

7. Решенията на апелативния съвет се публикуват от Агенцията.

Член 19

Действия пред Първоинстанционния съд и Съда на Европейските общности

1. Решение, което е взето от Апелативния съвет или — когато той няма право да се произнася — от Агенцията, може да бъде оспорено пред Първоинстанционния съд или пред Съда на Европейските общности в съответствие с член 230 от Договора.

2. Ако Агенцията не вземе решение, може да бъде заведен иск за бездействие пред Първоинстанционния съд или Съда на Европейските общности, в съответствие с член 232 от Договора.

3. Агенцията се задължава да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с решението на Първоинстанционния съд или Съда на Европейските общности.

ГЛАВА IV

Финансови разпоредби

Член 20

Бюджет на Агенцията

1. Приходите на Агенцията се състоят по-специално от:

а) субсидия от Общността, включена в общия бюджет на Европейския съюз (раздел Комисия);

б) такси, заплащани на Агенцията съгласно член 21;

в) доброволни вноски от държавите-членки или от техните регулаторни органи, посочени член 12, параграф 8;

г) завещания, дарения или безвъзмездни средства, посочени в член 12, параграф 8.

2. Разходите обхващат разходи за персонал, административни и оперативни разходи.

3. Приходите и разходите са балансиращи.

4. Всички приходи и разходи на Агенцията са предмет на прогнози за всяка финансова година, която съвпада с календарната година, и се включват в бюджета на Агенцията.

Член 21

Такси

1. При искане за вземане на решение за освобождаване съгласно член 9, параграф 1 Агенцията събира такса.

2. Размерът на таксата, посочена в параграф 1, се определя от Комисията.

Член 22

Изготвяне на бюджета

1. До 15 февруари всяка година, директорът съставя предварителен проект на бюджета, покриващ оперативните разходи и работната програма, очаквани за следващата финансова година, и го внася в управителния съвет, заедно с неокончателно шатно разписание. Всяка година, въз основа на изготвения от директора предварителен проект на бюджет, управителният съвет прави прогноза за приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година. Тази прогноза, която включва проект на шатно разписание, се предоставя от управителния съвет на Комисията до 31 март. Преди приемането на прогнозата, проектът, изготвен от директора, се изпраща на Съвета на регулаторите, който може да даде становище по него.

2. Комисията изпраща прогнозата на Европейския парламент и на Съвета (наричани по-нататък „бюджетен орган“), заедно с предварителния проект на общ бюджет на Европейския съюз.

3. Въз основа на прогнозите Комисията включва в предварителния проект на общ бюджет на Европейския съюз предвижданията, които тя счита за необходими за шатното разписание и за размера на средствата, които ще се предоставят от общия бюджет на Европейския съюз, в съответствие с член 272 от Договора.

4. Бюджетният орган приема шатното разписание на Агенцията.

5. Бюджетът на Агенцията се приема от управителния съвет. Той става окончателен, след последното одобрение на общия бюджет на Европейския съюз. Когато е необходимо, той се коригира съответно.

6. Управителният съвет съобщава, в най-кратък срок, на бюджетния орган, намерението си да изпълни всеки проект, който може да има значителни финансови последици за финансирането на неговия бюджет, по-специално всеки проект, свързан със собственост, като наемането или закупуването на сгради. Той уведомява Комисията за това. Когато клон на бюджетния орган възнамерява да предостави становище, той уведомява Агенцията за това в срок от две седмици от получаването на информация за проекта на сграден фонд. При липса на отговор Агенцията може да пристъпи към планираното действие.

Член 23

Изпълнение и контрол на бюджета

1. Директорът действа като разпоредител с бюджетни кредити и изпълнява бюджета на Агенцията.

2. До 1 март след приключването на всяка финансова година, счетоводителят на Агенцията изпраща на счетоводителя на Комисията и на Сметната палата предварителни отчети, придружени от доклада за управлението на бюджета и финансите за предходната финансова година. Счетоводителят на Агенцията също така изпраща отчета за управлението на бюджета и финансите на Европейския парламент и на Съвета до 31 март на следващата година. Счетоводителят на Комисията консолидира временните отчети на институциите и децентрализираните органи в съответствие с член 128 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности ⁽¹⁾ („Финансовия регламент“).

3. До 31 март след приключването на всяка финансова година, счетоводителят на Комисията изпраща на Сметната палата временните отчети на Агенцията, придружени от отчет за управлението на бюджета и финансите за предходната финансова година. Докладът за управлението на бюджета и финансите за съответната финансова година се изпраща също така и на Европейския парламент и на Съвета.

4. След получаване на забележките на Сметната палата относно временните отчети на Агенцията в съответствие с член 129 от Финансовия регламент, директорът, действащ на своя собствена отговорност, изготвя окончателния отчет на Агенцията и го предава за становище на управителния съвет.

5. Управителният съвет предоставя становище по окончателните отчети на Агенцията.

6. Директорът предава тези окончателни отчети, придружени от становището на управителния съвет, до 1 юли след приключването на финансовата година, на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Съда на Европейските общности.

7. Окончателните отчети се публикуват.

8. До 15 октомври директорът изпраща на Сметната палата отговор на нейните забележки. Той изпраща копие от този отговор на управителния съвет и на Комисията.

⁽¹⁾ ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

9. Директорът предоставя на Европейския парламент по искане на последния и по начина, предвиден в член 146, параграф 3 от Финансовия регламент, цялата необходима информация за безпрепятственото прилагане на процедурата по освобождаване от отговорност за съответната финансова година.

10. До 15 май на година N + 2 Европейският парламент, по препоръка на Съвета, действайки с квалифицирано мнозинство, освобождава от отговорност директора за изпълнението на бюджета за финансова година N.

Член 24

Финансови правила

Финансовите правила, приложими за Агенцията, се съставят от Управителния съвет след консултация с Комисията. Тези правила могат да се отклоняват от предвиденото в Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002, ако конкретните оперативни нужди за функционирането на Агенцията налагат това и само с предварителното съгласие на Комисията.

Член 25

Мерки за борба с измамите

1. За целите на борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности се прилагат без никакви ограничения разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽²⁾.

2. Агенцията се присъединява към междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽³⁾ и незабавно приема подходящите разпоредби, приложими по отношение на всички служители на Агенцията.

3. Решенията относно финансирането и споразуменията, както и инструментите за прилагане, произтичащи от тях, изрично предвиждат, че Сметната палата и OLAF могат при необходимост да извършват проверки на място на бенефициерите на финансиране от Агенцията и на служителите, които отговарят за разпределението на тези парични средства.

ГЛАВА V

Общи разпоредби

Член 26

Привилегии и имунитети

Протоколът за привилегиите и имунитета на Европейските общности се прилага по отношение на Агенцията.

⁽²⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15.

Член 27

Персонал

1. За персонала на Агенцията, включително нейния директор, се прилагат Правилникът за длъжностните лица, Условието за работа и правилата, приети съвместно от институциите на Европейската общност за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и Условието за работа.
2. Управителният съвет, съгласувано с Комисията, приема необходимите мерки за прилагане в съответствие с предвиденото в член 110 от Правилника за длъжностните лица.
3. По отношение на своя персонал Агенцията упражнява правомощията, които са предоставени на назначаващия орган с Правилника за длъжностните лица и на органа, упълномощен да сключва трудови договори съгласно Условието за работа.
4. Управителният съвет може да приема разпоредби, позволяващи командироването в Агенцията на национални експерти от държавите-членки.

Член 28

Отговорност на Агенцията

1. В случай на недоговорна отговорност, Агенцията, в съответствие с основните принципи, общи за законите на държавите-членки, следва да обезщети всяка вреда, причинена от нея или от нейните служители при изпълнение на техните задължения. Спорове с предмет обезщетяването на такива вреди са от компетентността на Съда на Европейските общности.
2. Личната финансова и дисциплинарна отговорност на персонала на Агенцията по отношение на Агенцията се урежда от съответните разпоредби, които важат за нейния персонал.

Член 29

Достъп до документи

1. По отношение на документи, съхранявани от Агенцията, се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията ⁽¹⁾.
2. Управителният съвет приема практически мерки за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001 до ... ^(*).
3. Решения, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да бъдат предмет на жалба до Омбудсмана или на производство пред Съда на Европейските общности съгласно условията, установени съответно в членове 195 и 230 от Договора.

⁽¹⁾ ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

^(*) 6 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Член 30

Участие на трети държави

1. Агенцията е отворена за участие на трети държави, които са сключили споразумения с Общността, съгласно които са приели и прилагат правото на Общността в областта на енергетиката, а когато това е уместно, в областта на околната среда и конкурентоспособността.
2. Съгласно съответните разпоредби на тези споразумения, следва да бъдат направени договорености, в които се определят по-специално характерът, обхватът и процедурните аспекти на участието на тези държави в работата на Агенцията, включително разпоредби за финансовите вноски и персонала.

Член 31

Комитет

1. Комисията се подпомага от комитет.
2. При позоваване на настоящия параграф, се прилага член 5а, параграфи 1-4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 32

Езиков режим

1. Разпоредбите на Регламент № 1 на Съвета от 15 април 1958 г. за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност ⁽²⁾ се прилагат за Агенцията.
2. Управителният съвет взема решения относно вътрешния езиков режим на Агенцията.
3. Преводаческите услуги, необходими за функционирането на Агенцията, се извършват от Центъра за преводи на органите на Европейския съюз.

ГЛАВА VI

Заклучителни разпоредби

Член 33

Оценка

1. Комисията, с помощта на независим външен експерт, извършва оценка на дейността на Агенцията. Тази оценка обхваща постигнатите от Агенцията резултати и нейните методи на работа по отношение на целта, мандата и задачите, определени с настоящия регламент и нейната годишна работна програма.

⁽²⁾ ОВ L 17, 6.10.1958 г., стр. 385.

2. Съветът на регулаторите получава резултатите от оценката и издава препоръки във връзка с промени в настоящия регламент, Агенцията и нейните методи на работа до Комисията, която може да ги изпрати, заедно със своето собствено становище, както и с подходящи предложения, на Европейския парламент и на Съвета.

3. Първият доклад за оценка се представя от Комисията на Европейския парламент и на Съвета в срок до четири години

след като първият директор е встъпил в длъжност. След това Комисията представя оценка поне веднъж на всеки пет години.

Член 34

Влизане в сила и преходни разпоредби

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Членове 5, 6, 7, 8, 9 и 10 се прилагат от ... (*).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на ...

За Европейския парламент
Председател

...

За Съвета
Председател

...

(*) 18 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 19 септември 2007 г. Комисията представи предложение за регламент за създаване на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори, основано на член 95 от Договора, в пакет с четири други предложения, свързани с вътрешния енергиен пазар.
2. Комитетът на регионите и Европейският икономически и социален комитет дадоха становищата си по целия пакет съответно на 10 април 2008 г. ⁽¹⁾ и 22 април 2008 г. ⁽²⁾.
3. Европейският парламент прие становището си ⁽³⁾ на първо четене на 18 юни 2008 г., като одобри 73 изменения. Комисията не представи изменено предложение.
4. На 9 януари 2009 г. Съветът прие своята обща позиция в съответствие с член 251 от Договора.

II. ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

5. Предложението е част от третия пакет за вътрешния енергиен пазар наред с директивата относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, регламента относно условията за достъп до газопреносни мрежи, директивата относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и регламента относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия. Предложението допринася за установяване на необходимата регулаторна рамка за пълно и ефективно отваряне на пазара и за изграждане на единен пазар на електроенергия и газ чрез създаването на агенция, чиято цел е да подпомага регулаторните органи при упражняване на общностно равнище на регулаторните функции, осъществявани на национално ниво, а когато е необходимо и да координира техните действия.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

6. Общи бележки

- 6.1. Комисията прие всички внесени от Съвета изменения на нейното предложение.
- 6.2. По отношение на *приетите от Европейския парламент 73 изменения* Съветът последва Комисията, като:
 - прие следните 25 изменения:
изцяло (понякога след преформулиране): 9, 12, 45, 47, 48, 49, 53, 54, 58, 59 и 66;
отчасти/по принцип/по същество: 3, 4, 11 (първа част), 13, 15, 16, 40, 44, 51, 57, 61, 64, 68 и 76; и
 - отхвърли следните 25 изменения: 8, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 29, 30, 34, 36, 37, 38, 46, 50, 52, 55, 56, 60, 62, 63, 67, 69, 71 и 73 от съображения относно съдържанието или формата, или с цел последователност.
- 6.3. Съветът се отклони от позицията на Комисията, като:
 - прие по същество изменение 65; и
 - отхвърли следните 23 изменения: 5, 6, 7, 10, 11 (втора част), 14, 19, 24, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 43, 70, 72, 74 и 75.

⁽¹⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

⁽²⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

⁽³⁾ Все още непубликувано в Официален вестник.

7. Конкретни бележки

7.1. Във връзка с *измененията на ЕП*, по отношение на които Съветът се отклони от *позицията на Комисията*:

- а) Съветът прие изменение 65 (в съответствие със задължението на директора да действа в строго съответствие с указанията на Съвета на регулаторите).
- б) Съветът отхвърли изброените по-горе 23 изменения (точка 6.3) по следните съображения:
 - i) изм. 5: дублира вече осъществявани от Комисията задачи и не съответства на задачите, предвидени в предложението на Комисията;
 - ii) изм. 6: няма добавена стойност и е неправилно, тъй като сътрудничеството между националните регулатори ще продължи да се осъществява извън предоставената от агенцията рамка;
 - iii) изм. 7: прави неясен предмета на дейност на агенцията и противоречи на незадължителния характер на някои от нейните актове;
 - iv) изм. 10: смесва независимостта на националните регулатори, предоставена съгласно директивите за електроенергия и газ, с тази на органите на агенцията;
 - v) изм. 11 (втора част): няма добавена стойност и не съответства на задачите на директора;
 - vi) изм. 14: не съответства на оперативните разпоредби на регламента;
 - vii) изм. 19: смесва актовете на агенцията със задачите ѝ, описани в членове 5 и 6;
 - viii) изм. 24: член 30 (участие на трети държави) е достатъчен, за да гарантира подходящото участие на трети държави в работата на агенцията;
 - ix) изм. 26: Съветът отбелязва, че Комисията може да приеме това изменение само за отделни решения в конкретни случаи и при точно определени условия. Освен това Съветът не намира основание за делегиране на правомощията, с които разполага Комисията по тези въпроси, и отбелязва също така, че изменението би ограничило правомощията на агенцията единствено до технически кодекси, докато в обхвата на становищата на агенцията следва да се включват и пазарните кодекси;
 - x) изм. 27 и 28: до голяма степен са включени в член 6, параграф 6, член 7, параграф 3 и член 8, параграф 1, трета алинея;
 - xi) изм. 31: агенцията не може да гарантира сътрудничество между регулаторите;
 - xii) изм. 32: и 33: тези задачи попадат обикновено в компетентността на Комисията;
 - xiii) изм. 39: дублира задачи, предвидени в Директива 2004/67 относно мерките за гарантиране сигурността на снабдяването с природен газ и Директива 2005/89 относно мерки за гарантиране сигурност на доставките на електрическа енергия и инфраструктурните инвестиции;
 - xiv) изм. 42: член 7 от предложението е насочен към националните регулатори, а не към операторите на преносни системи;
 - xv) изм. 35, 41 и 43: изм. 35 и 41 се дублират взаимно и с изм. 43, дублират вече осъществявани от Комисията задачи съгласно директивите за електроенергия и газ;
 - xvi) изм. 70: противоречи (в) на доброволния характер на националните вноски и (ва) неосъществимо на практика;
 - xvii) изм. 72: би могло да се позволи начинът на вземане на решения от Съвета на регулаторите да бъде определен в процедурния правилник;
 - xviii) изм. 74: следва да се позволи на Комисията да решава дали и до каква степен на провежда консултации при извършване на оценката си;
 - xix) изм. 75: предвиденият в това изменение срок е твърде къс, за да позволи задълбочена оценка.

- 7.2. Във връзка с предложението на Комисията Съветът въведе известни изменения (засягащи съдържанието и/или формата), за да се установи регулаторна агенция, която е независима от държавите-членки и Комисията, с ясно определени задачи, които точно отразяват задачите, възложени на агенцията от директивите и регламентите за електроенергия и газ. Агенцията се съсредоточава върху въпроси, касаещи повече от една държава-членка, при положение че се отнася до вземане на обвързващи решения; участието ѝ по технически въпроси (създаване на мрежови кодекси) е засилено, но все още има консултативен характер. Като цяло тя позволява на националните органи да изпълняват функциите си (например двуетапен подход при определяне на реда и условията за достъп и оперативна сигурност за трансгранична инфраструктура (член 8)). За всички тези задачи следва да бъдат надлежно консултирани участниците на пазара и органите на национално равнище (член 8, параграф 1, член 10), както и да се отчитат надлежно резултатите от регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи и между регулаторите (член 6, параграф 6 и член 7, параграф 3).

Общата позиция предвижда (член 13) Съвет на регулаторите с широки правомощия, който се състои от висши представители на националните регулатори, и директор на агенцията, чиито действия са съгласувани със Съвета на регулаторите. Тя предвижда също така малоброен и ефективен управителен съвет (член 11), който се състои от шестима членове (по предложение на ЕП, изменение 44), петима от които се назначават от Съвета и един от Комисията, с частична ротация, която гарантира подходящо участие на държавите-членки във времето. С оглед на подобряването на демократичната отчетност значително са подсилени разпоредбите относно прозрачността, например по отношение на интересите на членовете на съвета (напр. член 11, параграф 7).

С цел да се адаптира агенцията съобразно придобития опит, общата позиция въвежда механизъм за преразглеждане (член 33, параграф 2) с ключовото участие на Съвета на регулаторите.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 11/2009**приета от Съвета на 9 януари 2009 година****с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2009 на Европейския парламент и на Съвета от ...
относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на
Регламент (ЕО) № 1228/2003****(текст от значение за ЕИП)**

(2009/C 75 E/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската
общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и
социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Дого-
вора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар на електроенергия, който постепенно се създава от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя реален избор за всички потребители в Общността, били те граждани или предприятия, на нови бизнес възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефективността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие.
- (2) Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия ⁽⁵⁾ допринесоха значително за създаването на вътрешен пазар на електроенергия.
- (3) Въпреки това понастоящем съществуват препятствия пред продажбата на електроенергия в Общността при условия на равнопоставеност, без дискриминация и пречки. По-специално, все още не съществуват недискриминационен достъп и еднакво ефективно ниво на регулативен надзор във всяка държава-членка.

(4) Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“, подчертава значението на завършването на вътрешния пазар на електроенергия и създаването на условия на равнопоставеност за всички предприятия за електроенергия в Общността. Съобщенията на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавени „Перспективи за вътрешния пазар на газ и електроенергия“ и „Разследване по силата на член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на европейските сектори на газ и електроенергия (окончателен доклад)“ показват, че действащите правила и мерки не осигуряват необходимата рамка за постигане на целта за добре функциониращ вътрешен пазар.

(5) Освен изцяло да се прилага съществуващата регулаторна рамка, регулаторната рамка за вътрешния пазар на електроенергия, уредена в Регламент (ЕО) № 1228/2003, следва да се адаптира в съответствие с тези съобщения.

(6) По-специално, необходимо е да се увеличи сътрудничеството и координацията между операторите на преносни системи, за да се създадат мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен достъп до трансграничните преносни системи, както и за да се осигури координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на преносната система в Общността, при спазване на екологичните изисквания. Тези мрежови кодекси следва да съответстват на необвързващите рамкови насоки, разработени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена с Регламент (ЕО) № .../2009 ⁽⁶⁾ на Европейския парламент и на Съвета („Агенцията“). Агенцията следва да участва в преразглеждането на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с необвързващите рамкови насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Агенцията следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

(7) За да се гарантира оптимално управление на преносната мрежа за електроенергия и да се направи възможна търговията и трансграничните доставки на електроенергия в Общността, следва да бъде създадена Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия („ЕМОПС за електроенергия“). Задачите на ЕМОПС за електроенергия следва да бъдат изпълнявани при спазване на общностните правила в областта на конкуренцията,

⁽¹⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.⁽²⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 18 юни 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 9 януари 2009 г. и Позиция на Европейския парламент от ... (все още непубликувана в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37.⁽⁵⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 1.⁽⁶⁾ ОВ L ...

които остават приложими към решенията на ЕМОПС за електроенергия. Нейните задачи следва да бъдат ясно определени и методите ѝ на работа такива, че да гарантират ефикасност, нейния представителен характер и прозрачност. Подготвените от ЕМОПС за електроенергия мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Тъй като може да бъде постигнат по-ефективен напредък чрез подход на регионално равнище, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно осигурят съвместимост на резултатите на регионално равнище с мрежовите кодекси и с необвързващите 10-годишни планове за развитие на мрежата на общностно равнище. Сътрудничеството в рамките на подобни регионални структури предполага ефективно отделяне на дейностите по мрежата от дейностите по производство и доставка. При липсата на такова отделяне, регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи създава риск от антиконкурентно поведение.

- (8) Всички участници на пазара се интересуват от работата, която се очаква от ЕМОПС за електроенергия. Следователно, процесът на ефективна консултация е от съществено значение и съществуващите структури, създадени, за да го улесняват и направляват, като Съюза за координация на преноса на електроенергия, националните регулатори или Агенцията следва да играят важна роля.
- (9) Настоящият регламент следва да постанови основните принципи по отношение на определяне на тарифите и разпределение на капацитета, като същевременно предвиди приемането на насоки, които да уреждат подробно по-нататък релевантни принципи и методики, за да се даде възможност за бърза адаптация в случай на променени обстоятелства.
- (10) В един отворен, конкурентен пазар, операторите на преносни системи следва да бъдат компенсирани за разходите, направени в резултат на преминаването на трансгранични потоци от електроенергия през техните мрежи от операторите на преносните системи, от които произхождат трансграничните потоци и системите, където тези потоци завършват.
- (11) Плащането и получаването на средства в резултат на компенсациите между операторите на преносни системи следва да бъдат взети предвид при определянето на националните мрежови тарифи.
- (12) Действителната сума, дължима за трансграничен достъп до мрежата, може да варира значително в зависимост от участващите оператори на преносни системи и в резултат на разлики в структурата на системите за тарифите, прилагани в държавите-членки. Поради това е необходима известна степен на хармонизиране, за да се избегне нарушаване на търговията.
- (13) Необходима е подходяща система на дългосрочни локационни сигнали, основана на принципа, че нивото на таксите за достъп до мрежата следва да отразява баланса

между производството и потреблението на съответния район на базата на диференциране на таксите за достъп до мрежата за производители и/или потребители.

- (14) Не би било уместно да се използват тарифи в зависимост от разстоянието или, при условие че има подходящи локационни сигнали, да бъде заплащана определена тарифа само от износителите или вносителите в допълнение към общата такса за достъп до националната мрежа.
- (15) Предварителното условие за ефективна конкуренция на вътрешния пазар на електроенергия е недискриминационни и прозрачни такси за използване на мрежата, включително междусистемните електропроводи в преносната система. Наличният капацитет на тези електропроводи следва да бъде настроен на максимални нива, в съответствие със стандартите за безопасност за сигурна експлоатация на мрежата.
- (16) Важно е да се избягва нарушаването на конкуренцията, произтичащо от различните стандарти за безопасност, експлоатация и планиране, използвани от операторите на преносни системи в държавите-членки. Освен това, следва да има прозрачност за участниците на пазара по отношение на наличния преносен капацитет и стандартите за безопасност, експлоатация и планиране, които засягат наличния преносен капацитет.
- (17) Наблюдението на пазара, предприето през последните години от националните регулаторни органи и от Комисията, показва, че действащите изисквания за прозрачност и правила за достъп до инфраструктурата не са достатъчни.
- (18) Необходим е еднакъв достъп до информация за физическия статус на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-точна информация за производството, търсенето и предлагането на електроенергия, включително прогнозиране, мрежови и междусистемен капацитет, потоци и поддръжка, балансиращ и резервен капацитет.
- (19) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници се нуждаят да бъдат сигурни, че извършителите на злоупотреби могат да подлежат на санкция. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. Следователно компетентните органи се нуждаят от достъп до данни, които дават информация за взетите от предприятия за доставка оперативни решения. На пазара за електроенергия много релевантни решения се вземат от производителите, които следва да предоставят на разположение на компетентните органи тази информация за определен период от време. Дребните производители, които нямат реална възможност да нарушават пазара, следва да бъдат освободени от това задължение.
- (20) Следва да има правила за използване на приходите от процедурите по управление на претоварването, освен ако специфичният характер на съответния междусистемен електропровод оправдава освобождаване от тези правила.

- (21) Управлението на проблемите по претоварване следва да предоставя на операторите на преносни системи и участниците на пазара правилни икономически сигнали, както и следва да е основано на пазарни механизми.
- (22) Инвестициите в нова важна инфраструктура следва да бъдат силно насърчавани, като едновременно с това се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия. За да се увеличи положителното въздействие на освободените междусистемни електропроводи за прав ток върху конкуренцията и сигурността на доставките, пазарните интереси следва да бъдат подлагани на проверка по време на фазата на планирането и следва да бъдат приети правила за управление на претоварването. Когато междусистемните електропроводи за прав ток са разположени върху територията на повече от една държава-членка, Агенцията, следва да обработва като последна инстанция искането за освобождаване, за да може по-добре да се отчитат трансграничните последици и да се улесни административната ѝ обработка. Освен това, предвид изключителния риск при изграждане на такива освободени големи инфраструктурни проекти на предприятията, които имат интереси в доставката и производството, следва да могат да се ползват от временна дерогация от правилата за пълно отделяне по отношение на тези проекти.
- (23) За осигуряване на гладкото функциониране на вътрешния пазар на електроенергия, следва да се предвидят процедури, които да позволяват приемането на решения и насоки с оглед, *inter alia*, определяне на тарифите и разпределение на капацитета от Комисията, като същевременно се осигурява участието на регулаторните органи на държавите-членки в този процес, където е подходящо чрез тяхната европейска асоциация. Регулаторните органи, заедно с другите релевантни органи на държавите-членки, имат важна роля в допринасянето за правилното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия.
- (24) Националните регулаторни органи следва да осигурят съобразяване с правилата, съдържащи се в настоящия регламент, и с насоките, приети въз основа на настоящия регламент.
- (25) От държавите-членки и компетентните национални органи следва да се изисква предоставянето на релевантна информация на Комисията. Такава информация следва да се третира като конфиденциална от Комисията. Когато е необходимо, Комисията следва да има възможност да изисква релевантната информация директно от съответните предприятия, при условие че са уведомени компетентните национални органи.
- (26) Държавите-членки следва да установят правила за санкции, приложими за нарушения на разпоредбите на настоящия регламент и да гарантират тяхното изпълнение. Тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
- (27) Мерките, необходими за прилагане на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕС на Съвета от 28 юни 1999 г. за определяне на реда и условията за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (28) По-специално на Комисията следва да се предоставят правомощия за създаване и приемане на насоките, необходими за осигуряване на минималната степен на хармонизиране, която се изисква за постигане на целите на настоящия регламент. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (29) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно осигуряването на хармонизирана рамка за трансграничен обмен на електроенергия, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (30) Предвид обхвата на измененията, които се правят с настоящия регламент в Регламент (ЕО) № 1228/2003, е желателно, от съображения за яснота и рационалност, въпросите разпоредби да бъдат преработени чрез организирането им в единен текст в нов регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

Настоящият регламент има за цел:

- а) установяване на справедливи правила за трансграничен обмен на електроенергия и следователно засилване на конкуренцията на вътрешния пазар на електроенергия, при отчитане на конкретните характеристики на националните и регионални пазари. Това ще включва създаването на компенсаторен механизъм по отношение на трансграничните потоци на електроенергия и създаването на хармонизирани принципи във връзка с таксите за трансграничен пренос и разпределението на наличния капацитет на междусистемните електропроводи между националните преносни системи;
- б) улесняване възникването на добре работещ и прозрачен пазар на едро с висока степен на сигурност на доставките на електроенергия. Той предоставя механизми за хармонизиране на правилата за трансграничен обмен на електроенергия.

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, съдържащи се в член 2 на Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на Съвета от ... относно общите правила на вътрешния пазар на електроенергия ⁽¹⁾, с изключение на определенията за „междусистемен електропровод“, което се заменя със следното:

„междусистемен електропровод“ означава преносна линия, която пресича или върви по протежението на граница между държавите-членки и която свързва националните преносни системи на държавите-членки.

2. Прилагат се следните определения:

- а) „регулаторни органи“ означава регулаторните органи, посочени в член 34, параграф 1 от Директива 2009/.../ЕО;
- б) „трансграничен поток“ означава физическият поток електроенергия в преносната мрежа на дадена държава-членка, който е резултат от въздействието на дейността на производители и/или клиенти извън тази държава-членка върху нейната преносна мрежа. Ако преносните мрежи на две или повече държави-членки принадлежат изцяло или частично на един контролен блок, само за целите на посочения в член 13 компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи, контролният блок като цяло се счита за принадлежащ към преносната мрежа на едната от съответните държави-членки, с цел да се избегне считането на потоците в рамките на контролните блокове като трансгранични потоци и да се иницират компенсационни плащания съгласно член 13. Регулаторните органи на съответните държави-членки може да решат към коя държава-членка се счита, че принадлежи контролният блок като цяло;
- в) „претоварване“ означава ситуация, при която даден междусистемен електропровод, свързващ национални преносни мрежи не може да поеме всички физически потоци, произтичащи от заявления от участници на пазара международен търговски обмен, поради липса на капацитет на междусистемните електропроводи и/или в съответните национални преносни системи;
- г) „деклариран износ“ означава диспечирание на електроенергия в една държава-членка на основата на основна договореност с действие едновременно съответстващ прием (деклариран внос) на електроенергия да се осъществи в друга държава-членка или трета държава;
- д) „деклариран транзит“ означава обстоятелство, при което се осъществява „деклариран износ“ на електроенергия и при което определената за сделката пътека включва държава, в която няма да се извърши нито диспечирането, нито съответният едновременен прием на електроенергия;
- е) „деклариран внос“ означава прием на електроенергия в държава-членка или трета държава едновременно с диспечирането на електроенергия („деклариран износ“) в друга държава-членка;
- е) „нов междусистемен електропровод“ означава междусистемен електропровод, който не е завършен до ... (*).

⁽¹⁾ ОВ L ...

(*) Датата на влизане в сила на отменения Регламент (ЕО) № 1228/2003.

Член 3

Сертифициране на оператори на преносни системи

1. Комисията разглежда незабавно всяка нотификация на решение за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 10, параграф 6 от Директива 2009/.../ЕО. В рамките на два месеца от деня на получаване на такава нотификация, Комисията дава становището си на съответния национален регулаторен орган относно съответствието ѝ с член 10, параграф 2 или член 11, както и член 9, от Директива 2009/.../ЕО.

При изготвяне на посоченото в първа алинея становище Комисията може да поиска Агенцията да предостави становище относно решението на националния регулаторен орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първата алинея, се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първа и втора алинея, се счита, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. При получаване на становище на Комисията, националният регулаторен орган, в рамките на два месеца, приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система, като се съобразява в най-голяма степен с това становище. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.

3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи и/или Комисията може да изискват от оператор на преносна система и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка релевантна информация за изпълнението на задачите им по настоящия член.

4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.

5. Комисията може да приема насоки, определящи в детайли процедурата, която да бъде следвана за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 9, параграф 10 от Директива 2009/.../ЕО, Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

Член 4

Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на общностно равнище посредством ЕМОПС за електроенергия, за да се съдейства за завършването на вътрешния пазар на електроенергия и да се гарантира оптималното управление и стабилната техническа еволюция на европейската мрежа за пренос на електроенергия.

Член 5

Създаване на ЕМОПС за електроенергия

1. До ... (*) операторите на преносни системи за електроенергия внасят в Комисията и в Агенцията проект на устав, списък на членовете и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на ЕМОПС за електроенергия, която предстои да бъде създадена.
2. В рамките на два месеца от деня на получаване, Агенцията, след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.
3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник в рамките на три месеца от деня на получаване на становището на Агенцията.
4. В рамките на три месеца от деня на получаване на становището на Комисията операторите на преносни системи създават ЕМОПС за електроенергия, приемат нейния устав и процедурен правилник и ги публикуват.

Член 6

Създаване на мрежови кодекси

1. Комисията, след консултация с Агенцията, ЕМОПС за електроенергия и другите съответни заинтересовани страни, изготвя годишен списък на приоритетите, определящ областите, уредени в член 8, параграф 6, които следва да се включат при разработването на мрежовите кодекси.
2. Комисията може да поиска от Агенцията да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, проект на необвързваща рамкова насока, в която да се установят ясни и обективни принципи, в съответствие с член 8, параграф 7, за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Всеки проект на необвързваща рамкова насока допринася за недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасно функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на Агенцията, Комисията може да удължи този срок.
3. Агенцията се консултира с ЕМОПС за електроенергия и с другите съответни заинтересовани страни относно проекта на необвързваща рамкова насока в продължение най-малко на два месеца по открит и прозрачен начин.
4. Ако Комисията счете, че проектът на необвързваща рамкова насока не допринася за недискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара, тя може да поиска от Агенцията да преразгледа проекта на необвързваща рамкова насока в разумен срок и да го представи повторно на Комисията.
5. Ако Агенцията не представи или не представи повторно проекта на необвързваща рамкова насока в определения от Комисията срок по параграфи 2 или 4, Комисията изготвя въпросната необвързваща рамкова насока.

(*) Датата на прилагане на настоящия регламент, т.е. 18 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

6. Комисията иска от ЕМОПС за електроенергия в разумен срок, който не надвишава дванадесет месеца, да представи на Агенцията мрежов кодекс, който да е съобразен със съответната необвързваща рамкова насока.

7. В срок от три месеца от деня на получаване на мрежов кодекс, по време на които Агенцията може да се консултира официално със съответните заинтересовани страни, Агенцията предоставя на ЕМОПС за електроенергия мотивирано становище относно мрежовия кодекс.

8. ЕМОПС за електроенергия може да измени мрежовия кодекс в съответствие със становището на Агенцията и да го представи повторно на Агенцията.

9. Щом Агенцията е удовлетворена, че даден мрежов кодекс е съобразен със съответните необвързващи рамкови насоки, тя го внася в Комисията и може да препоръча неговото приемане.

10. Когато ЕМОПС за електроенергия не успее да разработи мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 6, Комисията може да поиска от Агенцията да подготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната необвързваща рамкова насока. Агенцията може да започне допълнителна консултация в хода на подготовката на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. Агенцията внася в Комисията проект на мрежов кодекс, подготвен по настоящия параграф и може да препоръча неговото приемане.

11. Комисията може да приеме по собствена инициатива един или повече мрежови кодекси в областите, изброени в член 8, параграф 6, когато ЕМОПС за електроенергия не успее да разработи мрежов кодекс или Агенцията не успее да разработи проект на мрежов кодекс, както е посочено в параграф 10 от настоящия член, или по препоръка на Агенцията съгласно параграф 9 от настоящия член.

Когато Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, Комисията може да се консултира с Агенцията, ЕМОПС за електроенергия и всички заинтересовани страни по отношение на проекта на мрежов кодекс в продължение на срок от не по-малко от два месеца.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

12. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоки съгласно член 18.

Член 7

Изменение на мрежови кодекси

1. Проекти за изменения на мрежов кодекс, приет по силата на член 6, може да бъдат предлагани на Агенцията от лица, заинтересовани от съответния мрежов кодекс, включително ЕМОПС за електроенергия, операторите на преносни системи, ползвателите на системата и потребителите. Агенцията може да предложи изменения по собствена инициатива.

2. В своя процедурен правилник Агенцията определя ефикасни процедури за оценка и цялостна консултация във връзка с проектите за изменения, включително с ЕМОПС за електроенергия и с ползвателите на системата. Въз основа на тази процедура Агенцията може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин тези предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 6, параграф 2.

3. Като вземе предвид предложенията на Агенцията, Комисията може да приеме изменения в мрежов кодекс, приет съгласно член 6. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

4. Разглеждането на предложените изменения в съответствие с процедурата, предвидена в член 23, параграф 2 се ограничава до разглеждане на аспектите, свързани с предложеното изменение. Тези предложени изменения не засягат други изменения, които Комисията може да предложи.

Член 8

Задачи на ЕМОПС за електроенергия

1. ЕМОПС за електроенергия разработва мрежови кодекси в областите, посочени в параграф 6 от настоящия член, след отправено искане от Комисията в съответствие с член 6, параграф 6.

2. ЕМОПС за електроенергия може да разработи мрежови кодекси в областите, уредени в параграф 6, когато тези кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят на Агенцията за становище.

3. ЕМОПС за електроенергия приема:

- а) инструменти за съвместна експлоатация на мрежата, включително обща скала за класификация на аварийите и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ 10-годишен план на Общността за развитие на мрежата („план за развитие на мрежата“), включително европейска прогноза за адекватността на производството на всеки две години;
- в) годишна работна програма;
- г) годишен доклад;
- д) годишна лятна и зимна прогноза за адекватността на производството.

4. Европейската прогноза за адекватността на производството, посочена в параграф 3, буква б), включва цялостната адекватност на електроенергийната система за задоволяване на текущото и планираното търсене на електроенергия за периода от следващите пет години, както и за периода между пет и 15 години, считано от датата на тази прогноза. Европейската прогноза за адекватността на производството се основава на прогнозите за адекватността на националното производство за всеки отделен оператор на преносна система.

5. Годишната работна програма по параграф 3, буква в) включва списък и описание на мрежовите кодекси, които да се подготвят, план за координиране на експлоатацията на мрежата и научноизследователски и развойни дейности, които да се осъществят през тази година, както и примерен график.

6. Мрежовите кодекси, посочени в параграфи 1 и 2 обхващат следните области, като при необходимост се вземат под внимание регионалните особености:

- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата, включително правила за технически резервен преносен капацитет за оперативна сигурност на мрежата;
- б) правила за присъединяване към мрежата;
- в) правила за достъп на трета страна;
- г) правила за обмен на данни и разрешаване на спорове;
- д) правила за оперативна съвместимост;
- е) оперативни процедури при аварийни ситуации;
- ж) правила за разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
- з) правила за търговия, свързани с техническото и оперативно предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
- и) правила за прозрачност;
- й) правила за балансиране, включително свързаните с мрежата правила за резервна мощност;
- к) правила относно хармонизирани тарифни структури за пренос, включително локационни сигнали и правила за компенсация между операторите на преносни системи; и
- л) енергийна ефективност по отношение на електроенергийните мрежи.

7. Мрежовите кодекси се разработват единствено за свързани с трансграничната мрежа въпроси и не засягат правото на държавите-членки да създават национални кодекси по въпроси, които не са свързани с трансграничната мрежа.

8. ЕМОПС за електроенергия наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 6, параграф 11, и влиянието, което оказват върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване интегрирането на пазара. ЕМОПС за електроенергия докладва за своите констатации на Агенцията и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква г) от настоящия член.

9. ЕМОПС за електроенергия предоставя цялата налична информация, искана от Агенцията за изпълнение на задачите й по член 9, параграф 1.

10. ЕМОПС за електроенергия приема и публикува план за развитие на мрежата на всеки две години. Този план за развитие на мрежата включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на производството на енергия и оценка на устойчивостта на системата.

Планът за развитие на мрежата, по-специално:

- а) се основава на националните инвестиционни планове, регионалните инвестиционни планове, посочени в член 12, параграф 1, и ако е целесъобразно, върху насоките за трансевропейските енергийни мрежи в съответствие с Решение № 1364/2006/ЕО ⁽¹⁾;
- б) по отношение на трансграничните междусистемни електропроводи се основава също така на разумните потребности на различните ползватели на системата, и включва дългосрочните задължения на инвеститорите, посочени в членове 8, 13 и 22 от Директива 2009/.../ЕО;
- в) открива пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

11. По искане на Комисията ЕМОПС за електроенергия изразява пред Комисията своето мнение относно приемането на насоките, посочени в член 18.

Член 9

Наблюдение от Агенцията

1. Агенцията наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия, посочени в член 8, параграф 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

Агенцията наблюдава прилагането от ЕМОПС за електроенергия на мрежовите кодекси, разработени съгласно член 8, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член 6, параграфи 1-10, които не са били приети от Комисията съгласно член 6, параграф 11. Агенцията представя на Комисията надлежно мотивирано становище, когато ЕМОПС за електроенергия не е приложила някой от мрежовите кодекси.

Агенцията наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 6, параграф 11, и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. ЕМОПС за електроенергия внася в Агенцията за становище проекта на плана за развитие на мрежата и проекта на годишната работна програма, включително информацията относно процеса на консултация.

В срок от два месеца от деня на получаване, Агенцията предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОПС за електроенергия и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата, предоставени от ЕМОПС за електроенергия, не допринасят за недискриминацията, ефективната конкуренция, ефикасното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична свързаност на мрежите, отворени за достъп за трети страни.

⁽¹⁾ Решение № 1364/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. за определяне на насоките за трансевропейските енергийни мрежи (ОВ L 262, 22.9.2006 г., стр. 1).

Член 10

Консултации

1. Докато подготвя мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата и на годишната работна програма, посочена в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за електроенергия провежда обстоен процес на консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който участват всички съответни участници на пазара и особено организациите, в които са представени всички заинтересовани страни в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 5, параграф 1. В тази консултация участват и националните регулаторни органи и други национални органи, предприятия за доставка и производство, клиенти, ползватели на системата, оператори на разпределителни системи, включително релевантните промишлени асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите страни. Те имат за цел определяне на възгледите и предложенията на всички заинтересовани страни по време на процеса на вземане на решения.

2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с консултацията, посочени в параграф 1, са публично достояние.

3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за електроенергия посочва как бележките, получени по време на консултацията са били взети под внимание. Когато бележките не са взети под внимание, тя излага основанията за това.

Член 11

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на ЕМОПС за електроенергия, посочени в членове 4-12, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само в случай че те са обосновани и пропорционални.

Член 12

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОПС за електроенергия, за да допринасят за дейностите, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3. По-специално, те публикуват регионален инвестиционен план на всеки две години и могат да вземат инвестиционни решения на основата на регионалния инвестиционен план.

2. Операторите на преносни системи насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, разпределянето на трансграничен капацитет чрез недискриминационни пазарно обусловени решения и като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на имплицитните търгове за краткосрочно разпределяне и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране и за резервна мощност.

3. Географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща, може да бъде определена от Комисията, като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава-членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област. Мярката, посочена в първо изречение, предназначена да измени несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

За тази цел Комисията може да се консултира с ЕМОПС за електроенергия и с Агенцията.

Член 13

Компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи получават компенсация за разходите по приема на трансгранични потоци електроенергия в техните мрежи.

2. Компенсациите, посочени в параграф 1, се изплащат от операторите на националните преносни системи, от които произхождат трансграничните потоци и от системите, в които тези потоци завършват.

3. Изплащането на компенсация се извършва редовно по отношение на определен минал период от време. Когато е необходимо да бъдат отразени действителните разходи, се изплащат корекции на компенсациите със задна дата.

Първият период, за който се изплащат компенсация, се определя в насоките, посочени в член 18.

4. Като действа в съответствие с процедурата, посочена в член 23, параграф 2, Комисията определя сумите, дължими като компенсация.

5. Размерът на приетите трансгранични потоци и размерът на трансграничните потоци, посочени като произхождащи от и/или завършващи в национални преносни системи, се определя на базата на физическите потоци електроенергия, действително измерени през определен период от време.

6. Разходите, направени в резултат на приема на трансгранични потоци, се установяват на базата на прогнозните дългосрочни средни пределни разходи, като се вземат предвид загубите, инвестициите в нова инфраструктура и съответна част от стойността на съществуващата инфраструктура, доколкото тази инфраструктура се използва за преноса на трансгранични потоци, и по-специално като се вземе предвид необходимостта от гарантиране сигурността на доставките. Когато се установяват направените разходи, се използват стандартни методики за определяне на разходите. Ползите за дадена мрежа от приема на трансгранични потоци се вземат предвид, за да бъдат намалени получените компенсация.

Член 14

Такси за достъп до мрежите

1. Таксите, прилагани от операторите на мрежите за достъп до мрежите са прозрачни, отчитат необходимостта от сигурност

на мрежата и отразяват действително направените разходи, доколкото те съответстват на тези, извършени от ефективен и сравним в структурно отношение оператор на мрежа и приложени без дискриминация. Тези такси не зависят от разстоянието.

2. Производителите и потребителите („натоварване“) може да бъдат таксувани за достъп до мрежите. При условие необходимостта от подаване на подходящи и ефикасни локационни сигнали, делът от общата сума на таксите за достъп, който се поема от производителите, е по-нисък от дела, който се поема от потребителите. Когато е подходящо, нивото на прилаганите към производителите и/или потребителите тарифи включва локационни сигнали на общностно равнище и отчита размера на загубите по мрежата и предизвиканото претоварване, както и инвестиционните разходи за инфраструктура. Това не изключва възможността държавите-членки да подават локационни сигнали в рамките на тяхната територия или да прилагат механизми, които да гарантират, че таксите за достъп до мрежата, които следва да се заплащат от потребителите („натоварване“), са еднакви за цялата територия.

3. При определяне на таксите за достъп до мрежата се вземат предвид:

- a) плащанията и приходите от компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи;
- b) действително извършените плащания и получени суми, както и очакваните плащания за бъдещи периоди от време, изчислени на базата на минали периоди.

4. При условие че са налице подходящи и ефективни локационни сигнали, в съответствие с параграф 2, таксите за достъп до мрежите, прилагани за производителите и потребителите, се прилагат независимо от съответните държави на местоназначение и на произход на електроенергията, както е посочено в основното търговско споразумение. Това не засяга таксите за деклариран износ и деклариран внос в резултат на управлението на претоварването, посочени в член 16.

5. Не се прилага специална мрежова такса за индивидуалните сделки при деклариран транзит на електроенергия.

Член 15

Предоставяне на информация

1. Операторите на преносни системи въвеждат механизми за координация и информационен обмен с оглед гарантиране на сигурността на мрежите във връзка с управлението на претоварването.

2. Използваните от операторите на преносни системи стандарти за безопасност, експлоатация и планиране се огласяват. Публикуваната информация включва обща схема за изчисляване на общия преносен капацитет и маржа на надеждност на преноса, въз основа на електрическите и физически характеристики на мрежата. Тези схеми подлежат на одобрение от страна на регулаторните органи.

3. Операторите на преносни системи публикуват прогнози за наличния преносен капацитет за всеки ден, като посочват дали определен наличен преносен капацитет вече е запазен. Тези публикации излизат на определени интервали преди деня на пренос и включват, при всички случаи, прогнози за седмица напред и за месец напред, както и количествени показания по отношение на очакваната надеждност на наличния капацитет.

4. Операторите на преносни системи публикуват релевантната информация за обобщената прогноза и фактическото търсене, за наличието и фактическото използване на активи за производство и натоварване, за наличността и използването на мрежите и междусистемните електропроводи, и за балансиращата мощност и резервния капацитет. По отношение на наличието и фактическото използване на малки мощности за производство и натоварване могат да се използват обобщени прогнозни данни.

5. Съответните участници на пазара предоставят на операторите на преносни системи релевантните данни.

6. Предприятията за производство, които притежават или експлоатират активи за производство, от които поне един актив за производство има инсталирана мощност от поне 250 MW, съхраняват на разположение на националния регулаторен орган, националния орган по конкуренция и Комисията в продължение на пет години данните за всеки час и за всяка централа, които са необходими, за да се проверят всички оперативни решения за диспечирание и поведението на борсите за енергиен обмен, търговете за междусистемни електропроводи, пазарите на резервни мощности и пазарите „на гише“. Информацията за всеки час и за всяка централа, която трябва да се съхранява, включва, но не се ограничава единствено до данни относно наличния производствен капацитет и предоставените резервни мощности, включително тяхното разпределение на ниво централа, по време на наддаването и по време на производството.

Член 16

Общи принципи на управлението на претоварването

1. Към проблемите, свързани с претоварване на мрежата, се подхожда с недискриминационни пазарно обусловени решения, които подават ефикасни икономически сигнали към участниците на пазара и операторите на преносни системи. Проблемите, свързани с претоварването, се решават преференциално чрез методи, които не са свързани със сделки, тоест методи, които не включват избор между договорите с индивидуалните участници на пазара.

2. Процедури за ограничаване на сделките се прилагат само при извънредни ситуации, при които операторът на преносна система трябва да действа експедитивно и повторното диспечирание или насрещната търговия не са възможни. Такива процедури се прилагат по недискриминационен начин.

Освен в случаи на *force-majeure*, участниците на пазара, на които е разпределен капацитет се компенсират за подобно ограничаване.

3. На участниците на пазара се предоставя максималният капацитет на междусистемните електропроводи и/или на преносните мрежи, влияещи върху трансграничните потоци, като

се спазват стандартите за безопасност и сигурна експлоатация на мрежата.

4. Участниците на пазара информират съответните оператори на преносни системи достатъчно време преди съответния експлоатационен период дали възнамеряват да използват разпределения им капацитет. Разпределен капацитет, който няма да бъде използван, се подава обратно към пазара по открит, прозрачен и недискриминационен начин.

5. Операторите на преносни системи, доколкото е технически възможно, салдират изискванията за капацитет на който и да е енергиен поток в обратна посока по претоварени междусистемни електропроводи, с цел използване на тези електропроводи до максималния им капацитет. При пълно отчитане на сигурността на мрежата, никога не се отхвърлят сделки, които спомагат за облекчаване на претоварването.

6. Всички приходи от разпределението на междусистемните електропроводи се използват за следните цели:

- а) гарантиране на действителната наличност на разпределения капацитет; и/или
- б) поддържане или увеличаване на междусистемните капацитети чрез мрежови инвестиции, по-специално в нови междусистемни електропроводи.

Ако приходите не могат да бъдат използвани ефективно за целите, посочени в първа алинея, букви а) и б), те може да бъдат използвани при условие одобрението на регулаторните органи на съответните държави-членки до максимална сума, която се определя от тези регулаторни органи като приход, който се взема предвид от регулаторните органи при одобряване на методиката за изчисляване на мрежовите тарифи и/или фиксирането на мрежовите тарифи.

Остатъкът от приходите се слага на отделна линия по вътрешна сметка, докато стане възможно да бъде изразходван за целите, посочени в първа алинея, букви а) и/или б).

Член 17

Нови междусистемни електропроводи

1. При поискване, нови междусистемни електропроводи за прав ток може да бъдат освободени за ограничен период от време от разпоредбите на член 16, параграф 6 от настоящия регламент и членове 9 и 31 и член 36, параграфи 6 и 8 от Директива 2009/.../ЕО при следните условия:

- а) инвестициите трябва да засилват конкуренцията при доставката на електроенергия;
- б) степента на риск, свързан с инвестициите е такава, че инвестициите няма да бъдат осъществени, ако не бъде предоставено такова освобождаване;
- в) междусистемният електропровод трябва да бъде собственост на физическо или юридическо лице, което е отделно поне по отношение на правната си форма от системните оператори, в рамките на чиито системи ще бъде изграден междусистемният електропровод;
- г) таксите се начисляват на ползвателите на този междусистемен електропровод;

д) след частичното отваряне на пазара, посочено в член 19 от Директива 96/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 1996 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия⁽¹⁾, нито една част от капиталовите или оперативни разходи за междусистемния електропровод не са възвърнати от който и да било елемент от таксите за използване на преносните или разпределителни мрежи, свързани чрез междусистемния електропровод;

е) освобождаването не трябва да е във вреда на конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия или на ефективното функциониране на регулираната система, към която е свързан междусистемния електропровод.

2. При изключителни случаи параграф 1 се прилага също така за междусистемните електропроводи на променлив ток, при условие че разходите и рисковете при въпросните инвестиции са особено високи в сравнение с разходите и рисковете, които обикновено съпътстват свързването на две съседни национални преносни системи чрез междусистемен електропровод на променлив ток.

3. Параграф 1 се прилага също и при значително нарастване на капацитета на съществуващите междусистемни електропроводи.

4. Решението за освобождаване съгласно параграфи 1, 2 и 3, се взема за всеки отделен случай от регулаторните органи на съответните държави-членки. Освобождаването може да покрива целия или част от капацитета на новия междусистемен електропровод или на съществуващия междусистемен електропровод със значително увеличен капацитет.

При вземане на решение за предоставяне на освобождаване, за всеки отделен случай се отчита нуждата от налагането на условия, свързани със срока на освобождаване и недискриминационен достъп до междусистемния електропровод. При вземането на решение за тези условия по-специално да се обръща внимание на допълнителния капацитет, който ще бъде изграден, или на промяната на съществуващия капацитет, времевата рамка на проекта и националните обстоятелства.

Преди да предоставят освобождаване, регулаторните органи на съответните държави-членки определят правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета. Правилата за управление на претоварването включват задължение за използване на неизползван капацитет на пазара, а лицата, използващи съоръженията, са оправомощени да търгуват с договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценяването на критериите, посочени в параграф 1, букви а), б) и е), се вземат предвид резултатите от процедурата за разпределяне на капацитет.

Решението за освобождаване, включително посочените във втората алинея от настоящия параграф условия, са надлежно обосновани и се публикуват.

5. Решенията, посочени в параграф 4 се вземат от Агенцията само:

а) когато съответните регулаторни органи не са постигнали споразумение в срок от шест месеца от датата, на която е

поискано освобождаване от последния от тези регулаторни органи, или

б) при съвместно искане от съответните регулаторни органи.

Агенцията се консултира със съответните регулаторни органи.

6. Независимо от параграфи 4 и 5, държавите-членки може да предвидят регулаторният орган или Агенцията, в зависимост от случая, да предоставят за официално решение на съответния орган в държавата-членка своето становище по искането за освобождаване. Това становище се публикува заедно с решението.

7. Незабавно при получаване на всяко искане за освобождаване, регулаторните органи изпращат копие от него за информация на Агенцията и на Комисията. Съответните регулаторни органи или Агенцията, според случая („нотифициращите органи“), незабавно нотифицират на Комисията решението за освобождаване, заедно с цялата релевантна информация във връзка с решението. Тази информация може да бъде предоставена на Комисията в обобщена форма, което да даде възможност на Комисията да постигне добре обосновано решение. По-специално информацията включва:

а) подробно описание на причините, въз основа на които е предоставено освобождаването, включително финансова информация, обосноваваща необходимостта от освобождаване;

б) извършения анализ на ефекта върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на електроенергия в резултат на предоставянето на освобождаване;

в) причините да се определи съответният период от време и дял от общия капацитет на междусистемния електропровод, за които е предоставено освобождаването;

г) резултатите от консултациите със съответните регулаторни органи.

8. В срок от два месеца от деня след получаването на нотификацията по параграф 7, Комисията може да вземе решение да изиска от нотифициращите органи да изменят или отменят решението за предоставяне на освобождаване. Този двумесечен срок може да бъде удължен с допълнителен срок от два месеца, в случай че Комисията има нужда от допълнителна информация. Този допълнителен срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация. Първоначалният двумесечен срок може да бъде удължен и с едновременното съгласие на Комисията и на нотифициращите органи.

Когато поисканата информация не бъде предоставена в рамките на срока, предвиден в искането, нотификацията се счита за оттеглена, освен ако преди изтичането му този срок е удължен с едновременното съгласие на Комисията и на нотифициращите органи, или ако нотифициращите органи, чрез надлежно мотивирано изявление, уведомят Комисията, че считат нотификацията за пълна.

Нотифициращите органи се съобразяват с решението на Комисията за изменение или отмяна на решението за освобождаване в рамките на един месец от приемането му и информират Комисията за това.

Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

⁽¹⁾ OBL 27, 30.1.1997 г., стр. 20.

Одобрението на Комисията на решението за освобождаване изтича две години след датата на приемането му, в случай че изграждането на междусистемния електропровод все още не е започнало до тази дата, и пет години след датата на приемането му, ако междусистемният електропровод не е започнал да функционира до тази дата.

9. Комисията може да приеме насоки за прилагането на условия, посочени в параграф 1 от настоящия член и да определи процедурата, която да бъде следвана за прилагането на параграфи 4, 7 и 8 от настоящия член. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

Член 18

Насоки

1. Когато е подходящо, насоките, свързани с компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи, уточняват в съответствие с уредените в членове 13 и 14 принципи:

- а) подробности по отношение на процедурата за определяне кои оператори на преносни системи са длъжни да плащат компенсации за трансграничните потоци, включително разграничение между операторите на националните преносни системи, от които произхождат трансграничните потоци и системите, в които те завършват, в съответствие с член 13, параграф 2;
- б) подробности по отношение на процедурата на плащане, която да се следва, включително определяне на първия период, за който следва да бъде изплатена компенсация, в съответствие с член 13, параграф 3, втора алинея;
- в) подробности по отношение на методиките за определяне на приетите трансгранични потоци, за които се дължи компенсация в съответствие с член 13, по отношение както на количество, така и на типа потоци, както и определяне на величините на тези потоци като произхождащи и/или завършващи в преносните системи на отделните държави-членки, в съответствие с член 13, параграф 5;
- г) подробности по отношение на методиката за определяне на разходите и ползите в резултат на приемане на трансгранични потоци, в съответствие с член 13, параграф 6;
- д) подробностите относно третирането на потоци електроенергия, произхождащи или завършващи в държави извън Европейското икономическо пространство, в контекста на компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи;
- е) участието на национални системи, които са свързани чрез електропроводи на прав ток, в съответствие с член 13.

2. Насоките може да определят също така и подходящи правила, които водят до постепенно хармонизиране на основните принципи за определяне на таксите, налагани на производителите и потребителите (натоварване) по националните тарифни системи, включително и отразяване на компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи в националните такси за достъп и осигуряване на подходящи и

ефективни локационни сигнали, в съответствие с принципите, посочени в член 14.

Насоките също така предвиждат мерки за подходящи и ефективни хармонизирани локационни сигнали на общностно равнище.

Всяко хармонизиране в това отношение не пречи прилагането от държавите-членки на механизми, с които да гарантират, че таксите за достъп до мрежата, които плащат потребителите (натоварване) са съпоставими в цялата им територия.

3. Когато е целесъобразно, в насоките, в които се посочва минималната степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, се уточняват също така и:

- а) подробности, свързани с предоставянето на информация в съответствие с принципите, уредени в член 15;
- б) подробности относно правилата за търговия с електроенергия;
- в) подробности относно правилата за инвестиционните стимули за капацитет на междусистемен електропровод, в това число локационните сигнали;
- г) подробности относно областите, изброени в член 8, параграф 6.

4. Насоки за управление и разпределяне на наличния преносен капацитет на междусистемните електропроводи между националните мрежи са уредени в приложение I.

5. Комисията може да приема насоки по въпросите, изброени в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член. Тя може да изменя насоките, посочени в параграф 4 от настоящия член, в съответствие с принципите, уредени в членове 15 и 16, по-специално, за да включи подробни насоки относно всички прилагани на практика методики за разпределяне на капацитет и за да гарантира, че механизмите за управление на претоварването се развиват по начин, съвместим с целите на вътрешния пазар. Когато е целесъобразно, в хода на извършването на такива изменения се установяват общи правила за минимални стандарти за безопасност и експлоатация при използването и експлоатацията на мрежата, както е посочено в член 15, параграф 2.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълване му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 23, параграф 2.

Когато приема или изменя насоки, Комисията гарантира, че те осигуряват минималната степен на хармонизация, която се изисква за постигане на целите на настоящия регламент, и не надхвърлят необходимото за тази цел.

Когато приема или изменя насоките, Комисията посочва какви действия е предприела по отношение на съответствието на тези насоки с правилата в трети държави, които представляват част от общностната електроенергийна система.

Когато приема тези насоки за първи път, Комисията гарантира, че те обхващат в един проект на мярка поне въпросите, посочени в параграф 1, букви а) и г) и параграф 2.

Член 19

Регулаторни органи

При изпълнението на своите задължения регулаторните органи осигуряват съответствие с настоящия регламент и насоките, приети в съответствие с член 18. Когато е подходящо за постигане на целите на настоящия регламент, регулаторните органи си сътрудничат един с друг, с Комисията и с Агенцията в съответствие с глава IX от Директива 2009/.../ЕО.

Член 20

Предоставяне на информация и поверителност

1. При искане от страна на Комисията държавите-членки и регулаторните органи й предоставят цялата информация, необходима за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

По-специално, за целите на член 13, параграфи 4 и 6, регулаторните органи редовно предоставят информация относно действително извършените разходи от националните оператори на преносни системи, както и данни и всяка релевантна информация, отнасяща се до физическите потоци през мрежите на операторите на преносни системи и разходите за мрежите.

Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията следва да бъде представена, като взема под внимание сложността на изискваната информация и доколко е спешно нейното получаване.

2. Ако дадена държава-членка или съответен регулаторен орган не предоставят тази информация в определения по параграф 1 от настоящия член срок, Комисията може да поиска пряко от съответните предприятия цялата информация, необходима за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

Когато се изпраща искане за предоставяне на информация до предприятие, Комисията едновременно изпраща копие от него до регулаторните органи на държавата-членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието.

3. В искането за предоставяне на информация Комисията посочва правното основание за искането, срока, в рамките на който трябва да бъде предоставена исканата информация, целта на искането, както и предвидените в член 22, параграф 2 санкции при подаване на невярна, непълна или подвеждаща информация. Комисията определя разумни срокове, като взема под внимание сложността на исканата информация и доколко е спешно нейното получаване.

4. Исканата информация се предоставя от собствениците на предприятията или техни представители и — в случаите на юридически лица — от упълномощените представители по закон или по устав/дружествен акт. Специално упълномощени за целта адвокати могат да предоставят информацията от името на техните клиенти, като клиентът е изцяло отговорен, в случай че подадената информация е невярна, непълна или подвеждаща.

5. Когато предприятие не предостави исканата информация в определения от Комисията срок или подадената информация е непълна, Комисията може с решение да изиска предоставянето

на информацията. В решението се уточнява каква информация е необходима и се определя подходящ срок за нейното предоставяне. В него се отбелязват и санкциите, предвидени в член 22, параграф 2. В него се отбелязва и правото на решението да бъде предмет на контрол от Съда на Европейските общности.

По същото време Комисията изпраща копие от решението си до регулаторните органи на държавата-членка, на чиято територия пребивава лицето или се намира седалището на предприятието.

6. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се използва единствено за целите на член 13, параграф 4 и член 18.

Комисията не разкрива придобита по силата на настоящия регламент информация, която влиза обхвата на задължението за професионална тайна.

Член 21

Право на държавите-членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите-членки да запазят или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в настоящия регламент и в насоките, посочени в член 18.

Член 22

Санкции

1. Без да се засяга параграф 2, държавите-членки установяват правила за санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното изпълнение. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки нотифицират на Комисията до 1 юли 2004 г. тези правила, които съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1228/2003, и нотифицират незабавно Комисията за всички последващи изменения, които ги засягат. Те нотифицират на Комисията всички правила, които не съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1228/2003 до ... (*) и нотифицират на Комисията незабавно всички последващи изменения, които ги засягат.

2. Комисията може с решение да наложи на предприятията глоби, които не надвишават 1 % от общия оборот от предходната финансова година, в случаите когато умишлено или поради небрежност те предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, направено съгласно член 20, параграф 3 или не успеят да осигурят исканата информация в срока, определен в решение, прието по силата на член 20, параграф 5, първа алинея.

При определяне на размера на глобата се взема предвид доколко сериозно е неизпълнението на изискванията в първата алинея.

3. Предвидените в параграф 1 санкции и решенията, взети съгласно параграф 2, не са от наказателноправен характер.

(*) Датата на прилагане на настоящия регламент.

Член 23**Процедура на комитет**

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден с член 46 от Директива 2009/.../ЕО.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1-4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 24**Доклад на Комисията**

Комисията наблюдава прилагането на настоящия регламент. В доклада си по член 47, параграф 6 от Директива ... (*), Комисията докладва относно опита, придобит при прилагането на настоящия регламент. По-специално в доклада се разглежда до каква степен настоящият регламент е успял да гарантира недискриминационни и съобразени с разходите условия за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, за да допринесе за избора на клиентите в един добре функциониращ

вътрешен пазар на електроенергия и за дългосрочната сигурност на доставките, както и разглежда до каква степен са въведени ефективни локационни сигнали. Ако е необходимо, докладът се придружава от подходящи предложения и/или препоръки.

Член 25**Отмяна**

Регламент (ЕО) № 1228/2003 се отменя, считано от ... (*). Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 26**Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Прилага се от ... (*).

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

...

За Съвета

Председател

...

(*) 18 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАСОКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА НАЛИЧНИЯ ПРЕНОСЕН КАПАЦИТЕТ НА МЕЖДУСИСТЕМНИТЕ ЕЛЕКТРОПРОВОДИ МЕЖДУ НАЦИОНАЛНИТЕ СИСТЕМИ**1. Общи разпоредби**

- 1.1. Операторите на преносни системи (ОПС) полагат усилия да приемат всички търговски сделки, включително породените от презгранична търговия.
- 1.2. Когато не е налице претоварване, не се ограничава достъпа до междусистемните електропроводи. Там, където това е обичайно състояние, не е необходимо да има постоянна обща процедура за достъп до услугата за презграничен пренос.
- 1.3. Когато планираните търговски сделки са несъвместими със сигурната експлоатация на мрежата, ОПС намаляват претоварването в съответствие с изискванията за оперативна сигурност на мрежата, като в същото време полагат усилия да гарантират, че всички свързани разходи остават на икономически ефикасно ниво. В случай, че не може да се приложат нискоразходни мерки, се провежда оздравително предиспачиране или насрещна търговия.
- 1.4. Ако се появи структурно претоварване, ОПС незабавно прилагат предварително определени и съгласувани подходящи правила и процедури за управление на претоварването. Методите за управление на претоварването осигуряват, че физическия енергиен поток на свързания с целия разпределен преносен капацитет, са в съответствие със стандартите за сигурност на мрежите.
- 1.5. Възприетите методи за управление на претоварването дават ефикасни икономически сигнали на участниците на пазара и ОПС, насърчават конкуренцията и са подходящи за регионално прилагане, както и за прилагане в цялата Общност.
- 1.6. При управление на претоварването не се прилага основано на сделките разграничаване. Конкретно искане за услуга за пренос се отказва единствено когато едновременно са изпълнени следните условия:
 - а) пределният физически енергиен поток, произтичащ от приемането на това искане предполага, че не може да се гарантира по-нататъшната сигурна експлоатация на енергийната система; и
 - б) паричната стойност, която се придава на искането в процедурата за управление на претоварването е по-ниска от тази на всички останали искания, които се възнамерява да бъдат удовлетворени за същата услуга и условия.
- 1.7. При определянето на подходящи зони от мрежата, във и между които следва да се управлява претоварването, ОПС се ръководят от принципите за разходна ефективност и минимизиране на отрицателните влияния върху вътрешния пазар на електроенергия. По-специално, ОПС не ограничават междусистемния капацитет за да преодолее претоварването в тяхната контролна зона, освен с оглед горепосочените причини и по причини на оперативна сигурност ⁽¹⁾. Ако възникне такава ситуация, ОПС описват и открито представят положението на всички ползватели на системата. Такава ситуация се допуска единствено до намиране на дългосрочно решение. ОПС описват и представят открито на всички ползватели на системата методиката и проектите за постигане на дългосрочно решение.
- 1.8. При балансиране на мрежата в своята контролна зона чрез оперативни мерки и чрез предиспачиране, ОПС взема предвид въздействието на тези мерки върху съседните контролни зони.
- 1.9. До 1 януари 2008 г. се установят по координиран начин и при сигурни оперативни условия механизми за управление на претоварването в междусистемните електропроводи в рамките на текущия ден, за максимално оползотворяване на възможностите за търговия и обезпечаване на презгранично балансиране.
- 1.10. Националните регулаторни органи оценяват редовно методите за управление на претоварването, като обръщат специално внимание на съответствието с принципите и правилата, установени в настоящия регламент и в настоящите насоки, както и с условията и реда, определени от самите регулаторни органи в съответствие с тези принципи и правила. Такава оценка включва консултация с всички участници на пазара и посветени на това проучвания.

2. Методи за управление на претоварването

- 2.1. Методите за управление на претоварването са пазарно основани, за да се улесни ефикасната презгранична търговия. За тази цел капацитетът се разпределя само чрез експлицитни търгове (за капацитет) или имплицитни търгове (за капацитет и енергия). И двата метода могат да се прилагат едновременно за един и същ междусистемен електропровод. При търговия в рамките на текущия ден може да се прилага непрекъсваща търговия.

⁽¹⁾ Оперативна сигурност означава „поддържане на преносната система в рамките на съгласуваните граници на сигурност“.

- 2.2. В зависимост от условията на конкуренция механизмите за управление на претоварването може да имат нужда от позволяването на дългосрочно и краткосрочно разпределяне на преносен капацитет.
- 2.3. При всяка процедура за разпределяне на преносен капацитет разпределя определена част от наличния междусистемен капацитет плюс останалия, неразпределен преди капацитет, както и капацитетът, освободен от притежатели на капацитет от предишни разпределения.
- 2.4. ОПС оптимизират степента, до която капацитетът е гарантиран, вземайки предвид задълженията и правата на участващите ОПС, както и задълженията и правата на участниците на пазара, за да улеснят ефективната и ефикасна конкуренция. Разумна част от капацитета може да бъде предлагана на пазара с намалена степен на гарантираност, като участниците на пазара се информират по всяко време за точните условия за транспортиране по междусистемните електропроводи.
- 2.5. Правата на достъп при дългосрочно и средносрочно разпределяне са права за гарантиран капацитет за пренос. Те се подчиняват на принципите на „ползваш или губиш“ или „ползваш или продаваш“ по времето на заявката.
- 2.6. ОПС определят също така подходяща структура за разпределянето на капацитета между различните времеви периоди. Това може да включва възможност за резервиране на минимален процент междусистемен капацитет за ежедневно разпределение или разпределение в рамките на деня. Такава структура на разпределяне подлежи на преразглеждане от съответните регулаторни органи. При изготвяне на техните предложения, ОПС вземат предвид:
- a) характеристиките на пазарите;
 - b) оперативните условия, като например последствията от салдиране на обявени гарантирани графици;
 - в) степента на хармонизиране на процентите и времевите периоди, приети за различните съществуващи механизми за разпределение на капацитет.
- 2.7. При разпределението на капацитет не може да се дискриминират участниците на пазара, които желаят да се възползват от правата си да сключват двустранни договори за доставка или тези, които участват в търгове за енергиен обмен. Успешни са най-високите по стойност предложения, независимо дали се провежда експлицитен или имплицитен търг, за даден времеви период.
- 2.8. В региони, в които форуърдните финансови пазари на електроенергия са добре развити и са показали своята ефективност, целият междусистемен капацитет може да бъде разпределян чрез имплицитни търгове.
- 2.9. Освен в случаите на нови междусистемни електропроводи, които се ползват от изключение съгласно член 7 от настоящия регламент, при методите за разпределение на капацитет не се разрешава определянето на цени за резервиране.
- 2.10. По принцип на всички потенциални участници на пазара е разрешено неограничено участие в процеса на разпределение. За да се избегне създаване или задълбочаване на проблеми, свързани с потенциалното възползване от господстващо положение на участник на пазара, съответните регулаторни органи и/или органи по конкуренция, според случая, може да налагат общи ограничения или ограничения на отделно дружество, на основание господстващо положение на пазара.
- 2.11. Пазарните участници заявяват окончателно пред ОПС използването на техния капацитет до определен краен срок за всеки времеви период. Крайният срок се определя така, че да позволи на ОПС да предоставят неизползваната преносна способност за преразпределение през следващия съответен времеви период, включително в рамките на деня.
- 2.12. Капацитетът се търгува свободно на вторичния пазар, при условие че ОПС е информиран достатъчно време предварително. Там където ОПС откаже вторична търговия (сделка), това трябва да бъде ясно и открито да съобщено и обяснено на всички участници на пазара и нотифицирано на регулаторния орган.
- 2.13. Финансовите последствия от неизпълнението на задълженията, свързани с разпределянето на капацитет, се покриват от тези, които са отговорни за това неизпълнение. Когато участниците на пазара не използват капацитет, който са ангажирали за използване, или в случай на капацитет от експлицитен търг, не продават на вторичния пазар или не върнат своевременно капацитет, те губят правото върху него и заплащат такса, която отразява разходите. Всички такси, които отразяват разходите за неизползване на капацитет, са обосновани и пропорционални. По същия начин, ако ОПС не изпълни свое задължение, той носи отговорност за компенсирането на участника на пазара за загубата на права върху капацитет. За тази цел не се вземат предвид последващи загуби. Ключовите понятия и методи за определяне на отговорността при неизпълнение на задълженията се определят предварително по отношение на финансовите последствия и подлежат на преразглеждане от съответния национален регулаторен орган или органи.

3. Координация

- 3.1. Разпределението на капацитет за междусистемен електропровод се координира и изпълнява, като се използват общи процедури за разпределяне на капацитет от участващите ОПС. В случаите, когато се очаква търговските обмени между две държави (ОПС) да окажат съществено влияние върху условията на физическия поток в която и да е трета държава (ОПС), методите за управление на претоварването се съгласуват между всички ОПС, върху които е оказано влияние, чрез обща процедура за управление на претоварването. Националните регулаторни органи и ОПС гарантират, че не се планира едностранно процедура за управление на претоварване със съществено влияние върху физическите електроенергийни потоци в други мрежи.

- 3.2. До 1 януари 2007 г. се прилага метод за общо координирано управление на претоварването и процедура за поне годишно, месечно и за ден напред разпределение на капацитета на пазара между държавите в следните региони:

- а) Северна Европа (т.е. Дания, Швеция, Финландия, Германия и Полша);
- б) Североизточна Европа (т.е. Бенелюкс, Германия и Франция);
- в) Италия (т.е. Италия, Франция, Германия, Австрия, Словения и Гърция);
- г) Централна Източна Европа (т.е. Германия, Полша, Чешка република, Словакия, Унгария, Австрия и Словения);
- д) Югозападна Европа (т.е. Испания, Португалия и Франция);
- е) Обединено кралство, Ирландия и Франция;
- ж) Балтийски държави (т.е. Естония, Латвия и Литва).

При междусистемни електропроводи, които свързват държави, принадлежащи към повече от един регион, прилаганият метод за управление на претоварването може да се различава, за да се гарантира съвместимост с методите, прилагани в другите региони, към които принадлежат тези държави. В този случай съответните ОПС предлагат метода, който подлежи на преразглеждане от съответните регулаторни органи.

- 3.3. Регионите, посочени в точка 2.8, може да разпределят целия междусистемен капацитет чрез разпределяне за ден напред.

- 3.4. Определят се съвместими процедури за управление на претоварването във всичките седем региона, с оглед формиране на истински интегриран вътрешен пазар на електроенергия. Участниците на пазара не биват затруднявани от несъвместими регионални системи.

- 3.5. С оглед насърчване на справедлива и ефективна конкуренция и презгранична търговия, координацията между ОПС в рамките на регионите, определени в точка 3.2, включва всички стъпки от изчисление и оптимизиране на капацитета до сигурна експлоатация на мрежата, с ясно възлагане на отговорности. Тази координация включва по-специално:

- а) използването на общ преносен модел, който отчита ефикасно взаимосвързаните физически кръгови потоци и който взема предвид различията между физически и търговски потоци;
- б) разпределяне и заявяване на капацитет за ефективно справяне с взаимно зависими физически и търговски кръгови потоци;
- в) идентични задължения на притежателите на капацитет за предоставяне на информация за планираното използване на капацитета, т.е. за заявяване на капацитета (при експлицитни търгове);
- г) идентични времеви периоди и крайни срокове;
- д) идентична структура за разпределянето на капацитет между различните времеви периоди (напр. 1 ден, 3 часа, 1 седмица и т.н.) и по отношение блоковете продаван капацитет (количество енергия в MW, MWh и т.н.);
- е) съвместима договорна рамка с участници на пазара;
- ж) проверка на съобразяването на потоците с изискванията за сигурност на мрежата при оперативното планиране и при експлоатация в реално време;
- з) осчетоводяване и уреждане на действия по управление на претоварването.

- 3.6. Координацията също така включва обмен на информация между ОПС. Характерът, времето и честотата на обмена на информация са съвместими с дейностите, уредени в точка 3.5 и функционирането на електроенергийните пазари. В частност този обмен на информация дава възможност на ОПС да правят най-добрите възможни прогнози за цялостната ситуация на мрежата, за да оценяват потоците в тяхната мрежа и наличния капацитет на междусистемни електропроводи. Всеки ОПС, който събира информация от името на други ОПС, връща на участващия ОПС резултатите от събирането на данни.

4. График за пазарни операции

- 4.1. Разпределението на наличния преносен капацитет се извършва достатъчно време предварително. Преди всяко разпределяне участващите ОПС публикуват съвместно капацитета, който ще се разпределя, като вземат предвид, където е подходящо, капацитета, освободен от гарантирани права за пренос и когато е приложимо, свързаните салдирани заявки, заедно с всички времеви периоди, по време на които капацитетът ще бъде намален или неналичен (например за целите на поддръжка).

- 4.2. Като се взема изцяло предвид сигурността на мрежата, заявяването на права за пренос се извършва достатъчно време преди сесията за ден напред на всички съответни организирани пазари и преди публикуването на капацитета, който ще се разпределя съгласно механизмите за ден напред или за текущия ден. Заявяването на преносни права в обратната посока се салдира за ефективно използване на междусистемните електропроводи.

4.3. Последващите предоставяния през текущия ден на преносен капацитет на разположение за ден Д се извършват в дни Д-1 и Д, след издаване на предварителните или действителните графици за производство през ден напред.

4.4. При подготовка на функционирането на мрежата през следващия ден ОПС обменят информация със съседните ОПС, включително тяхната прогнозна мрежова топология, наличното и прогнозното производство от производствени единици, потока на натоварване с цел оптимизиране използването на цялостната мрежа чрез оперативни мерки в съответствие с правилата за сигурна работа на мрежата.

5. Прозрачност

5.1. ОПС публикуват всички съответни данни, свързани с наличността на мрежата, достъпа до мрежата и използването на мрежата, включително доклад за това, къде и защо съществува претоварване, методите, прилагани за управление на претоварването, и плановете за тяхното бъдещо управление.

5.2. ОПС публикуват общо описание на метода за управление на претоварването, прилаган при различни обстоятелства за максимизиране на капацитета, наличен на пазара, и обща схема за изчисляване на междусистемния капацитет за различните времеви периоди. Такава схема подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи на съответните държави-членки.

5.3. Използваните процедури за управление на претоварването и разпределение на капацитет, заедно с времето и процедурата за кандидатстване за капацитет, описание на предлаганите продукти и задълженията и правата на ОПС и на страната, която получава капацитета, включително отговорността, които произтичат от неизпълнение на задължения, се описват подробно и се предоставят по прозрачен начин на всички потенциални ползватели на мрежата от ОПС.

5.4. Стандартите за сигурност при експлоатация и при планиране представляват неразделна част от информацията, която ОПС публикуват в открит и публичен документ. Този документ също така подлежи на преразглеждане от страна на националните регулаторни органи.

5.5. ОПС публикуват всички съответни данни във връзка с презграничната търговия въз основа на най-добрите възможни прогнози. С цел изпълнение на това задължение съответните участници на пазара предоставят на ОПС съответните данни. Начинът, по който се публикува такава информация, подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи. ОПС публикуват най-малко:

а) ежегодно: информация относно дългосрочното развитие на преносната инфраструктура и нейното влияние върху капацитета за трансграничен пренос;

б) ежемесечно: месечна прогноза и прогноза за година напред за наличния на пазара преносен капацитет като се взема предвид цялата свързана информация, с която ОПС разполага по времето на изчисляване на прогнозата (например влияние на летните и зимните сезони върху капацитета на електропроводите, поддръжката на мрежата, наличност на производствените блокове и т.н.);

в) ежеседмично: прогнози за седмица напред за наличния на пазара преносен капацитет, като се взема предвид цялата съответна информация, с която ОПС разполагат по време на изчисляване на прогнозата, като например прогноза за времето, планирани работи по поддръжка на мрежата, наличност на производствените блокове и т.н.;

г) ежедневно: преносната способност, налична на пазара за ден напред или текущия ден за всеки единичен пазарен период, като се вземат предвид всички салдирания на заявки за ден напред, производствените графици за ден напред, прогнозите на потреблението и планираните работи по поддръжка на мрежата;

д) общ вече разпределен капацитет, по единични пазарни периоди и всички съответни условия, при които може да се използва този капацитет (например тръжна клирингова цена, задълженията относно начина на използване на капацитета и т.н.) с цел определяне на оставащия капацитет;

е) разпределен капацитет във възможно най-кратки срокове след всяко разпределяне, както и посочване на заплатените цени;

ж) общ използван капацитет, в единични пазарни периоди, незабавно след заявяването;

з) възможно най-близо до реалното време: агрегирани освободени търговски и физически потоци по единични пазарни периоди, включително описание на влиянията на всички коригиращи мерки, взети от ОПС (като например ограничаване) за решаване на мрежови или системни проблеми;

и) предварителна информация относно планирани ремонти и последваща информация за предишния ден относно планирани и непланирани ремонти на производствени агрегати, по-големи от 100 MW.

5.6. Цялата съответна информация е на разположение за пазара своевременно за договарянето на всички сделки (като например времето за договаряне на годишните договори за доставка за промишлени клиенти или времето, когато офертите следва да се изпращат на организирания пазар).

5.7. ОПС публикува съответната информация относно прогнозното потребление и производство в съответствие с времевите периоди, посочени в точки 5.5 и 5.6. ОПС също така публикува съответната информация, необходима за трансграничния балансиращ пазар.

5.8. При публикуване на прогнозите, последващите реализирани стойности за прогнозната информация се публикуват също така във времеви период, следващ периода, за който се отнася прогнозата, или най-късно на следващия ден (Д + 1).

- 5.9. Цялата информация, публикувана от ОПС, се предоставя свободно в лесно достъпна форма. Всички данни са също така достъпни чрез подходящи и стандартизирани способи за обмен на информация, които следва да се определят в тясно сътрудничество с участниците на пазара. Данните включват информация за минали периоди от минимум две години, така че новите участници, които навлизат на пазара, да могат да имат достъп до такива данни.
- 5.10. ОПС редовно обменят набор от достатъчно точни данни за мрежите и потока на натоварване, за да се даде възможност за изчисляване на потока на натоварване за всеки ОПС в съответната зона. Същият набор от данни се предоставя на регулаторните органи и на Комисия при поискване. Регулаторните органи и Комисия гарантират поверителността при използването на този набор от данни от тях и от всеки консултант, който извършва аналитична работа в тяхна полза въз основа на тези данни.
- 6. Използване на приходи от претоварване**
- 6.1. Процедурите за управление на претоварването, свързани с предварително определена времева рамка, могат да генерират приходи единствено в случай на претоварване, което възниква в тази времева рамка, освен в случай на нови междусистемни електропроводи, които се ползват от изключението по член 7 от настоящия регламент. Процедурата за разделяне на тези приходи подлежи на преразглеждане от страна на регулаторните органи и нито нарушава процеса на разпределяне в полза на участник, който кандидатства за капацитет или енергия, нито обезсърчава намаляването на претоварването.
- 6.2. Националните регулаторни органи са прозрачни по отношение използването на приходите, произтичащи от разпределянето на междусистемен капацитет.
- 6.3. Приходите от претоварване се поделят между съответните ОПС в съответствие с критериите, съгласувани между съответните ОПС и преразглеждани от съответните регулаторни органи.
- 6.4. ОПС предварително ясно установяват начина, по който ще използват приходите от претоварване, които те могат да получат и докладват за действителното използване на тези доходи. Регулаторните органи удостоверяват, че това използване съответства на настоящия регламент и настоящите насоки, и че общата сума на дохода от претоварване, който произтича от разпределяне на междусистемен капацитет е насочен към една или повече от трите цели, установени в член 16, параграф 6 от настоящия регламент.
- 6.5. Ежегодно и до 31 юли на всяка година регулаторните органи публикуват доклад, в който се посочва сумата на приходите, събрани за 12-месечния период до 30 юни на същата година, и начина, по който са използвани въпросните приходи, заедно с проверка, че това използване съответства на настоящия регламент и настоящите насоки, и че общият размер на приходите от претоварване е насочен към една или повече от трите определени цели.
- 6.6. Използването на приходите от претоварване като инвестиции за поддръжка или увеличаване на междусистемния капацитет, се възлага предимно на предварително определени проекти, които допринасят за облекчаване на съществуващото претоварване и които могат също да бъдат изпълнявани в разумни срокове, особено по отношение процеса на одобряване.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Регламент (ЕО) № 1228/2003	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
—	Член 3
—	Член 4
—	Член 5
—	Член 6
—	Член 7
—	Член 8
—	Член 9
—	Член 10
—	Член 11
—	Член 12
Член 3	Член 13
Член 4	Член 14
Член 5	Член 15
Член 6	Член 16
Член 7	Член 17
Член 8	Член 18
Член 9	Член 19
Член 10	Член 20
Член 11	Член 21
Член 12	Член 22
Член 13	Член 23
Член 14	Член 24
—	Член 25
Член 15	Член 26
Приложение	Приложение I

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 19 септември 2007 г. Комисията представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1228/2003 относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, основано на член 95 от Договора, в пакет с четири други предложения, свързани с вътрешния енергиен пазар.
2. Комитетът на регионите и Европейският икономически и социален комитет дадоха становищата си по целия пакет съответно на 10 април 2008 г. ⁽¹⁾ и 22 април 2008 г. ⁽²⁾.
3. Европейският парламент прие становището си ⁽³⁾ на първо четене на 18 юни 2008 г., като одобри 32 изменения. Комисията не представи изменено предложение.
4. На 9 януари 2009 г. Съветът прие своята обща позиция в съответствие с член 251 от Договора под формата на преработен регламент.

II. ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

5. Предложението е част от третия пакет за вътрешния енергиен пазар наред с директивата относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, регламента относно условията за достъп до газопреносни мрежи, директивата относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и регламента за създаване на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори. Предложението се стреми да допринесе за осъществяване на целта за добре функциониращ вътрешен пазар на електроенергия чрез въвеждане, по-специално, на:
 - разпоредби, насочени към засилена координация и сътрудничество между операторите на преносни системи, *inter alia*, посредством създаването на Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO за електроенергия),
 - подобрени изисквания за прозрачност.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

6. Общи бележки

- 6.1. Съветът сметна, че преработването на разпоредбите на регламента би довело до по-високо ниво на ефективност, прозрачност и съгласуваност с Регламент (ЕО) № 1228/2003, и би направило текста по-удобен за ползване. Въпреки това, възприемайки този подход, Съветът се е придържал към основния принцип да се съобразява изцяло с предложението за изменение на Комисията в смисъл, че не е изменял други разпоредби, които не са били част от предложението на Комисията, освен ако промените не са били наложени от внесени от Съвета изменения в предложението, промяна на позовавания в резултат на преномериране на членовете и т.н. Съветът, във възможно най-голяма степен, е следвал подхода на Комисията по отношение на идентично третиране на секторите на електроенергията и газа.

Комисията прие всички внесени от Съвета изменения на нейното предложение.

- 6.2. По отношение на *приетите от Европейския парламент 32 изменения, в т.ч. и едно устно изменение*, Съветът последва Комисията, като:
 - прие следните седем изменения
 - изцяло: 12;
 - отчасти/по принцип: 11, 15, 18, 24, 29 и 32;
 - както и
 - отхвърли следните шест изменения: 5, 13, 19, 26, 27 и 30, като се позова на съдържанието, последователността или формата.

⁽¹⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

⁽²⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

⁽³⁾ Все още непубликувано в Официален вестник.

6.3. Съветът се отклони от предложението на Комисията, като:

- прие едно изменение: 23 (отчасти);
- както и
- отхвърли следните 18 изменения: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 20, 21, 22, 25, 28, 31 и устното изменение.

7. Конкретни забележки:

7.1. Във връзка с *измененията на ЕП*, по отношение на които Съветът се отклони от *позицията на Комисията*:

- а) Съветът прие изменение 23 отчасти, тъй като счита, че при определени условия и в определени граници следва да е възможно приходите от процедурите по управление на претоварването да се отчитат при изчисление на мрежовите тарифи.
- б) Съветът отхвърли посочените по-горе 18 изменения (точка 6.3) на следните основания:
 - i) Измененията не са необходими или нямат добавена стойност главно поради факта, че включените в тях въпроси са разгледани отчасти/достатъчно подробно другаде в текста, или предложената от Комисията формулировка е достатъчна: изменения 1, 2, 3, 4; изменения 7 и 8 са излишни; въпросът, разглеждан в устното изменение, вече се съдържа в член 8 (параграфи 8 и 9).
 - ii) Изменението въвежда текст, който не е подходящ от гледна точка на ролята на регулаторните органи, *i.e.* поради факта, че задачите и правомощията на тези органи са определени в директивата за електроенергията: изменение 9; изменение 10 (освен това Съветът прехвърли члена относно пазарите на дребно в директивата за електроенергията); изменения 20, 31.
 - iii) Изменение 6, тъй като не Комисията следва да изготвя пътни карти във връзка с преносната мрежа.
 - iv) Изменения 14 и 21 добавят текст, който не съответства на ролята, определена от Съвета за Агенцията; освен това, поради съображения от правен характер е нецелесъобразно Агенцията да приема или одобрява мрежови кодекси или да взема решения с общ характер.
 - v) Изменение 17 поради факта, че консултациите (член 10) следва да се провеждат от ENTSO; консултацията, която трябва да се проведе от Агенцията, е разгледана в член 6.
 - vi) Изменение 22 не е подходящо, тъй като следва да се избягва прекомерно регулиране.
 - vii) Изменение 25, тъй като следва да се запази синхронизирането с процедурата за освобождаване, предвидена за сектора на газа (член 35 от директивата за природния газ).
 - viii) Изменение 28 излиза извън обхвата на регламента и предвижда за държавите-членки задачи, които следва да бъдат изпълнявани от операторите на преносни системи.

7.2. Що се отнася до *предложението на Комисията*, Съветът внесе някои други изменения (засягащи съдържанието и/или формата); главните изменения са посочени по-долу.

а) *Сертифициране на оператори на преносни системи:*

Съветът сметна, че е целесъобразно част от процедурата по сертифициране, която определя ролята на Комисията в тази процедура, да бъде прехвърлена от директивата за електроенергията в нов член 3 от разглеждания регламент.

б) *Създаване и изменение на мрежови кодекси:*

Съветът сметна, че е целесъобразно да се установи с по-големи подробности процедурата за създаване на мрежови кодекси (член 6) и друга, по-кратка процедура за изменение на мрежови кодекси (член 7). Тези членове заменят член 2д от предложението на Комисията. Съветът възложи ясно определена роля на Агенцията да разработва незадължителни рамкови указания, на чиято основа да бъдат създадени мрежови кодекси от ENTSO, да разглежда проектите за мрежови кодекси и да прави оценка на предлаганите изменения в мрежовите кодекси. При необходимост Комисията може да приеме тези кодекси чрез процедурата на комитет с цел да ги направи задължителни (вж. също съображение (6)).

в) *Наблюдаване от Агенцията*

Съветът добави два параграфа, които поставят на Агенцията задача да наблюдава прилагането на мрежовите кодекси от страна на ENTSO (член 9, параграф 1, втора и трета алинея).

г) *Освобождаване във връзка с нови междусистемни електропроводи*

Що се отнася до освобождаването от разпоредбите във връзка с нови междусистемни електропроводи между държавите-членки (член 17), Съветът счете за целесъобразно да се прибягва до Агенцията само когато съответните национални регулаторни органи не постигнат споразумение или отправят до Агенцията съвместно искане (параграф 5). Освен това държавите-членки следва да имат възможност, ако желаят, да предвият *официалното* решение по молбата за освобождаване да се взема от друг компетентен орган на държавата-членка, въз основа на становището на регулатора (параграф 6).

д) *Пазари на дребно:*

Съветът счете за целесъобразно да преработи члена относно пазарите на дребно, като *i.a.* заличи в него позоваването на трансграничните пазари, и го прехвърли от регламента (член 7а от предложението на Комисията) в директивата за електроенергията (нов член 40).

е) *Други въпроси:*

- Съветът сметна за подходящо да употреби понятието „*план за развитие на мрежата*“ вместо „инвестиционен план“ и да поясни *незадължителния характер* на тези планове (член 8, параграф 3, буква б)).
 - В съответствие с преработения формат Съветът добави нов член, с който да бъде *отменен* действащият законодателен акт (член 25).
-

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 12/2009**приета от Съвета на 9 януари 2009 година****с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2009 на Европейския парламент и на Съвета от ...
относно условията за достъп до преносни мрежи на природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) №
1775/2005****(текст от значение за ЕИП)**

(2009/C 75 E/03)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската
общност, и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и
социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Дого-
вора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар на природен газ, който постепенно се
изгражда от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя
действителен избор за всички потребители в Общността,
били те граждани или предприятия, на нови бизнес
възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с
цел да се постигне повишаване на ефективността,
конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите,
сигурност на доставките и устойчиво развитие.
- (2) Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на
Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за
вътрешния пазар на природен газ ⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО)
№ 1775/2005 на Европейския парламент и на Съвета от
28 септември 2005 г. относно условията за достъп до
газопреносни мрежи ⁽⁵⁾ допринесоха съществено за създа-
ването на вътрешен пазар на природен газ.
- (3) Опитът, придобит при изпълнението и мониторинга на
първия набор от Насоки за добра практика, приети от
Европейския регулаторен форум за газ („Мадридски
форум“) през 2002 г., сочи, че за да се осигури цялост-
ното изпълнение на правилата, предвидени в тези насоки
във всички държави-членки и с оглед предоставяне на
минимални гаранции за равни условия за достъп до
пазара, е необходимо тези правила да станат правно
обвързващи.

- (4) Вторият набор от общи правила, озаглавени „Втори
насоки за добра практика“ бяха приети на срещата на
Мадридския форум на 24 и 25 септември 2003 г. и целта
на настоящия регламент е да установи, въз основа на тези
втори насоки, основните принципи и правила по
отношение на достъпа до мрежата и на достъпа на трети
страни до услуги, управлението на претоварване, прозрач-
ността, балансирането и търговията с права върху капа-
цитет.
- (5) Директива 2009/.../ЕО на Европейския парламент и на
Съвета от ... относно общите правила за вътрешния пазар
на природен газ ⁽⁶⁾ позволява съществуването на комби-
ниран оператор на преносна и разпределителна система.
Следователно правилата, уредени в настоящия регламент,
не изискват промени в организацията на националните
преносни и разпределителни системи, които отговарят на
съответните разпоредби на Директива 2009/.../ЕО.
- (6) Тръбопроводи с високо налягане, свързващи местни
разпределителни компании с газовата мрежа и които не се
използват предимно в контекста на местното
разпределение, са включени в обхвата на настоящия
регламент.
- (7) Необходимо е да се предвидят критериите, съгласно които
се определят тарифите за достъп до мрежата, за да се
гарантира, че те напълно съответстват на принципа за
недискриминация, на необходимостта от добре функцио-
ниращ вътрешен пазар, че те вземат изцяло предвид
необходимостта от цялостност на системата, че отразяват
действително направени разходи, доколкото такива
разходи отговарят на тези на ефективно и структурно
сравним мрежов оператор, че са прозрачни, като
същевременно включват необходимата възвръщаемост на
инвестициите и, когато е приложимо, се вземат предвид и
сравнителните тарифи на регулаторните органи.
- (8) При изчисляване на тарифи за достъп до мрежи е от
значение да се вземат предвид действително направените
разходи, доколкото такива разходи отговарят на разходите
на ефикасен и структурно сравним мрежов оператор и са
прозрачни, като не по-малко важно е да се заложи подо-
баваща възвръщаемост на инвестициите и стимули за
изграждане на нова инфраструктура. В това отношение и
особено при наличието на ефективна конкуренция между
отделните тръбопроводи, сравнението на тарифи по
дадени показатели от регулаторните органи също ще
трябва да се вземат под внимание.
- (9) Използването на пазарно основани инструменти, като
например търгове, за определяне на тарифите следва да е
съвместимо с разпоредбите, предвидени в Директива 2009/
.../ЕО.

⁽¹⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.⁽²⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 9 юли 2008 г. (все още
непубликувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 9
януари 2009 г. и Позиция на Европейския парламент от ... (все още
непубликувана в Официален вестник).⁽⁴⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.⁽⁵⁾ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 1.⁽⁶⁾ ОВ L ...

- (10) Необходимо е наличието на общ минимален пакет от услуги за достъп на трети страни, с което да се въведе в практиката общ минимален стандарт за достъп, валиден за цялата Общност, и да се гарантира, че услугите за достъп на трети страни са в удовлетворителна степен съвместими, както и да се позволи използване на ползите, произтичащи от добре функциониращ вътрешен пазар на природен газ.
- (11) Понастоящем съществуват препятствия пред продажбата на газ в Общността при условия на равнопоставеност, без дискриминация и пречки. По-специално, все още не съществуват недискриминационен достъп до мрежа и еднакво ефективно ниво на регулативен надзор във всяка държава-членка.
- (12) В Съобщението на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавено „Енергийна политика за Европа“, се подчертава значението на завършването на вътрешния пазар на природен газ и създаването на условия на равнопоставеност за всички предприятия за природен газ в Общността. Съобщенията на Комисията от 10 януари 2007 г., озаглавени „Перспективи за вътрешния пазар на газ и електроенергия“ и „Разследване по силата на член 17 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на европейските сектори на газ и електроенергия (окончателен доклад)“ показват, че действащите правила и мерки не осигуряват необходимата рамка за постигане на целта за добре функциониращ вътрешен пазар.
- (13) Освен изцяло да се прилага съществуващата регулаторна рамка, регулаторната рамка за вътрешния пазар на природен газ, уредена в Регламент (ЕО) № 1775/2005, следва да се адаптира в съответствие с тези съобщения.
- (14) По-специално е необходимо да се увеличи сътрудничеството и координацията между операторите на преносни системи, за да се осигури създаването на мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен достъп до трансграничните преносни мрежи, както и за да се осигури координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на преносната система в Общността, при спазване на екологичните изисквания. Мрежовите кодекси следва да съответстват на необвързващите рамкови насоки, разработени от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена с Регламент (ЕО) № .../2009⁽¹⁾, на Европейския парламент и на Съвета („Агенцията“). Агенцията следва да участва в преразглеждането на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с необвързващите рамкови насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Агенцията следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.
- (15) За да се гарантира оптимално управление на газопреносната мрежа в Общността, следва да бъде създадена Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“). Нейните задачи следва да бъдат изпълнявани при спазване на общностните правила за конкуренция, които остават приложими към решенията на ЕМОПС за газ. Задачите на ЕМОПС за газ следва да бъдат ясно определени и методите ѝ на работа такива, че да гарантират ефикасност, нейния представителен характер и прозрачност. Изготвените от ЕМОПС за газ мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Предвид на това, че може да бъде постигнат по-ефективен напредък чрез подход на регионално равнище, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно осигурят съвместимост на резултатите на регионално равнище с мрежовите кодекси и с необвързващите 10-годишни планове за развитие на мрежата на общностно равнище. Сътрудничеството в рамките на подобни регионални структури предполага ефективно отделяне на дейностите по мрежата от дейностите по производство и доставка. При липсата на такова отделяне регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи създава риск от антиконкурентно поведение.
- (16) Всички участници на пазара се интересуват от работата, която се очаква от ЕМОПС за газ. Следователно, процесът на ефективна консултация е от съществено значение и съществуващи структури, създадени, за да го улесняват и направляват, като Европейската асоциация за координация на обмена на енергия, националните регулатори или Агенцията следва да играят важна роля.
- (17) За да се засили конкуренцията чрез ликвидни пазари за газ на едро, е от особено значение газът да може да бъде търгуван независимо от местоположението му в системата. Единственият начин да се направи това е чрез предоставяне на свобода за ползвателите на мрежата да правят самостоятелно заявки за входящ и изходящ капацитет, като по този начин създават транспорт на газ по зони, вместо по договорни пътеки. Предпочитанието към входни-изходни системи за улесняване на развитието на конкуренцията бе вече изразено от повечето заинтересовани страни по време на шестия Мадридски форум на 30 и 31 октомври 2002 г. Тарифите не следва да зависят от трасето; следователно тарифата, определена за една или повече входящи точки не следва да е обвързана с тарифата, определена за една или повече изходящи точки, и обратното.
- (18) Позоваването на хармонизирани договори за транспортиране в контекста на недискриминационен достъп до мрежата на операторите на преносни системи не означава, че условията на договорите за транспортиране на даден системен оператор в някоя държава-членка трябва да са идентични с договорите на друг оператор на преносна система в същата или в друга държава-членка, освен ако няма минимални изисквания, които трябва да залегнат във всички договори за транспортиране.

⁽¹⁾ OBL ...

- (19) В мрежите за газ има значително договорно претоварване. Ето защо принципите за управление на претоварването и разпределение на капацитет за нови или новодоговорени договори се основават на освобождаване на неизползвания капацитет чрез предоставяне възможност на ползвателите на мрежата да преотдадат под наем или да препродадат капацитетите по своите договори, и на задължение за операторите на преносни системи да предлагат неизползвания капацитет на пазара поне ден напред и на прекъсваема основа. Като се има предвид големия дял на съществуващите договори и необходимостта от създаване на истински условия на равнопоставеност за ползвателите на нов и съществуващ капацитет, тези принципи следва да се прилагат към целия договорен капацитет, включително и към съществуващите договори.
- (20) Макар физическото претоварване на мрежите понастоящем да е рядко срещан проблем в Общността, той може да стане такъв в бъдеще. Следователно е от значение да се изработи основен принцип за разпределение на капацитет при претоварване в подобни обстоятелства.
- (21) Наблюдението на пазара, предприето през последните години от националните регулаторни органи и от Комисията, показва, че действащите изисквания за прозрачност и правила за достъп до инфраструктурата не са достатъчни.
- (22) Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическия статус на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-прецизна информация за търсенето и предлагането, капацитета на мрежата, потоци и поддръжка, балансиране, наличност и използване на съоръжения за съхранение. Значението на тази информация за функционирането на пазара изисква да бъдат намалени действащите ограничения за публикуване от съобщения за поверителност.
- (23) Изискванията за поверителност на чувствителната търговска информация обаче са особено важни, когато става дума за данни от стратегически търговски характер за съответното дружество, когато има само един ползвател на съоръжение за съхранение, или когато става дума за данни, които по отношение на изходящи точки в рамките на дадена система или подсистема, не са свързани с друга преносна или разпределителна система, а към един единствен краен промишлен клиент, и когато публикуването на такива данни би разкрило поверителна информация за производствения процес на този клиент.
- (24) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници трябва да бъдат сигурни, че извършителите на злоупотреби могат да подлежат на санкция. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. Следователно компетентните органи се нуждаят от достъп до данни, които дават информация за оперативните решения, взети от предприятията за доставка. На пазара за газ всички тези решения се съобщават на системните оператори под формата на резервиране на капацитет, заявки и освободени потоци. Системните оператори следва да предоставят достъп до тази информация на компетентните органи за определен период от време.
- (25) Достъпът до съоръжения за съхранение на газ и до съоръжения за втечен природен газ („ВПГ“) не е достъпен и следователно релевантните правила следва да бъдат подобрени. Наблюдение на група на европейските регулатори на електроенергия и газ стигна до заключението, че доброволните насоки за добра практика за даване на достъп на трети страни от операторите на системи за съхранение, които са били одобрени от всички участници в Мадридския форум, не се прилагат в достатъчна степен и следователно е необходимо да станат задължителни.
- (26) Недискриминационните и прозрачни системи за балансиране на газа, експлоатирани от оператори на преносни системи, са важни механизми, особено за новите участници на пазара, които вероятно биха изпитали по-големи затруднения при балансиране на общия си портфейл на продажби в сравнение с дружествата с установени позиции на даден пазар. Затова е необходимо да се създадат правила, които да гарантират, че операторите на преносни системи експлоатират тези механизми в съответствие с условията за недискриминационен, прозрачен и ефективен достъп до мрежата.
- (27) Търговията с първични права на капацитет е важна част от създаването на конкурентен пазар и осигуряване на ликвидност. Ето защо настоящият регламент установява основните правила за такава търговия.
- (28) Националните регулаторни органи следва да гарантират спазване на правилата, съдържащи се в настоящия регламент и на насоките, приети съгласно него.
- (29) В насоките, приложени към настоящия регламент, са определени специфични подробни правила за прилагане въз основа на горепосочения втори набор от насоки за добра практика. Когато е необходимо, тези правила ще се развиват с течение на времето, като ще вземат под внимание различията между националните газови системи.
- (30) Когато предлага да се изменят насоките, приложени към настоящия регламент, Комисията следва да осигури предварителна консултация с всички заинтересовани от насоките страни, представени от професионалните организации, и на държавите-членки в рамките на Мадридския форум.
- (31) От държавите-членки и компетентните национални органи следва да се изисква предоставянето на релевантна информация на Комисията. Такава информация следва да се третира като поверителна от Комисията.
- (32) Настоящият регламент и насоките, приети в съответствие с него, не засягат прилагането на правилата на Общността в областта на конкуренцията.

- (33) Мерките, необходими за прилагането на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽¹⁾.
- (34) По-специално на Комисията следва да се предоставят правомощия за създаване и приемане на насоките, необходими за осигуряване на минималната степен на хармонизиране, която се изисква за постигане на целта на настоящия регламент. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.
- (35) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно установяване на справедливи правила за условията за достъп до газопреносните системи, до съоръженията за съхранение и за ВПГ, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (36) Предвид обхвата на измененията, които се правят с настоящия регламент в Регламент (ЕО) № 1775/2005, е желателно, от съображения за яснота и рационалност, въпросните разпоредби да бъдат преработени чрез организирането им в единен текст в нов регламент,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

Настоящият регламент има за цел:

- определяне на недискриминационни правила за условия за достъп до газопреносни системи, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на нормалното функциониране на вътрешния пазар на газ;
- определяне на недискриминационни правила за условия за достъп до съоръжения за ВПГ и до съоръжения за съхранение, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари; и
- улесняване появата на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро с високо равнище на сигурност на доставките на газ. Той предоставя механизми за хармонизиране на правилата за трансграничен обмен на газ.

Целите, посочени в първа алинея на настоящия член включват определяне на хармонизирани принципи относно тарифите — или методиките за тяхното изчисляване — за достъп до мрежата,

но не и до съоръженията за съхранение, за установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитет, управление на претоварването, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията с капацитет.

Настоящият регламент, с изключение на член 19, параграф 4, се прилага само за съоръжения за съхранение, включени в обхвата на член 32, параграфи 3 или 4 от Директива 2009/.../ЕО.

Държавите-членки може да създадат образуване или орган, установени в съответствие с Директива 2009/.../ЕО, с цел осъществяването на една или повече от функциите, обикновено извършвани от оператора на преносната система, които се подчиняват на изискванията на настоящия регламент. Това образуване или орган подлежи на сертифициране в съответствие с член 3 от настоящия регламент и подлежи на определяне в съответствие с член 10 от Директива 2009/.../ЕО.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- „пренос“ означава транспортиране на природен газ през мрежа, съставена предимно от тръбопроводи с високо налягане, различна от добивна тръбопроводна мрежа и различна от участъка на тръбопроводите с високо налягане, използван предимно в контекста на местно разпределение на природен газ, с оглед на доставката му на клиенти, но не включващо самата доставка;
- „договор за транспортиране“ означава договор, който операторът на преносна система е сключил с ползвател на мрежата с оглед извършване на пренос;
- „капацитет“ означава максималният поток, изразен в нормални кубически метри за единица време или в енергийна единица за единица време, на който ползвателят на мрежата има право съгласно разпоредбите на договора за транспортиране;
- „неизползван капацитет“ означава гарантиран капацитет, който ползвател на мрежата е добил по силата на договор за транспортиране, но който ползвател не е заявил в рамките на крайния срок, определен в договора;
- „управление на претоварване“ означава управление на капацитетите за пренос на оператора на преносна система с оглед оптимално и максимално използване на техническия капацитет и навременно откриване на точки на бъдещо претоварване и насищане;
- „вторичен пазар“ означава пазар на капацитет, търгуван по начин, различен от този на първичния пазар;
- „заявка“ означава предварително докладване от ползвател на мрежата на оператора на преносна система относно действителния поток, който ползвателя на мрежата възнамерява да подаде към или да изтегли от системата;
- „коригираща заявка“ означава последващо докладване, с което се коригира първоначалната заявка;

⁽¹⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

- 9) „цялостност на системата“ означава всяка ситуация по отношение на преносна система, в това число необходимите съоръжения за пренос, в които налягането и качеството на природния газ се поддържа в рамките на минимални и максимални граници, установени от оператора на преносната система, така че преносът на природен газ да бъде гарантиран от техническа гледна точка;
- 10) „период на балансиране“ означава период, в рамките на който изтеглянето на дадено количество природен газ, изразено в енергийни единици, трябва да бъде компенсирано от всеки ползвател на мрежата посредством подаване на същото количество природен газ към преносната мрежа в съответствие с договора за транспортиране или мрежовия кодекс;
- 11) „ползвател на мрежа“ означава клиент или потенциален клиент на оператора на преносна система, както и самите оператори на преносни системи, доколкото това им е необходимо да изпълняват функциите си, свързани с пренос;
- 12) „прекъсваеми услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносната система въз основа на прекъсваем капацитет;
- 13) „прекъсваем капацитет“ означава газов капацитет за пренос, който може да бъде прекъсван от оператора на преносна система в съответствие с условията, залегнали в договора за транспортиране;
- 14) „дългосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система, с продължителност една година или повече;
- 15) „краткосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система, с продължителност по-малка от една година;
- 16) „гарантиран капацитет“ означава капацитет за пренос на газ, чиято непрекъсваемост е гарантирана от оператора на преносна система по силата на сключен договор;
- 17) „гарантирани услуги“ означава услуги, предоставяни от оператора на преносна система във връзка с гарантиран капацитет на пренос;
- 18) „технически капацитет“ означава максималния гарантиран капацитет, който операторът на преносна система може да предложи на ползвателите на мрежата, като вземе под внимание целостта на системата и експлоатационните изисквания на преносната система;
- 19) „договорен капацитет“ означава капацитет, който операторът на преносна система е разпределил на ползвател на мрежата съгласно договор за транспортиране;
- 20) „наличен капацитет“ означава онази част от техническия капацитет, която операторът на преносна система не е разпределил и е все още налична за системата в дадения момент;
- 21) „договорно претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на гарантиран капацитет надхвърля техническия капацитет;
- 22) „първичен пазар“ означава пазара на капацитет, търгуван директно от оператора на преносната система;
- 23) „физическо претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на реални доставки в определен момент надхвърля техническия капацитет;
- 24) „капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет в терминал за ВПГ, който се използва за втечняване на

природен газ, или за внасяне, разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПГ;

- 25) „пространство“ означава обем газ, който даден ползвател на съоръжение за съхранение може да използва за съхранение на газ;
- 26) „подаваща способност“ означава скоростта на добив, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да добива газ от съоръжението за съхранение;
- 27) „нагнетателна способност“ означава скоростта на нагнетяване, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да нагнети газ в съоръжението за съхранение;
- 28) „капацитет за съхранение“ означава всяко съчетание от пространство, нагнетателна способност и подаваща способност.

2. Без да се засягат определенията в параграф 1 от настоящия член, определенията, съдържащи се в член 2 от Директива 2009/.../ЕО, които са относими към прилагането на настоящия регламент, се прилагат също така, с изключение на определението за пренос в точка 3 от същия член.

Определенията в параграф 1, точки 3-23 от настоящия член във връзка с преноса се прилагат по аналогия и по отношение на съоръженията за съхранение и съоръженията за ВПГ.

Член 3

Сертифициране на оператори на преносни системи

1. Комисията разглежда всяка нотификация на решение за сертифициране на оператор на преносна система, както е предвидено в член 10, параграф 6 от Директива 2009/.../ЕО веднага щом я получи. В рамките на два месеца от деня на получаване на такава нотификация, Комисията дава становището си на релевантния национален регулаторен орган относно съответствието ѝ с член 10, параграф 2 или член 11, както и член 9 от Директива 2009/.../ЕО.

При изготвяне на посоченото в първа алинея становище, Комисията може да поиска Агенцията да предостави своето становище относно решението на националния регулаторен орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първа алинея се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първа и втора алинея, се приема, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. При получаване на становище на Комисията, националният регулаторен орган, в рамките на два месеца, приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система, като се съобразява в най-голяма степен със становището на Комисията. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.

3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи и/или Комисията може да изискват от оператор на преносна система и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка релевантна информация за изпълнението на задачите им по настоящия член.

4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.

5. Комисията може да приема насоки, определящи в детайли процедурата, която да се следва за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата за регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.

6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 9, параграф 10 от Директива 2009/.../ЕО, Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

Член 4

Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на общностно ниво посредством ЕМОПС за газ, с цел да се насърчи окончателното изграждане на вътрешния пазар на природен газ и да се гарантира оптималното управление и стабилното техническо развитие на газопреносна мрежа.

Член 5

Създаване на ЕМОПС за газ

1. До ... (*) операторите на газопреносни системи внасят в Комисията и в Агенцията проекта на устав, списък на членовете и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на ЕМОПС за газ, която предстои да бъде създадена.

2. В рамките на два месеца от деня на получаване, Агенцията, след консултация с организациите, които представят всички заинтересовани страни, предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.

3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник в рамките на три месеца от деня на получаване на становището на Агенцията.

4. В рамките на три месеца от деня на получаване на становището на Комисията операторите на преносни системи създават ЕМОПС за газ, приемат нейния устав и процедурен правилник и ги публикуват.

Член 6

Създаване на мрежови кодекси

1. Комисията, след консултация с Агенцията, с ЕМОПС за газ и другите съответни заинтересовани страни, изготвя годишен списък на приоритетите, определящ областите, уредени в член 8, параграф 6, които следва да се включат при разработването на мрежовите кодекси.

2. Комисията може да поиска от Агенцията да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца, проект на необвързваща рамкова насока, в която да се установят ясни и обективни принципи, в съответствие с член 8, параграф 7, за разработването на мрежови кодекси, свързани с определените области в списъка

(*) 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент.

на приоритетите. Всеки проект на необвързваща рамкова насока допринася за недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасно функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на Агенцията, Комисията може да удължи този срок.

3. Агенцията се консултира с ЕМОПС за газ и с другите съответни заинтересовани страни относно проекта на необвързваща рамкова насока в продължение на не по-малко от два месеца и по открит и прозрачен начин.

4. Ако Комисията счете, че проектът на необвързващата рамкова насока не допринася за недискриминация, ефективна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара, тя може да изиска от Агенцията да преразгледа проекта на необвързваща рамкова насока в разумен срок и да го представи повторно на Комисията.

5. Ако Агенцията не представи или не представи повторно проекта на необвързваща рамкова насока в определения от Комисията срок по параграфи 2 или 4, Комисията изготвя въпросната необвързваща рамкова насока.

6. Комисията иска от ЕМОПС за газ да представи на Агенцията в разумен срок, който не надвишава дванадесет месеца, мрежов кодекс, който да е съобразен със съответната необвързваща рамкова насока.

7. В срок от три месеца от деня на получаване на мрежов кодекс, по време на който Агенцията може да се консултира официално със съответните заинтересовани страни, Агенцията предоставя на ЕМОПС за газ мотивирано становище относно мрежовия кодекс.

8. ЕМОПС за газ може да измени мрежовия кодекс предвид становището на Агенцията и да го представи повторно на Агенцията.

9. Щом Агенцията е удовлетворена, че даден мрежов кодекс е съобразен със съответните необвързващи рамкови насоки, тя внася мрежовия кодекс в Комисията и може да препоръча неговото приемане.

10. Ако ЕМОПС за газ не успее да разработи мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 6, Комисията може да поиска Агенцията да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната необвързваща рамкова насока. Агенцията може да започне допълнителна консултация в хода на подготовката на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. Агенцията внася в Комисията проекта на мрежов кодекс, подготвен по настоящия параграф и може да препоръча неговото приемане.

11. Комисията може да приеме по собствена инициатива един или повече мрежови кодекси в областите, изброени в член 8, параграф 6, ако ЕМОПС за газ не успее да разработи мрежов кодекс или Агенцията не успее да разработи проект на мрежов кодекс, както е посочено в параграф 10 от настоящия член, или по препоръка на Агенцията съгласно параграф 9 от настоящия член.

Когато Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, Комисията може да се консултира с Агенцията, ЕМОПС за газ и всички съответни заинтересовани страни по отношение на проекта на мрежов кодекс в продължение на не по-малко от два месеца.

Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.

12. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоки съгласно предвиденото в член 23.

Член 7

Изменение на мрежови кодекси

1. Проекти за изменения на мрежов кодекс, приет по силата на член 6, могат да бъдат предлагани на Агенцията от лица, които е вероятно да са заинтересовани от съответния мрежов кодекс, включително ЕМОПС за газ, операторите на преносни системи, ползвателите на мрежи и потребителите. Агенцията може да предложи изменения и по собствена инициатива.

2. В своя процедурен правилник Агенцията определя ефективни процедури за оценка и задълбочена консултация във връзка с проектите за изменения, включително с ЕМОПС за газ и с ползвателите на мрежи. Въз основа на този процес Агенцията може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин такива предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 6, параграф 2.

3. Като вземе предвид предложенията на Агенцията, Комисията може да приеме изменения на всеки мрежов кодекс, приет съгласно член 6. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.

4. Разглеждането на предложените изменения в съответствие с процедурата, предвидена в член 28, параграф 2 се ограничава до разглеждане на аспектите във връзка с предложеното изменение. Тези предложени изменения не засягат други изменения, които Комисията може да предложи.

Член 8

Задачи на ЕМОПС за газ

1. ЕМОПС за газ разработва мрежови кодекси в областите, посочени в параграф 6 от настоящия член, след отправено искане от страна на Комисията в съответствие с член 6, параграф 6.

2. ЕМОПС за газ може да разработи мрежови кодекси в областите, уредени в параграф 6, когато тези кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят на Агенцията за становище.

3. ЕМОПС за газ приема:

- а) инструменти за съвместна експлоатация на мрежата и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ 10-годишен план на Общността за развитите на мрежата („план за развитие на мрежата“), включително европейска прогноза за адекватност на доставките на всеки две години;
- в) годишна работна програма;

г) годишен доклад;

д) годишна лятна и зимна прогноза за доставките.

4. Европейската прогноза за адекватност на доставките, посочена в параграф 3, буква б) включва цялостната адекватност на газовата система да доставя текущото и прогнозно търсене на газ през следващите пет години, както и за периода между пет и 10 години след датата на тази прогноза. Европейската прогноза за адекватност на доставките се основава на националните прогнози за доставките, изготвяни от всички отделни оператори на преносни системи.

5. Годишната работна програма по параграф 3, буква в) включва списък и описание на мрежовите кодекси, които да се изготвят, план за координиране на експлоатацията на мрежата и научноизследователски и развойни дейности, които да се осъществят през тази година, както и примерен график.

6. Мрежовите кодекси, посочени в параграфи 1 и 2, обхващат следните области, като при необходимост се вземат под внимание регионалните специални характеристики:

- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата;
- б) правила за присъединяване към мрежата;
- в) правила за достъп на трета страна;
- г) правила за обмен на данни и разрешаване на спорове;
- д) правила за оперативна съвместимост;
- е) оперативни процедури при извънредни ситуации;
- ж) правила за разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
- з) правила за търгуване, свързани с техническото и оперативно предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
- и) правила за прозрачност;
- й) правила за балансиране, включително свързани с мрежата процедури за заявки, правила за такси при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи;
- к) правила относно хармонизирани тарифни структури за пренос; и
- л) енергийна ефикасност по отношение на мрежите на газ.

7. Мрежовите кодекси се разработват единствено по свързани с трансграничната мрежа въпроси и не засягат правото на държавите-членки да създават национални кодекси по въпроси, които не са свързани с трансграничната мрежа.

8. ЕМОПС за газ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 6, параграф 11, както и влиянието, което те оказват върху хармонизирането на приложимите правила, насочени към улесняване на пазарната интеграция. ЕМОПС за газ докладва констатациите си на Агенцията и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква г) от настоящия член.

9. ЕМОПС за газ предоставя цялата налична информация по искане на Агенцията за изпълнение на задачите ѝ по член 9, параграф 1.

10. ЕМОПС за газ приема и публикува плана за развитие на мрежата, посочен в параграф 3, буква б) веднъж на всеки две години. Планът за развитие на мрежата включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките и оценка на устойчивостта на системата.

Планът за развитие на мрежата по-специално:

- а) се основава върху националните инвестиционни планове, регионалните инвестиционни планове, както е посочено в член 12, параграф 1, и ако е целесъобразно, върху насоките за трансевропейските енергийни мрежи в съответствие с Решение № 1364/2006/ЕО (¹);
- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки се основава на разумните потребности на различните ползватели на мрежата и включва дългосрочните ангажименти на инвеститори, посочени в членове 14 и 22 от Директива 2009/.../ЕО;
- в) открива пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

11. По искане на Комисията ЕМОПС за газ дава становището си на Комисията относно приемането на насоките, посочени в член 23.

Член 9

Наблюдение от Агенцията

1. Агенцията наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОПС за газ, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

Агенцията наблюдава прилагането от ЕМОПС за газ на мрежовите кодекси, разработени съгласно член 8, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член 6, параграфи 1—10, които не са били приети от Комисията съгласно член 6, параграф 11. Агенцията представя на Комисията надлежно мотивирано становище, когато ЕМОПС за газ не е приложила някой от мрежовите кодекси.

Агенцията наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията, както е предвидено в член 6, параграф 11, и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, ефективната конкуренция и ефикасното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. ЕМОПС за газ предава на Агенцията за становище, проекта на плана за развитие на мрежата и проекта на годишна работна програма, включително информацията относно процеса на консултация.

В срок от два месеца от деня на получаване, Агенцията предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОПС за газ и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата, предоставени от ЕМОПС за газ, не допринасят за недискриминацията, ефективната конкуренция, ефикасното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична свързаност, отворена за достъп от трети страни.

(¹) Решение № 1364/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. за определяне на насоките за трансевропейските енергийни мрежи (ОВ L 262, 22.9.2006 г., стр. 1).

Член 10

Консултации

1. Докато подготвя мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата и на годишната работна програма, посочена в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ провежда обстоен процес на консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който участват всички релевантни участници на пазара и особено организациите, представляващи всички заинтересовани страни в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 5, параграф 1. В тези консултации участват и националните регулаторни органи и други национални органи, предприятия за доставка и производство, клиенти, ползватели на мрежата, оператори на разпределителни системи, включително релевантните промишлени асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите страни. Тя има за цел определяне на възгледите и предложенията на всички заинтересовани страни по време на процеса на вземане на решения.

2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с консултациите, посочени в параграф 1, са публично достояние.

3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ посочва как бележките, получени по време на консултациите са били взети под внимание. Когато бележките не са взети под внимание, тя излага основанията за това.

Член 11

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на ЕМОПС за газ, посочени в членове 4—12, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляването на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи, само в случай че те са обосновани и пропорционални.

Член 12

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОПС за газ, за да допринасят за дейностите, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3. По-специално, те публикуват регионален инвестиционен план на всеки две години и могат да вземат инвестиционни решения на основата на този регионален инвестиционен план.

2. Операторите на преносни системи насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, разпределянето на трансграничен капацитет чрез недискриминиращи пазарно обусловени решения и като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на имплицитните търгове за краткосрочно разпределяне, и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране.

3. Географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща, може да бъде определена от Комисията, като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава-членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област. Мярката, посочена в първото изречение, предназначена да измени несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, се приема в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.

За тази цел Комисията може да се консултира с ЕМОПС за газ и с Агенцията.

Член 13

Тарифи за достъп до мрежите

1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член 40, параграф 6 от Директива 2009/.../ЕО, както и тарифите, публикувани съгласно член 31, параграф 1 от същата директива, са прозрачни, отчитат необходимостта от цялостност на системата и нейните подобрения и отразяват реално направени разходи в степента, в която те съответстват на разходи, направени от ефикасен и структурно сравним оператор на мрежа, освен това са прозрачни, като същевременно включват подobaваща възвръщаемост на инвестициите и, когато е приложимо, отчитат сравнителните тарифи на регулаторните органи. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминационен начин.

Държавите-членки може да решат тарифите да се определят чрез пазарно обусловени договорености, например търгове, при условие че подобни договорености и приходите от тях са одобрени от регулаторния орган.

Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, подпомагат ефективната търговия с газ и конкуренцията, като същевременно се предотвратява кръстосаното субсидиране между ползватели на мрежата и се осигуряват стимули за инвестиции, поддържа се или се създава оперативна съвместимост на преносните мрежи.

Тарифите за ползватели на мрежата се определят поотделно за всяка входяща или изходяща точка от преносната система. Механизмите за разпределение на разходите и методиката за определяне на тарифите по отношение на входящите и изходящите точки се одобряват от националните регулаторни органи. Държавите-членки гарантират, че след преходен период до ... (*) таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни пътеки.

2. Тарифите за достъп до мрежата не ограничават пазарната ликвидност, нито нарушават трансграничната търговия между различните преносни системи. Когато различията в тарифните структури или механизми за балансиране биха възпрепятствали търговията между преносните системи, и независимо от член 40, параграф 6 от Директива 2009/.../ЕО, операторите на преносни системи, в тясно сътрудничество с релевантните национални органи, работят активно за сближаване на тарифните структури

(*) Две години след датата на влизане в сила на настоящия регламент.

и принципите за определяне на такси, в това число и по отношение на балансирането.

Член 14

Услуги за достъп на трети страни, засягащи операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи:

а) гарантират, че предлагат услуги на всички ползватели на мрежата, на недискриминационна основа. По-специално, когато оператор на преносна система предлага една и съща услуга на различни клиенти, той я предлага при равностойни договорни условия, или като използва хармонизирани договори за транспортиране или общ мрежов кодекс, одобрен от компетентния орган в съответствие с процедурата, предвидена в член 40 от Директива 2009/.../ЕО;

б) предоставят на трети страни услуги за достъп както за гарантирани доставки, така и за прекъсваеми доставки. Цената на прекъсваемия капацитет отразява вероятността от прекъсване;

в) предлагат на ползвателите на мрежата както дългосрочни, така и краткосрочни услуги.

2. Договорите за транспортиране, подписани с дати, различни от стандартните, или с по-кратка продължителност от стандартните годишни договори за транспортиране, не водят до произволно повишаване или понижаване на тарифите, което не отразява пазарната стойност на услугата в съответствие с принципите, установени в член 13, параграф 1.

3. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се предоставят при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежата по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не трябва да представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и трябва да бъдат недискриминационни, прозрачни и пропорционални.

Член 15

Услуги за достъп на трети страни по отношение на съоръжения за съхранение и за ВПГ

1. Всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение:

а) предлага без дискриминация услуги на всички ползватели на мрежата, които отговарят на търсенето на пазара; по-специално, когато даден оператор на система за ВПГ или на система за съхранение предлага една и съща услуга на различни клиенти, той го прави при равностойни договорни условия;

б) предлага услуги, които са съвместими с използването на взаимосвързани системи за транспортиране на газ, и улеснява достъпа чрез сътрудничество с оператора на преносна система; и

в) прави публично достояние необходимата информация, по-специално данни за използването и наличието на услуги, в рамките на период, обоснован от разумните търговски нужди на ползвателите на съоръжения за ВПГ или за съхранение.

2. Всеки оператор на система за съхранение:
- предоставя на трети страни услуги за достъп за гарантирани доставки и за прекъсваеми такива; цената на прекъсваемия капацитет отразява вероятността от прекъсване;
 - предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както дългосрочни, така и краткосрочни услуги;
 - предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както поотделно, така и в пакет, услуги по предоставяне на пространство за съхранение, нагнетателна способност и добивна способност.
3. Договори за съоръжения за ВПГ и за съхранение не водят до неоправдано по-високи тарифи в случаите, когато са подписани:
- извън „годината на природния газ“ с начални дати, различни от стандартните, или
 - с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение.
4. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдана бариера за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.
5. Договорните ограничения за изисквания минимален размер на капацитета на съоръжението за ВПГ и на капацитета за съхранение се основават на технически ограничения и позволяват на ползватели на по-малки съоръжения за съхранение да получават достъп до услуги по съхранение.

Член 16

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

- Максималният капацитет във всички важни точки, посочени в член 18, параграф 3, се предоставя на всички участници на пазара, като се отчита целостта на системата и ефикасната експлоатация на мрежата.
- Оператор на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:
 - подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура;
 - са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни обстоятелства;
 - са съвместими със системите за достъп до мрежите на държавите-членки.
- Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които се основават на следните принципи:
 - в случай на договорно претоварване операторът на преносна система предлага неизползвания капацитет на първичния пазар поне ден напред и на база прекъсваемост на доставките;

- ползватели на мрежата, които желаят да препродадат или преотдадат под наем неизползван договорен капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят. Държава-членка може да изиска от ползвателите на мрежата да нотифицират или да информират оператора на преносна система.
- В случай че е налице физическо претоварване, операторът на преносна система или, когато е уместно, регулаторните органи прилагат недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитета.
 - Операторите на преносни системи правят редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции. При планиране на нови инвестиции операторите на преносни системи правят оценка на пазарното търсене.

Член 17

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на съоръженията за съхранение и за ВПГ

- На участниците на пазара се предлага максималният капацитет на съоръженията за съхранение и за ВПГ, като се отчита целостта и експлоатацията на системата.
- Всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:
 - подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на капацитета и улесняват инвестирането в нова инфраструктура;
 - са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и способни за приспособяване към променящите се условия на пазара;
 - са съвместими със свързаните системи за достъп до мрежата.
- Договорите за съоръжения за ВПГ и за съхранение включват мерки за предотвратяване на презапасяването с капацитет, като се вземат предвид следните принципи, които се прилагат в случай на договорно претоварване:
 - операторът на система предлага неизползвания капацитет на съоръжението за ВПГ и за съхранение на първичния пазар; по отношение на съоръженията за съхранение това се прави поне ден напред и на база прекъсваемост на доставките;
 - ползватели на съоръжения за ВПГ и за съхранение, които желаят да препродадат договорния си капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят.

Член 18

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи

- Операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно услугите и условията, които предлага, заедно с техническата информация, необходима на ползвателите на мрежата, за да получат ефективен достъп до мрежата.

2. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и подпомагане ефикасното използване на газовата мрежа, операторите на преносни системи или релевантните национални органи публикуват разумно и достатъчно подробна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.

3. За предоставяните услуги всеки оператор на преносна система оповестява публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодически по стандартизиран и удобен за ползване начин.

4. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.

5. Операторът на преносна система винаги разкрива информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.

6. Операторът на преносна система оповестява публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на заявки, прогнози и реализирани потоци към и от системата. Нивото на предоставените подробности в публикуваната информация отразява информацията, която е била достъпна за оператора на преносна система.

Операторът на преносна система оповестява публично взетите мерки, както и направените разходи и генерираните приходи за балансиране на системата.

Съответните участници на пазара предоставят на оператора на преносна система данните, посочени в настоящия член.

Член 19

Изисквания за прозрачност по отношение на съоръженията за съхранение и съоръженията за ВПГ

1. Всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение оповестява публично подробна информация относно услугите, които предлага и приложимите условия, заедно с техническата информация, необходима на ползвателите на съоръжения за съхранение и съоръжения за ВПГ да получат ефективен достъп до тези съоръжения за ВПГ и за съхранение.

2. За предоставените услуги всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение оповестява публично информация за договорения и наличния капацитет на съоръжението за съхранение и на съоръжението за ВПГ в числово изражение, като това се прави редовно и периодически, по удобен за ползване и стандартизиран начин.

3. Всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение винаги разкрива информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.

4. Всеки оператор на система за ВПГ и на система за съхранение оповестява публично количеството газ във всяко съоръжение за съхранение или съоръжение за ВПГ — или в група съоръжения за съхранение, ако това съответства на начина,

по който се осигурява достъпът на ползвателите на системата — входящите и изходящите потоци и наличния капацитет на съоръжението за съхранение и за ВПГ, включително и за съоръжения, освободени от достъпа на трети страни. Тази информация се съобщава и на оператора на преносна система, който я оповестява публично, като я обобщава на ниво система или подсистема, определена за важните точки. Информацията се актуализира поне веднъж на ден.

В случаите, когато даден ползвател на система за съхранение е единственият ползвател на дадено съоръжение за съхранение, този ползвател на система за съхранение може да подаде мотивирано искане до националния регулаторен орган за поверително обработване на данните, посочени в първа алинея. Когато националният регулаторен орган стигне до заключението, че подобно искане е обосновано — като се има предвид по-конкретно необходимостта за баланс между интереса за правна защита на търговска тайна, разкриването на която би се отразило негативно на цялостната търговска стратегия на ползвателя на съоръжение за съхранение, и целта за създаване на конкурентен вътрешен пазар на газ — той може да разреши на оператора на система за съхранение да не оповестява посочените в първа алинея данни, в продължение на максимум една година. Настоящата алинея се прилага, без да се засяга задължението за съобщаване и публикуване от оператора на преносна система, посочено в първа алинея, освен ако обобщените данни са идентични с индивидуалните данни за системата за съхранение, за които националният регулаторен орган е разрешил да не бъдат публикувани.

Член 20

Съхраняване на документацията от системните оператори

Операторите на преносни системи, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ съхраняват на разположение на националните органи — включително националният регулаторен орган, националният орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 18 и 19 и в част 3 от приложение I.

Член 21

Правила за балансиране и такси при дисбаланс

1. Правилата за балансиране се определят по честен, недискриминационен и прозрачен начин и се основават на обективни критерии. Правилата за балансиране отразяват реалните потребности на системата, като се отчитат ресурсите, с които разполага операторът на преносна система. Правилата за балансиране са пазарно обусловени.

2. С цел да се даде възможност на ползвателите на мрежи да предприемат навремени коригиращи действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна он-лайн информация по отношение на балансовия статут на ползвателите на мрежата.

Предоставената информация отразява нивото на налична информация за оператора на преносна система, както и периода на плащане, за който се изчисляват такси при дисбаланс.

Предоставянето на подобна информация е безплатно.

3. Таксите при дисбаланс отразяват възможно най-точно разходите, като същевременно осигуряват подходящи стимули за ползвателите на мрежата да балансират подаването и изтеглянето на газ. Таксите не допускат кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара.

Методиката за изчисляване на такси при дисбаланс, както и окончателните тарифи, се обявяват от компетентните органи или от оператора на преносната система, според случая.

4. Държавите-членки гарантират, че операторите на преносни системи се стремят да хармонизират режимите на балансиране и да усъвършенстват структурите и нивата на таксите за балансиране, за да улеснят търговията с газ.

Член 22

Търговия с права върху капацитети

Всеки оператор на преносна система, на система за съхранение или на система за ВПГ предприема разумни мерки, за да даде възможност правата върху капацитета да се търгуват свободно и да се улесни тази търговия. Всеки такъв оператор разработва хармонизирани договори и процедури за транспортиране, за съоръжения за ВПГ и за съхранение на първичния пазар, за да се улесни вторичната търговия с капацитет, и отчита прехвърлянето на първични права върху капацитет, когато постъпи нотификация от ползватели на мрежата.

Регулаторните органи се нотифицират за хармонизираните договори за транспортиране, за съоръжения за ВПГ и за съхранение.

Член 23

Насоки

1. Когато е подходящо, насоките, предвиждащи минималната степен на необходима хармонизация за постигане целите на настоящия регламент, предвиждат:

- а) подробности относно услуги за достъп на трети страни, включително характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с членове 14 и 15;
- б) подробности относно принципите, на които се основават механизмите за разпределение на капацитет, и относно прилагането на процедурите за управление на претоварване в случай на договорно претоварване, в съответствие с членове 16 и 17;
- в) подробности относно предоставянето на информация, определянето на техническата информация, необходима за ползвателите на мрежа да получат ефективен достъп до системата и определянето на всички важни точки по отношение на изискванията за прозрачност, включително информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и графикът за публикация на тази информация, в съответствие с членове 18 и 19;
- г) подробности относно методиката за определяне на тарифите в областта на трансграничната търговия с природен газ, в съответствие с член 13;

д) подробности относно областите, изброени в член 8, параграф 6.

2. Насоките по въпросите, изброени в параграф 1, букви а), б) и в), са установени в приложение I по отношение на операторите на преносни системи.

Комисията може да приема насоки по въпросите, изброени в параграф 1 от настоящия член и да изменя насоките, посочени в букви а), б) и в) от него. Тези мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 28, параграф 2.

3. Прилагането и изменението на насоките, приети по силата на настоящия регламент, отразява различията между националните газови системи и поради това не изисква уеднаквени подробни условия на общностно ниво по отношение на достъпа на трети страни. Въпреки това насоките може да определят минимални изисквания, които следва да се спазват с цел установяване на недискриминационни и прозрачни условия за достъп до мрежата, необходими за вътрешния пазар на природен газ, които могат впоследствие да се прилагат с оглед на различията между националните газови системи.

Член 24

Регулаторни органи

При изпълнение на своите задължения по настоящия регламент, регулаторните органи гарантират спазването на настоящия регламент и на насоките, приети съгласно член 23.

Когато е уместно, регулаторните органи си сътрудничат един с друг, с Комисията и с Агенцията в съответствие с глава VIII от Директива 2009/.../ЕО.

Член 25

Предоставяне на информация

При поискване държавите-членки и регулаторните органи представят на Комисията цялата информация, необходима за целите на член 23.

Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията да бъде представена, като взема под внимание сложността на изискваната информация и доколко е спешно нейното получаване.

Член 26

Право на държавите-членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите-членки да запазят или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в настоящия регламент и насоките, посочени в член 23.

Член 27

Санкции

1. Държавите-членки установяват правила относно санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки нотифицират на Комисията тези правила, които съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1775/2005 до 1 юли 2006 г. и нотифицират незабавно Комисията за всички последващи изменения, които ги засягат. Те нотифицират на Комисията тези правила, които не съответстват на разпоредбите, установени в Регламент (ЕО) № 1775/2005 до ... (*) и нотифицират незабавно Комисията за всички последващи изменения, които ги засягат.

2. Санкциите, предвидени по силата на параграф 1, не са от наказателноправен характер.

Член 28

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден по член 50 от Директива 2009/.../ЕО.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1-4, и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 29

Доклад на Комисията

Комисията наблюдава прилагането на настоящия регламент. В доклада си съгласно член 51, параграф 6 от Директива 2009/.../ЕО, Комисията докладва относно опита, придобит при прилагането на настоящия регламент. По-специално в доклада се разглежда до каква степен настоящият регламент е успял да гарантира недискриминационни и съобразени с разходите условия за достъп до газопреносните мрежи за да допринесе за избора на клиентите в един добре функциониращ вътрешен пазар и да се допринесе за дългосрочна сигурност на доставките. Ако е необходимо, докладът се придружава от подходящи предложения и/или препоръки.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент
Председател

...

Член 30

Дерогации и освобождаване

Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

- а) газопреносните системи, разположени в държавите-членки за периода на дерогациите, предоставени съгласно член 48 от Директива 2009/.../ЕО. Държави-членки, на които са предоставени дерогации съгласно член 48 от Директива 2009/.../ЕО, може да кандидатстват пред Комисията за временна дерогация от прилагането на настоящия регламент най-много за две години, считано от датата, на която изтича дерогацията, посочена в настоящата буква;
- б) значима нова инфраструктура, т.е. междусистемни връзки, съоръжения за ВПГ и за съхранение, както и значителни увеличения на капацитета на съществуваща инфраструктура и промени на такава инфраструктура, които способстват за разработване на нови източници на доставка на газ, както е посочено в член 35, параграфи 1 и 2 от Директива 2009/.../ЕО, които са освободени от разпоредбите на членове 9, 14, 31, 32, 33 или член 40, параграфи 6, 7 и 8 от същата директива докато са освободени от разпоредбите, посочени в настоящата алинея, с изключение на член 19, параграф 4 от настоящия регламент; или
- в) газопреносни системи, на които са предоставени дерогации съгласно член 47 от Директива 2009/.../ЕО.

Член 31

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1775/2005 се отменя от ... (**). Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствие в приложение II.

Член 32

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Прилага се от ... (**).

За Съвета
Председател

...

(*) Датата на прилагане на настоящия регламент.

(**) 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАСОКИ ОТНОСНО

1. УСЛУГИ ЗА ДОСТЪП НА ТРЕТИ СТРАНИ, ЗАСЯГАЩИ ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ

- (1) Операторите на преносни системи предлагат услуги за пренос на гарантиран капацитет и на прекъсваеми капацитет за минимален срок от един ден.
- (2) Хармонизираните договори за транспортиране и общите мрежови кодекси се съставят така, че да улеснят търговията и повторното използване на капацитет, договорени от ползвателите на мрежата, без да се възпрепятства освобождаването на капацитет.
- (3) Операторите на преносни системи разработват мрежови кодекси и хармонизирани договори след подходяща консултация с ползвателите на мрежата.
- (4) Операторите на преносни системи прилагат стандартни процедури за заявки и коригиращи заявки. Те разработват информационни системи и средства за електронна комуникация, за да осигуряват адекватна информация на ползвателите на мрежата и да опростяват сделките, такива като заявки, договаряне на капацитет и прехвърляне на права върху капацитет между ползвателите на мрежата.
- (5) Операторите на преносни системи хармонизират процедурите за официални искания и сроковете за даване на отговор в съответствие с най-добрите практики в сектора с цел свеждане до минимум на времето за реагиране. След консултация със съответните ползватели на мрежа, операторите осигуряват не по-късно от 1 юли 2006 г. системи на екран за он-лайн заявки на капацитет и потвърждение, както и процедури за заявки и коригиране на заявки.
- (6) Операторите на преносни системи не начисляват на ползвателите на мрежа допълнителни такси за искане на информация и за свързани с договорите им за транспортиране сделки, които се извършват съгласно стандартни правила и процедури.
- (7) Искания за информация, които изискват извънредни или прекомерни разходи, като например проучвания за осъществимост, могат да се таксуват отделно, при условие че такива такси могат да бъдат надлежно обосновани.
- (8) Операторите на преносни системи си сътрудничат с други оператори на преносни системи при координиране на поддръжката на съответните мрежи с цел да сведат до минимум прекъсванията в услугите по пренос, предоставяни на ползватели на мрежа и на оператори на преносни системи в други области, и с цел да се гарантират равни изгоди по отношение на сигурността на доставките, включително по отношение на транзита.
- (9) Поне веднъж годишно и в предварително определен краен срок операторите на преносни системи публикуват всички планирани периоди за профилактика, които могат да засегнат правата на ползвателите на мрежата, произтичащи от договори за транспортиране, както и съответната експлоатационна информация, като дават своевременно предизвестие. Това включва своевременно и недискриминационно публикуване на всички промени в планираните периоди на профилактика и известяване на непланираната профилактика, веднага щом операторът на преносна система разполага с подобна информация. По време на периодите на профилактика операторите на преносни системи редовно публикуват актуализирана информация с подробности, очаквана продължителност и ефекти от профилактиката.
- (10) Операторите на преносни системи поддържат и при поискване предоставят на компетентните органи ежедневен запис на дейностите по профилактика и на възникналите прекъсвания на подавания поток. При поискване информация се предоставя и на страните, засегнати от такива прекъсвания.

2. ПРИНЦИПИ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ И НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕТОВАРВАНЕТО, ЗАСЯГАЩИ ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ И ТЯХНОТО ПРИЛАГАНЕ В СЛУЧАЙ НА ДОГОВОРНО ПРЕТОВАРВАНЕ

2.1. ПРИНЦИПИ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ И НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕТОВАРВАНЕТО, ЗАСЯГАЩИ ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ

- (1) Механизмите за разпределение на капацитет и процедурите за управление на претоварването улесняват развитието на конкуренция и ликвидна търговия с капацитет и са съвместими с пазарни механизми, в това число спот пазари и борси. Те са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия.
- (2) Тези механизми и процедури отчитат целостта на съответната система и сигурността на доставките.
- (3) Тези механизми и процедури не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара, нито създават бариери за навлизане на пазара. Те не пречат на ефективната конкуренция между пазарните участници, в това число нови участници на пазара и дружества с малък пазарен дял.

- (4) Тези механизми и процедури подават подходящи икономически сигнали за ефективно и оптимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура.
- (5) Ползвателите на мрежа биват информирани за обстоятелствата, които могат да повлияят върху наличността на договорения капацитет. Информацията за прекъсване следва да отразява нивото на информация, с която разполага операторът на преносната система.
- (6) Ако изпълнението на договорните задължения за доставка бъде затруднено поради причини, свързани с целостта на системата, операторите на преносни системи следва да уведомят ползвателите на мрежа и да потърсят незабавно недискриминационно решение.

Операторите на преносни системи се консултират с ползвателите на мрежа относно процедурите преди тяхното прилагане и ги съгласуват с регулаторния орган.

2.2. ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕТОВАРВАНЕТО В СЛУЧАЙ НА ДОГОВОРНО ПРЕТОВАРВАНЕ

- (1) В случай че договорен капацитет остане неизползван, операторите на преносни системи предлагат капацитета на първичния пазар като прекъсваем капацитет чрез договори с различна продължителност, доколкото този капацитет не се предлага на вторичния пазар от съответния ползвател на мрежа на разумна цена.
- (2) Приходите от освободен прекъсваем капацитет се разделят съгласно правила, определени или одобрени от съответния регулаторен орган. Тези правила са съвместими с изискването за ефективно и ефикасно използване на системата.
- (3) Съответният регулаторен орган може да определи разумна цена за освободен прекъсваем капацитет, като вземе предвид възникналите специфични обстоятелства.
- (4) Когато е подходящо, операторите на преносни системи полагат разумни усилия да предложат на пазара поне част от неизползвания капацитет като гарантиран капацитет.

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА МРЕЖА, ЗА ДА ПОЛУЧАТ ЕФЕКТИВЕН ДОСТЪП ДО СИСТЕМАТА, ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ, НА ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ДА СЕ ОПОВЕСТЯВА ВЪВ ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И НА ГРАФИКА, СЪГЛАСНО КОЙТО ДА СЕ ПУБЛИКУВА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ

3.1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА МРЕЖА, ЗА ДА ПОЛУЧАТ ЕФЕКТИВЕН ДОСТЪП ДО СИСТЕМАТА

Операторите на преносни системи публикуват най-малко следната информация относно своите системи и услуги:

- а) подробно и пълно описание на различните предлагани услуги и на техните цени;
- б) различните видове договори за транспортиране и, ако е приложимо, мрежовия кодекс и/или стандартните условия, определящи правата и задълженията на всички ползватели на мрежа, в това число хармонизирани договори за транспортиране и други приложими документи;
- в) приложимите хармонизирани процедури при използване на преносната система, включително определения на ключови термини;
- г) разпоредби относно разпределение на капацитет, управление на претоварване, процедури за предотвратяване на презапасяването и повторната употреба;
- д) приложимите правила при търгуване с капацитет на вторичния пазар, при които операторът на преносна система е насрещна страна по сделката;
- е) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги по транспортиране и в други услуги без допълнителни такси, както и всяка гъвкавост, предлагана в допълнение на това, и съответните такси за нея;
- ж) подробно описание на газовата система на оператора на преносната система, посочващо всички важни точки, които осигуряват връзката на системата с тази на други оператори на преносни системи и/или газовата инфраструктура, например за втечен природен газ (ВПП) и инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги съгласно определенията по член 2, параграф 14 от Директива 2009/.../ЕО;
- з) информация относно качеството на газ и изискванията за налягане;
- и) приложимите правила за присъединяване към системата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- й) всяка информация, представена навреме, относно предложени и/или действителни промени в услугите и условията, в това число изброените по-горе в букви а)-и).

3.2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ

Важните точки включват най-малко следното:

- а) всички входящи точки към мрежата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- б) най-важните изходни точки и изходни зони, покриващи най-малко 50 % от общия изходен капацитет на мрежата на даден оператор на преносна система, включително всички изходни точки или изходни зони, покриващи повече от 2 % от общия изходен капацитет на мрежата;
- в) всички точки, свързващи различни мрежи на операторите на преносни системи;
- г) всички точки, свързващи мрежата на оператор на преносна система с терминал за ВПГ;
- д) всички съществени точки в границите на мрежата на даден оператор на преносна система, включително точките, които са свързващо звено с газова борса. За съществени се смятат всички точки, в които опитът показва, че е възможно да възникне физическо претоварване;
- е) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги съгласно определенията по член 2, параграф 14 от Директива 2009/.../ЕО.

3.3. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ДА СЕ ОПОВЕСТЯВА ВЪВ ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И ГРАФИК, СЪГЛАСНО КОЙТО ДА СЕ ПУБЛИКУВА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ

- (1) Операторите на преносни системи публикуват в интернет следната информация относно статуса на капацитета във всички важни точки на база дневни периоди, като това се прави редовно и периодично и информацията се представя по стандартизиран, удобен за ползване начин:
 - а) максималния технически капацитет за газов поток в двете посоки;
 - б) общия обем на договорен капацитет и на прекъсваем капацитет,
 - в) наличния капацитет.
 - (2) За всички важни точки операторите на преносни системи публикуват наличния капацитет най-малко за 18 месеца предварително и актуализират информацията поне веднъж месечно или по-често, ако разполагат с допълнителна информация.
 - (3) Операторите на преносни системи публикуват ежедневно актуализирана информация относно възможностите си да предлагат краткосрочни услуги (ден напред и седмица напред), въз основа, *inter alia*, на заявки, основни договорни ангажменти и редовни дългосрочни прогнози за наличен капацитет на годишна база за десетгодишен период относно всички важни точки.
 - (4) Операторите на преносни системи периодично публикуват исторически данни по месеци за максималната и минималната степен на използване на капацитета и за средногодишните потоци във всички важни точки за последните три години.
 - (5) Операторите на преносни системи поддържат всекидневни записи на действителните акумулирани потоци през последните три месеца.
 - (6) Операторите на преносни системи поддържат архиви на всички договори за капацитет и всяка друга релевантна информация, свързана с изчисляване и предоставяне на достъп до наличен капацитет, до който съответните национални органи имат достъп при изпълнение на задълженията си.
 - (7) Операторите на преносни системи предоставят лесни за използване инструменти за изчисляване на тарифи за предоставяните услуги и за он-лайн проверки на наличния капацитет.
 - (8) Когато операторите на преносни системи не са в състояние да публикуват информация в съответствие с параграфи 1, 3 и 7, те се консултират със съответните национални органи и установяват план за действие, който трябва да се приложи възможно най-бързо, но не по-късно от 31 декември 2006 г.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Регламент (ЕО) № 1775/2005	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
-	Член 3
-	Член 4
-	Член 5
-	Член 6
-	Член 7
-	Член 8
-	Член 9
-	Член 10
-	Член 11
-	Член 12
Член 3	Член 13
Член 4	Член 14
-	Член 15
Член 5	Член 16
-	Член 17
Член 6	Член 18
-	Член 19
-	Член 20
Член 7	Член 21
Член 8	Член 22
Член 9	Член 23
Член 10	Член 24
Член 11	Член 25
Член 12	Член 26
Член 13	Член 27
Член 14	Член 28
Член 15	Член 29
Член 16	Член 30
-	Член 31
Член 17	Член 32
Приложение	Приложение I

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 19 септември 2007 г. Комисията представи предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1775/2005 относно условия за достъп до газопреносни мрежи, основано на член 95 от Договора, в пакет с четири други предложения, свързани с вътрешния енергиен пазар.
2. Комитетът на регионите и Европейският икономически и социален комитет дадоха становищата си по целия пакет съответно на 10 април 2008 г. ⁽¹⁾ и 22 април 2008 г. ⁽²⁾
3. Европейският парламент прие становището си ⁽³⁾ на първо четене на 9 юли 2008 г., като одобри 47 изменения. Комисията не представи изменено предложение.
4. На 9 януари 2009 г. Съветът прие своята обща позиция в съответствие с член 251 от Договора под формата на преработен регламент.

II. ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

5. Предложението е част от третия пакет за вътрешния енергиен пазар наред с директивата относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, регламента относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия, директивата относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и регламента за създаване на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори. Предложението се стреми да допринесе за осъществяване на целта за добре функциониращ вътрешен пазар на газ чрез въвеждане по-специално на:
 - разпоредби, насочени към засилена координация и сътрудничество между операторите на преносни системи, *inter alia*, посредством създаването на Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSO за газ);
 - подобрени изисквания за прозрачност;
 - разпоредби, насочени към подобряване на достъпа до газохранилища и съоръжения за втечнен природен газ.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

6. Общи бележки

- 6.1. Съветът сметна, че преработването на разпоредбите на регламента би довело до по-високо ниво на ефективност, прозрачност и съгласуваност с Регламент (ЕО) № 1775/2005, и би направило текста по-удобен за ползване. Въпреки това, възприемайки този подход, Съветът се е припържал към общия принцип да се съобразява изцяло с предложението за изменение на Комисията в смисъл, че не е изменял разпоредби, които не са били част от предложението на Комисията, освен ако промените не са били наложени от внесените от Съвета изменения в предложението, промяна на позовавания в резултат на преномериране на членовете и т.н. Съветът, във възможно най-голяма степен, е следвал подхода на Комисията по отношение на идентично третиране на секторите на електроенергията и газа.

Комисията прие всички внесени от Съвета изменения на нейното предложение.

- 6.2. По отношение на *приетите от Европейския парламент 47 изменения* Съветът последва Комисията, като:
 - прие отчасти/по принцип следните седем изменения: 12, 14, 16, 19, 50, 51 и 44;
 - както и
 - отхвърли следните шест изменения: 4, 7, 13, 15, 23 и 28, като се позова на съдържанието и/или формата.

⁽¹⁾ ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

⁽²⁾ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

⁽³⁾ Все още непубликувано в Официален вестник.

6.3. Съветът се отклони от предложението на Комисията, като:

- прие три изменения: 40 (по принцип), 42 (по същество) и 45 (отчасти);
- както и
- отхвърли следните 31 изменения: 1—3, 5, 6, 8—11, 17, 18, 49, 22, 24—27, 29—31, 47, 33—39, 41, 43 и 46.

7. Конкретни забележки:

7.1. Във връзка с измененията на ЕП, по отношение на които Съветът се отклони от позицията на Комисията:

а) Съветът прие:

- изменение 40 по принцип, тъй като смята, че позоваването на „група хранилища“ е необходимо, но по негово мнение трябва да се добави и условие;
- изменение 42 по същество, тъй като смята, че при определени условия и в рамките на определени граници, може да се наложи данните относно хранилищата да бъдат третираны като поверителни;
- изменение 45 отчасти, като бяха заличени някои въпроси, във връзка с които Комисията бе предвидила възможността за приемане на насоки чрез процедура на комитет.

б) Съветът отхвърли посочените по-горе 31 изменения (точка 6.3) на следните основания:

- i) Измененията се отнасят до разпоредби, които не представляват част от предложението на Комисията; следните изменения бяха отхвърлени по принцип (вж. по-горе точка 6.1): изменения 24, 25 и 31.
- ii) Измененията не са необходими или нямат добавена стойност главно поради факта, че включените в тях въпроси са разгледани отчасти/достатъчно подробно другаде в текста: изменение 2; изменение 3 е разгледано достатъчно подробно в съображение (14); изменения 5, 6, 8, 11, 17; изменение 49 вече се съдържа в член 8 (параграфи 8 и 9); изменение 27 е разгледано достатъчно подробно в член 13, параграф 1; изменение 30; изменение 33 е разгледано достатъчно подробно в член 1, буква в); изменение 34 е разгледано отчасти в член 16, параграф 5; изменения 36, 37 и 38 (първата част); изменение 43: принципът се съдържа в член 1.
- iii) Измененията не са формулирани достатъчно ясно: изменения 1 и 29.
- iv) Изменението въвежда текст, който не е подходящ, *i.a.* поради факта, че задачите и правомощията на регулаторните органи са определени в директивата за природния газ: изменения 9, 10 (освен това Съветът прехвърли члена относно пазарите на дребно в директивата за природния газ), 38 (втората част), 39, 46.
- v) Измененията не са подходящи: изменение 26 поради факта, че член 13 се отнася за тарифите, а не за правилата за достъп; изменение 47, по-специално поради заличаването на буква б) от член 16, параграф 3.
- vi) Изменение 18 добавя текст, който не съответства на ролята, определена от Съвета за Агенцията; поради съображения от правен характер е нецелесъобразно Агенцията да приема или одобрява мрежови кодекси или да взема решения с общ характер.
- vii) Изменение 22 поради факта, че консултациите (член 10) следва да се провеждат от ENTSO; консултацията, която трябва да се проведе от Агенцията, е разгледана в член 6.
- viii) Изменение 35 не е подходящо, тъй като би могло да доведе до прекомерно регулиране, а текстът на изменение 41 не е необходим за действието на регламента.

7.2 Що се отнася до предложението на Комисията, Съветът внесе някои други изменения (засягащи съдържанието и/или формата); главните изменения са посочени по-долу.

а) *Сертифициране на оператори на преносни системи:*

Съветът сметна, че е целесъобразно част от процедурата по сертифициране, която определя ролята на Комисията в тази процедура, да бъде прехвърлена от директивата за природния газ в нов член 3 от разглеждания регламент.

б) *Създаване и изменение на мрежови кодекси:*

Съветът сметна, че е целесъобразно да се установи с по-големи подробности процедурата за създаване на мрежови кодекси (член 6) и друга, по-кратка процедура за изменение на мрежови кодекси (член 7). Тези членове заменят член 2д от предложението на Комисията. Съветът възложи ясно определена роля на Агенцията да разработва *незадължителни рамкови указания*, на чиято основа да бъдат създадени мрежови кодекси от ENTSO, да разглежда проектите за мрежови кодекси и да прави оценка на предлаганите изменения в мрежовите кодекси. При необходимост Комисията може да приеме тези кодекси чрез процедурата на комитет, за да ги направи задължителни (вж. също съображение (14)).

в) *Наблюдаване от Агенцията*

Съветът добави два параграфа, които поставят на Агенцията задача да наблюдава прилагането на мрежовите кодекси от страна на ENTSO (член 9, параграф 1, втора и трета алинея).

г) *Изисквания за прозрачност/поверителност*

Съветът счете, че е важно да се гарантира поверителността на чувствителната търговска информация във връзка с хранилищата, при условие че регулаторният орган даде съгласието си (съображение (23) и член 19, параграф 4, втора алинея).

д) *Пазари на дребно:*

Съветът сметна, че е целесъобразно да преработи члена относно пазарите на дребно, като i.a. заличи в него позоваването на трансграничните пазари, и го прехвърли от регламента (член 8а от предложението на Комисията) в директивата за природния газ (нов член 44).

е) *Други въпроси:*

- Съветът върна в текста последната алинея на член 1, която понастоящем се съдържа в регламента за природния газ и която съответства на същността на предложението на Комисията.
 - Съветът сметна за подходящо да употреби понятието „план за развитие на мрежата“ вместо „инвестиционен план“ и да поясни незадължителния характер на тези планове (член 8, параграф 3, буква а))
 - В съответствие с преработения формат, Съветът добави нов член, с който да бъде *отменен* действащият законодателен акт (член 31).
-

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 13/2009

приета от Съвета на 16 февруари 2009 година

с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2009 на Европейския парламент и на Съвета от ...
относно статистиката на Общността за външната търговия с трети страни и за отмяна на Регламент
(ЕО) № 1172/95 на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

(2009/C 75 E/04)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската
общност, и по-специално член 285, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейската централна
банка ⁽¹⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Дого-
вора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Статистическата информация за търговските потоци на държавите-членки с трети страни е от съществено значение за икономическата и търговската политика на Общността и за анализиране на пазарните тенденции за отделни стоки. Следва да се подобри прозрачността на статистическата система, за да ѝ се даде възможност да реагира на променящите се административни условия и да удовлетворява новите изисквания на ползвателите. Следователно Регламент (ЕО) № 1172/95 на Съвета от 22 май 1995 г. относно статистиките за търговията със стоки между Общността и нейните държави-членки и трети страни ⁽³⁾ следва да се замени с нов регламент в съответствие с изискванията, установени в член 285, параграф 2 от Договора.
- (2) Статистиката за външната търговия се основава на данни, получени от митнически декларации, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността ⁽⁴⁾ (наричан по-долу „Митническият кодекс“). Напредъкът в европейската интеграция и последващите го промени в митническото оформяне, включително единните разрешения за използване на опростената декларация или режима за местно митническо оформяне, както и централизираното оформяне, които ще произтекат от настоящия процес на осъвременяване на Митническия кодекс съгласно Регламент (ЕО) № 450/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Митнически кодекс на Общността (Модернизиран митнически кодекс) ⁽⁵⁾, (наричан по-долу „Модернизиран митнически кодекс“), дават основание за някои промени. По специално те създават необходимост от коригиране на начина, по който се съставя статистика за външната търговия, от преосмисляне на понятието държава-членка вносител или износител и от по-точно определяне на източника на данни за съставяне на статистика на Общността.

- (3) Опростяването на митническите формалности и контрол съгласно Модернизирания митнически кодекс може да доведе до неизползване на митнически декларации. За да се запази пълнотата при съставянето на статистически данни за външната търговия, следва да се приемат мерки, които да гарантират, че онези икономически оператори, които са облагодетелствани от опростяването, ще предоставят статистически данни.
- (4) С Решение 70/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно безкнижна среда в митниците и търговията ⁽⁶⁾ ще се създаде електронна митническа система за обмен на данни, съдържащи се в митническите декларации. За да се регистрира физическият търговски поток на стоки между държави-членки и трети страни и за да се гарантира, че данните за вноса и износа са налични във въпросната държава-членка, са необходими договорености между митническите и статистическите органи, които следва да се конкретизират. Това включва правила за обмена на данни между администрациите на държавите-членки. Тази система за обмен на данни следва да се възползва, доколкото е възможно, от инфраструктурата, създадена от митническите органи.
- (5) За да се причисли износът и вносът на Общността към дадена държава-членка, е необходимо да се съставят данни за „държавата-членка на местоназначение“ при внос и за „държавата-членка на действителен износ“ при износ. В средносрочен план тези държави-членки следва да станат държавата-членка вносител и износител за целите на статистиката за външната търговия.
- (6) За целите на настоящия регламент стоките, предназначени за външна търговия, следва да се класифицират в съответствие с „Комбинираната номенклатура“, установена с Регламент (ЕО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г., относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа ⁽⁷⁾ (наричана по-долу „Комбинираната номенклатура“).
- (7) За да се удовлетворят потребностите на Европейската централна банка и на Комисията от информация за дела на еврото в международната търговия със стоки, валутата на фактуриране при износ и внос следва да се отчита на агрегирано ниво.
- (8) За целите на търговските преговори и управлението на вътрешния пазар на Комисията следва да се предоставя подробна информация за преференциалното третиране на внасяните в Общността стоки.

⁽¹⁾ ОВ С 70, 15.3.2008 г., стр. 1.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 23 септември 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Обща позиция на Съвета от 16 февруари 2009 г.

⁽³⁾ ОВ L 118, 25.5.1995 г., стр. 10.

⁽⁴⁾ ОВ L 302, 19.10.1992 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 145, 4.6.2008 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 23, 26.1.2008 г., стр. 21.

⁽⁷⁾ ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1.

- (9) Статистиката за външната търговия осигурява данни за съставянето на платежен баланс и национални сметки. Характеристиките, които правят възможно приспособяването им за целите на платежния баланс, следва да станат част от задължителния и стандартен набор от данни.
- (10) Статистиката на държавите-членки относно митнически складове и свободни зони не е предмет на хармонизирани разпоредби. Въпреки това съставянето за национални цели на такава статистика остава по избор.
- (11) Държавите-членки следва да предоставят на Евростат годишни агрегирани данни за търговията с разбивка по характеристики на стопанска дейност, като една от целите, за които ще се използват, е да се улесни анализът на работата на европейските дружества в условията на глобализация. Връзката между стопанската и търговската статистика се осигурява посредством обединяване на данни за вносителя и износителя, съдържащи се в митническата декларация, и на данни, изисквани по силата на Регламент (ЕО) № 177/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за установяване на обща рамка за регистрите на предприятията за статистически цели ⁽¹⁾.
- (12) Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета от 17 февруари 1997 г. относно статистиката на Общността ⁽²⁾ осигурява референтна рамка за разпоредбите, предвидени в настоящия регламент. Все пак, най-подробната степен на информацията за търговията със стоки изисква специални правила за поверителност, за да бъде тази статистика релевантна.
- (13) Предаването на поверителни статистически данни се урежда с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 322/97 и Регламент (Евратом, ЕИО) № 1588/90 на Съвета от 11 юни 1990 г. за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности ⁽³⁾. Мерките, предприети в съответствие с тези регламенти, осигуряват физическата и логическа защита на поверителните данни и гарантират, че при изготвянето и разпространяването на статистиката на Общността не се извършва неправомерно разкриване и използване на данни за нестатистически цели.
- (14) При създаването и разпространяването на статистика на Общността съгласно настоящия регламент националните и общностните статистически органи следва да вземат под внимание принципите, заложили в Европейския кодекс за статистическа практика, който беше приет от Статистическия програмен комитет на 24 февруари 2005 г. и приложен към Препоръката на Комисията от 25 май 2005 г. относно независимостта, интегритета и отчетността на националните и общностните статистически органи.
- (15) Следва да се формулират специални разпоредби, които да останат в сила докато промените в митническото законодателство доведат до получаване на допълнителни данни от митническата декларация и електронният обмен на митнически данни се изисква по силата на общностно законодателство.
- (16) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на обща рамка за систематичното изготвяне на статистика за външната търговия, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно поради обхвата и последиците на регламента може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (17) Мерките, необходими за прилагането на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽⁴⁾.
- (18) По-специално, на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия за адаптиране на списъка на митническите режими или митническо направление, които определят даден износ или внос за статистиката за външната търговия; за приемане на различни или специфични правила за стоки или движения, които по методологични причини изискват специални разпоредби; за адаптиране на списъка на стоките или движенията, изключени от статистиката за външната търговия; за уточняване на други източници на данни, освен митническата декларация относно записите за внос и износ на специфични стоки или движения; за уточняване на статистическите данни, включително кодовете, които да се използват; за установяване на изисквания за данните, отнасящи се за специфични стоки или движения; за определяне на изисквания за съставянето на статистиката; за уточняване на характеристиките на извадката; за установяване на отчетния период и агрегираното ниво за държавите-партньори, стоките и валутите; а също и за адаптиране на крайния срок за предаване на статистическите данни, съдържащи се, обсега и условията за преразглеждане на вече предадените статистически данни; и за установяване крайния срок за предаване на статистиката за търговията с разбивка по характеристики на стопанска дейност, и на статистиката за търговията по валута на фактуриране. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

Настоящият регламент създава обща рамка за систематичното изготвяне на статистика на Общността, свързана с търговията със стоки с трети страни (наричана по-долу „статистика за външната търговия“).

⁽¹⁾ ОВ L 61, 5.3.2008 г., стр. 6.

⁽²⁾ ОВ L 52, 22.2.1997 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 151, 15.6.1990 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „стоки“ означава всички движими вещи, включително електроенергия;
- б) „статистическа територия на Общността“ означава „митническата територия на Общността“, както е определена в Митническия кодекс, като се добавя остров Хелголанд към територията на Федерална република Германия;
- в) „национални статистически органи“ означава националните статистически институти и други органи, отговарящи във всяка държава-членка за изготвянето на статистика за външната търговия;
- г) „митнически органи“ означава „митническите органи“, съгласно определението в Митническия кодекс;
- д) „митническа декларация“ означава „митническо деклариране“, съгласно определението в Митническия кодекс;
- е) „решение на митниците“ означава всеки официален акт на митническите органи, свързан с приети митнически декларации и притежаващи правно действие за едно или повече лица.

Член 3

Приложно поле

1. Статистиката за външната търговия регистрира вноса и износа на стоки.

Държавите-членки регистрират износ, в случай, че стоките напускат статистическата територия на Общността съгласно един от следните митнически режими или митническо направление, установени в Митническия кодекс:

- а) износ;
- б) пасивно усъвършенстване;
- в) реекспорт след активно усъвършенстване или след обработка под митнически контрол.

Държавите-членки регистрират внос, в случай, че стоките влизат в статистическата територия на Общността съгласно един от следните митнически режими, установени в Митническия кодекс:

- а) допускане за свободно обращение;
- б) активно усъвършенстване;
- в) обработка под митнически контрол.

2. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, свързани с адаптирането на списъка на митническите режими или митническо направление, посочени в параграф 1, с цел да се отчетат промените в Митническия кодекс или разпоредбите, произтичащи от международни конвенции, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

3. По методологически причини някои стоки или движения изискват специални разпоредби. Това се отнася до промишлени

заводи, плавателни съдове и въздухоплавателни средства, морски продукти, стоки, доставени на плавателни съдове и въздухоплавателни средства, разсрочени пратки, военни стоки, стоки за или от офшорни съоръжения, космически апарати, електроенергия и газ и отпадъчни продукти (наричани по-долу „специфични стоки или движения“).

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, отнасящи се до специфични стоки и движения или за различни или специфични разпоредби, приложими към тях, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

4. По методологически причини някои стоки или движения се изключват от статистиката за външната търговия. Това се отнася до монетарно злато и законни платежни средства; стоки, чиято употреба е по предназначение с дипломатически или сходен с него характер; движения на стоки между държавата-членка вносител и износител и техни национални въоръжени сили, разположени зад граница, както и някои стоки, придобити и отчуждени от чуждестранни въоръжени сили; по-специално стоки, които не са предмет на търговска сделка; движения на сателитни пускови съоръжения преди пуска им; стоки за и след ремонт, стоки за и след временна употреба; стоки, използвани за носители на индивидуализирана и изтеглена информация; и стоки, декларирани устно пред митническите органи, които или са с търговски характер, при положение, че тяхната стойност не надхвърля статистическия праг от 1 000 EUR или чиято нетна маса не надхвърля 1 000 килограма, или са с нетърговски характер.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, отнасящи се до изключване на стоки или движения от статистиката за външната търговия, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

Член 4

Източник на данни

1. Източникът на данни за записите за внос и износ на стоките, посочени в член 3, параграф 1, е митническата декларация, включително и всички възможни допълнения или изменения на статистическите данни, произтичащи от свързани с нея решения на митниците.

2. Когато допълнителното опростяване на митническите формалности и контрол съгласно член 116 от Модернизирания митнически кодекс, доведат до липса на записи за внос и износ на стоки у митническите органи, икономическият оператор, на когото е разрешено това опростяване, предоставя статистическите данни, посочени в член 5 от настоящия регламент.

3. Държавите-членки могат да продължат да използват други източници на данни за съставянето на националната статистика до датата на въвеждане на механизъм за взаимен обмен на данни по електронен път съгласно член 7, параграф 2.

4. За посочените в член 3, параграф 3 специфични стоки и движения могат да се използват източници на данни, различни от митническата декларация.

5. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, отнасящи се до събирането на данни съгласно параграф 2 и параграф 4 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3. Тези мерки максимално отчитат необходимостта от създаване на ефикасна система, която да сведе до минимум административната тежест за икономическите оператори и администрациите.

Член 5

Статистически данни

1. Държавите-членки получават следния набор от данни от записите за внос и износ, посочени в член 3, параграф 1:

- а) търговския поток (внос, износ);
- б) месечния референтен период;
- в) статистическата стойност на стоките на националната граница на държавите-членки вносители или износители;
- г) количеството, изразено в нетна маса и в допълнителна единица, ако е посочено в митническата декларация;
- д) търговеца — вносител/получател при внос и износител/изпращач при износ;
- е) държавите-членки вносители или износители, под което се разбира държавата-членка, в която е подадена митническата декларация, ако това е посочено в митническата декларация:
 - i) при внос — държавата-членка на местоназначение;
 - ii) при износ — държавата-членка на действителен износ;
- ж) държавите партньори, като това са:
 - i) при внос — държавата на произход и държавата на изпращане/експедиране;
 - ii) при износ — държавата на последното известно местоназначение;
- з) стоките съгласно Комбинираната номенклатура, като това е:
 - i) при внос — кодът на стоките от подпозиция по Taric;
 - ii) при износ — кодът на стоките от подпозиция по Комбинираната номенклатура;
- и) митническият процедурен правилник, който да бъде използван за определянето на статистическата процедура;
- й) вида на сделката, ако е посочен в митническата декларация;
- к) преференциално третиране при внос, когато е предоставено от митническите органи;
- л) валутата на фактуриране, ако е посочена в митническата декларация;
- м) начина на транспортиране, като се уточнява:
 - i) начинът на транспортиране на границата;
 - ii) начинът на вътрешно транспортиране;
 - iii) контейнерът.

2. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, отнасящи се до

допълнителното уточняване на данните, посочени в параграф 1 от настоящия член, включително кодовете, които трябва да се използват, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

3. Когато не е посочено друго и без да се засяга митническото законодателство, данните се съдържат в митническата декларация.

4. За специфични стоки или движения по смисъла на член 3, параграф 3 и за предоставените данни съгласно член 4, параграф 2 могат да бъдат поискани ограничени набори от данни.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, чрез допълването му, отнасящи се до тези ограничени набори от данни, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

Член 6

Съставяне на статистика за външната търговия

1. Държавите-членки съставят за всеки месечен референтен период статистика за вноса и износа на стоки в стойностно и количествено изражение по:

- а) код на стоката;
- б) държави-членки вносители/износители;
- в) държави-партньори;
- г) статистическа процедура;
- д) вид на сделката;
- е) преференциално третиране при внос;
- ж) начин на транспортиране.

Комисията може да определя разпоредби за прилагане за съставянето на статистика в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 2.

2. Държавите-членки съставят годишна статистика за търговията по характеристики на стопанската дейност, а именно стопанската дейност, извършвана от предприятието, съгласно раздела или двуцифреното ниво по общата статистическа класификация на икономическите дейности в Европейската Общност (NACE) и класа по размер, определен по броя на служителите.

Статистиката се съставя чрез свързване на данни за различните сфери на стопанска дейност, регистрирани съгласно Регламент (ЕО) № 177/2008, с данните, регистрирани съгласно член 5, параграф 1 от настоящия регламент, за вноса и износа. За тази цел националните митнически органи предават идентификационния номер на съответните търговци на националните статистически органи.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, отнасящи се до свързването на данните и статистиката, която следва да се състави, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

3. На всеки две години държавите-членки съставят статистика за търговията с разбивка по валута на фактуриране.

Държавите-членки съставят статистика, като използват представителна извадка от записите за внос и износ от митнически декларации, които съдържат данните за валутата на фактуриране. Ако валутата на фактуриране при износ не е посочена в митническата декларация, се провежда изследване за събиране на необходимите данни.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, свързани с характеристиките на извадката, отчетния период и степента на агрегиране за държавите-партньори, стоките и валутите, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

4. Може да бъде определено съставянето на допълнителна статистика от държавите-членки за национални цели, когато данните се съдържат в митническата декларация.

5. Държавите-членки не са задължени да съставят и предават на Комисията (Евростат) статистика за външната търговия относно статистически данни, които съгласно Митническия кодекс или национални инструкции все още не са регистрирани, нито могат да бъдат пряко изведени от други данни в митническата декларация, подавана до техните митнически органи. Поради това предаването на следните данни не е задължително за държавите-членки:

- а) при внос — държавата-членка на местоназначение;
- б) при износ — държавата-членка на действителен износ;
- в) вида на сделката.

Член 7

Обмен на данни

1. Без забава и най-късно през месеца, следващ този, през който митническите декларации са били приети или са били предмет на съответни решения на митницата, националните статистически органи получават от митническите органи записите за внос и износ, съставени на базата на декларациите, които са подадени пред тези органи.

Записите включват най-малко статистическите данни, изброени в член 5, които, съгласно Митническия кодекс или национални инструкции, се съдържат в митническата декларация.

2. С действие от датата на въвеждане на механизъм за взаимен обмен на данни по електронен път, митническите органи гарантират, че записите за внос и износ биват предавани на националния статистически орган на държавата-членка, посочена в записа като:

- а) при внос — държавата-членка на местоназначение;
- б) при износ — държавата-членка на действителен износ;

Механизмът за взаимен обмен на данни се въвежда най-късно, когато стане приложим дял 1, глава 2, раздел 1 от Модернизирания митнически кодекс.

3. Разпоредби за прилагане, определящи предаването, посочено в параграф 2 от настоящия член, може да бъдат определени в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 2.

Член 8

Предаване на статистика за външната търговия на Комисията (Евростат)

1. Държавите-членки предават на Комисията (Евростат) статистиката, посочена в член 6, параграф 1, не по-късно от 40 дни след края на всеки месечен референтен период.

Държавите-членки гарантират, че статистиката съдържа информация за целия внос и износ през въпросния референтен период, като правят корекции, когато няма налични записи.

Държавите-членки предават актуализирани статистически данни, когато вече предадени статистически данни подлежат на преразглеждане.

Държавите-членки включват в резултатите, предавани на Комисията (Евростат), всякаква статистическа информация, която е поверителна.

Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му, свързани с адаптирането на крайния срок за предаване на статистика, съдържанието, обхвата и условията за преразглеждане на вече предадена статистика, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

2. Мерките, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент чрез допълването му, свързани с крайния срок за предаване на статистиката за търговията по сфери на стопанската дейност, посочени в член 6, параграф 2, и на статистиката за търговията по валута на фактуриране, посочени в член 6, параграф 3, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 11, параграф 3.

3. Държавите-членки предават статистиката в електронен вид в съответствие със стандарт за взаимен обмен. Практическите договорености за предаването на резултатите може да бъдат определяни в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 2.

Член 9

Оценка на качеството

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните критерии за оценка на качеството на предаваните статистически данни:

- а) „относимост“ се отнася до степента, в която статистиката отговаря на настоящите и на потенциалните потребности на ползвателите;
- б) „точност“ се отнася до близостта на прогнозите до неизвестните действителни стойности;
- в) „актуалност“ се отнася до периода между предоставянето на данните на разположение и събитието или явлението, което те описват;
- г) „навременност“ се отнася до периода между предоставянето на данните на разположение и целевата дата, на която те е трябвало да бъдат предадени;

- д) „достъпност“ и „яснота“ се отнасят до реда и условията, при които ползвателите могат да получават, ползват и тълкуват данни;
- е) „съпоставимост“ се отнася до измерване на въздействието на различията в приложените статистически понятия и оценъчни инструменти и процедури, когато се съпоставят статистики между различни географски области, сектори или периоди от време;
- ж) „съгласуваност“ се отнася до това, пригодността на данните да бъдат надеждно съчетавани по различни начини и за разни цели.
2. Всяка година държавите-членки предоставят на Комисията (Евростат) доклад за качеството на предадените статистически данни.
3. При прилагането критериите за оценка на качеството, установени в параграф 1 към статистиката, включена в обхвата на настоящия регламент, редът и условията, както и структурата на докладите за качество, се определят в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 2.
- Комисията (Евростат) оценява качеството на предадените статистически данни.

Член 10

Разпространяване на статистика за външната търговия

1. На общностно равнище статистиката за външната търговия, съставена в съответствие с член 6, параграф 1 и предадена от държавите-членки, се разпространява от Комисията (Евростат) най-малко по подпозиция по Комбинираната номенклатура.
- Само по искане на вносител или износител, националните органи на дадена държава-членка решават дали статистиката за външната търговия от тази държава-членка, въз основа на която би било възможно идентифицирането на този вносител или износител, ще се разпространява или променя така, че нейното разпространяване да не засегне статистическата поверителност.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент
Председател

...

2. Без да се засяга режимът на разпространяване на данни на национално равнище, подробните статистически данни по подпозиция по Taric и преференции не се разпространява от Комисията (Евростат), ако тяхното разкриване би накърнило защитата на обществен интерес по отношение на търговската и селскостопанската политика на Общността.

Член 11

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от Комитет по статистика за търговията със стоки с трети страни.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.
- Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5а, параграфи 1-4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 12

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1172/95 се отменя, считано от 1 януари 2010 г.

Той продължава да се прилага за данни, свързани с референтни периоди преди 1 януари 2010 г.

Член 13

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Прилага се от 1 януари 2010 г.

За Съвета
Председател

...

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 30 октомври 2007 г. Комисията представи посоченото по-горе предложение на Съвета ⁽¹⁾.

На 23 септември 2008 г. Европейският парламент представи своето становище на първо четене, което включваше 35 изменения ⁽²⁾ на предложението.

Съгласно процедурата за съвместно вземане на решения (член 251 от ДЕО) Съветът, като взе предвид резултата от първото четене в Парламента, прие на 16 февруари 2009 г. своята обща позиция по проекта за регламент.

II. ЦЕЛ

Целта на настоящото предложение е да се преразгледа настоящата статистическа система за търговията със стоки с трети страни (Екстрастат), с цел:

- да се направи законодателството по-ясно, по-опростено и по-прозрачно;
- да се приспособи статистическата система за търговията на Общността с трети страни към промените, които ще бъдат въведени в процедурите относно митническата декларация чрез въвеждането на единни разрешения за използване на опростената декларация или процедурата за местно митническо освобождаване, както и чрез централизирано освобождаване съгласно осъвременения Митнически кодекс на Общността;
- да се намали „Ротердамския ефект“, който се изразява в
 - а) прекомерно представяне в статистиката за външната търговия на държави-членки, които имат високи равнища на митническо освобождаване или износ, но играят роля само на транзитни държави за сметка на държавите-членки във или от които действително се изпращат стоките и
 - б) двойно отчитане на едни и същи стоки в Екстрастат като необщностни и след това в Интрастат като общностни стоки, които идват от друга държава-членка, със сходна ситуация при износа;
- да се повиши полезността, прецизността, своевременността и съпоставимостта на статистиката за външната търговия и да се създаде система за оценка на качеството;
- да се засили обвързването на статистиката за търговията със статистическите данни от сферата на стопанската дейност;
- да се отговори на нуждите на потребителя чрез съставяне на допълнителна статистика за търговията, като се използва наличната в митническите декларации информация;
- да се контролира, в съответствие с Кодекса за дейността на европейската статистика, привилегирваният достъп до чувствителни данни за външната търговия.

Предложението включва и измененията, предвидени в регламента с цел подобряване на сигурността и безопасността на стоките, преминаващи през границите на Общността, които бяха одобрени от Съвета и Парламента на 13 април 2005 г. ⁽³⁾

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. Общи положения

В общата си позиция Съветът прие голяма част от измененията на Парламента, като одобри текст, който е много сходен с позицията на Европейския парламент на първо четене. Съветът напълно споделя целта на предложението, която се състои в опростяване на законодателството, в приспособяване на статистическата система за търговията на Общността с трети страни към промените, които ще бъдат въведени в митническото законодателство и процедури, и в намаляване на „Ротердамския ефект“. След щателно проучване на предложението по време на словенското и френското председателства и предвид практическите последици от прилагането на Модернизирания митнически кодекс за националните администрации, Комисията и търговията, Съветът направи редица промени, предимно от технически характер, които са представени в раздел 3.

⁽¹⁾ ОВ L 145, 4.6.2008 г., стр. 1.

⁽²⁾ Осем изменения (№ 1-4, 8, 16, 17, и 19) не се отнасят за всички езикови версии и по тази причина не бяха поставени на гласуване.

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 648/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 13 април 2005 година за изменение на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността, ОВ L 117, 4.5.2005 г., стр. 13.

2. Изменения на ЕП

2.1. Изменения, възприети от Съвета

Европейският парламент прие 27 изменения ⁽¹⁾ на предложението, 24 от които бяха възприети изцяло или частично в общата позиция на Съвета. Тези изменения са 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12 (частично), 13, 14 (частично), 15 (частично), 20, 21 (частично), 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32 (частично) 33, 34 и 35.

2.2. Изменения, които не са възприети или са частично възприети от Съвета

Изменение 12

Това изменение беше частично възприето, макар и с по-прецизна формулировка, която Съветът счита за по-подходяща предвид описанието на освобождаването във връзка с устно декларирани стоки.

Изменение 14

Настоящото изменение бе възприето частично. По отношение на разпоредбата относно мерките за изпълнение (нов параграф 5 в текста на Съвета), Съветът счита, че правомощията за прилагане следва да засягат събирането на данни в (новите) параграфи и в параграф 4: уточняването на източниците на данни, различни от митническата декларация, както и на статистически данни, предоставяни от икономическия оператор, който се възползва от допълнителното опростяване на митническите формалности и контрол. Освен това Съветът подчерта необходимостта от създаването на ефикасна система за свеждане до минимум на административната тежест.

Изменение 15

Съветът може да приеме частично настоящото изменение. Държавите-членки могат да продължат да използват други източници на данни за съставянето на националната статистика до датата на въвеждане на механизъм за взаимен обмен на данни. Позоваването на член 7, параграф 3 беше променено на член 7, параграф 2.

Изменение 18

Съветът счита, че една по-прецизна формулировка би била по-подходяща (вж. раздел 3).

Изменение 21

Съветът смята, че за предоставяните по член 4, параграф 2 данни могат също така да бъдат поискани ограничени групи от данни (в текста на общата позиция).

Изменение 26

Съветът смята, че считано от датата на въвеждане на механизъм за взаимен обмен на данни по електронен път, справките за внос и износ следва да бъдат предавани на националния статистически орган на държавата-членка, посочена в справката като държава-членка на местоназначение при внос или като държава-членка на действителен износ при износ.

Изменение 27

Съветът не възприе настоящото изменение, но предвиди алтернативно решение по член 4, параграф 2 (в текста на общата позиция — вж. раздел 3).

Изменение 32

Съветът възприе частично настоящото изменение с лека промяна във формулировката („по подпозиция по Taric и преференции“).

3. Нови елементи, внесени от Съвета

В настоящия раздел се прави преглед на новите елементи, внесени от Съвета в неговата обща позиция, в допълнение към възприетите изменения на ЕП. Този преглед умишлено оставя настрана новите елементи от чисто технически или редакционен характер.

⁽¹⁾ Вж. бележка под линия 2.

Следва също да се отбележи, че внесените от Съвета промени доведоха до значително реструктуриране на предложението и последващо преномериране на съображенията и на параграфите в някои членове.

3.1 Съображение 3

В настоящото съображение се пояснява, че след въвеждането в Модернизирания митнически кодекс на улеснения за операторите под формата на опростяване на формалностите и проверките, може да няма митнически декларации; когато такива декларации са източник на статистически данни за външна търговия, регламентът трябва да установи мерки, които ще гарантират предоставянето на данни от страна на оператори, които се ползват с улеснения.

3.2 Съображение 4

Настоящото съображение съдържа препратка към решението за електронни митници, въз основа на което се създава електронна митническа система за обмен на данни от митнически декларации. Целта е използваната за статистиката система за обмен на данни да се възползва в максимална степен от инфраструктурата, създадена от митническите органи.

3.3 Член 4, параграф 2

Настоящият нов параграф установява принципа, че операторите, ползващи улеснения, които биха могли да доведат до неизползване на митническите декларации и съответните статистически данни, следва да предоставят тези статистически данни.

3.4 Член 4, параграф 5

Съветът добави изречение, за да гарантира, че административната тежест за търговията и администрациите в резултат на процеса на събиране на данни, ще бъде сведена до минимум.

3.5 Член 5, параграф 4

Съветът добави препратка към предоставяните по член 4, параграф 2 данни.

3.6 Член 7, параграф 2

В общата си позиция Съветът не възприе изменение № 26 на ЕП (както е посочено в раздел 2), тъй като смята, че считано от датата на въвеждане на механизъм за взаимен обмен на данни по електронен път, данните следва да се предават от митническите органи на националния статистически орган на държавата-членка (на местоназначение или на действителен износ). В допълнение Съветът смята, че споменатият по-горе механизъм следва да бъде въведен най-късно, когато стане приложима съответния раздел от Модернизирания митнически кодекс.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съветът смята, че общата му позиция, която е резултат от щателно разглеждане на предложението по време на две председателства и която Комисията подкрепя изцяло, е напълно в съответствие с целите на предложението.

Освен това общата позиция възприема по-голямата част от измененията на Европейския парламент.

Новите елементи, внесени от Съвета, отразяват необходимостта от адаптиране на текста към практическите и технически реалности и от по-добър баланс между изискванията на националните администрации и митническите улеснения за търговията.

ОБЩА ПОЗИЦИЯ (ЕО) № 14/2009

приета от Съвета на 16 февруари 2009 година

с оглед приемането на Регламент (ЕО) № .../2009 на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на Група на европейските регулатори в областта на далекосъобщенията (ГЕРД)

(текст от значение за ЕИП)

(2009/C 75 E/05)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 95 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) ⁽⁴⁾, Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа) ⁽⁵⁾, Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешението) ⁽⁶⁾, Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) ⁽⁷⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защитата на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) ⁽⁸⁾ (наричани заедно по-нататък „Рамковата директива и специфичните

директиви“) целят създаване на вътрешен пазар за електронните съобщения в рамките на Общността при гарантиране на високо равнище на инвестиции, иновации и защита на потребителите посредством засилен конкуренция.

- (2) Необходимостта от последователно прилагане на регулаторната рамка на ЕС във всички държави-членки е от съществено значение за успешното развитие на вътрешния пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги. Регулаторната рамка на ЕС определя целите, които да бъдат постигнати, и осигурява рамка за действие на националните регулаторни органи (НРО), като им предоставя гъвкавост в някои области за прилагане на правилата съгласно националните условия.
- (3) Предвид необходимостта да се гарантира развитието на последователна регулаторна практика и последователното прилагане на регулаторната рамка на ЕС, в съответствие с Решение 2002/627/ЕО на Комисията от 29 юли 2002 г. за създаване на Група на европейските регулатори за електронни съобщителни мрежи и услуги ⁽⁹⁾ Комисията създаде Група на европейските регулатори (ГЕР), която да консултира и подпомага Комисията при развитието на вътрешния пазар и в по-общ смисъл да представлява точка за контакт между НРО и Комисията.
- (4) ГЕР изигра положителна роля, като подпомогна придвижването към последователна регулаторна практика чрез улесняване на сътрудничество между НРО и между НРО и Комисията. Този подход за развиване на по-голяма съгласуваност между НРО чрез обмен на информация и познания относно практическия опит се оказа успешен в краткия срок след въвеждането му. За да се доразвие вътрешният пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, ще е необходимо постоянно и задълбочено сътрудничество и координация между НРО.
- (5) Това налага укрепването на ГЕР и признаването ѝ в регулаторната рамка като Група на европейските регулатори в областта на далекосъобщенията (ГЕРД). ГЕРД не следва да бъде нито агенция на Общността, нито да притежава юридическа правосубектност. ГЕРД следва да замени ГЕР, да осигурява експертен опит и да изгради отношения на доверие благодарение на своята независимост, качеството на предоставяната консултативна помощ и информация, прозрачността на своите процедури и работни методи, както и на добросъвестността си при изпълнението на нейните задачи.

⁽¹⁾ ОВ С 224, 30.8.2008 г., стр. 50.

⁽²⁾ ОВ С 257, 9.10.2008 г., стр. 51.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 24 септември 2008 г. (все още непубликувано в Официален вестник), Обща позиция на Съвета от 16 февруари 2009 г. и Позиция на Европейския парламент от ...

⁽⁴⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33.

⁽⁵⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 7.

⁽⁶⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 21.

⁽⁷⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 51.

⁽⁸⁾ ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.

⁽⁹⁾ ОВ L 200, 30.7.2002 г., стр. 38.

- (6) Чрез концентриране на експертни знания ГЕРД следва да подпомага НРО, без да замества настоящите им функции или да дублира вече предприети дейности, както и да оказва съдействие на Комисията при изпълнението на нейните задължения.
- (7) ГЕРД следва да подпомага работата на ГЕР, като развива сътрудничество между НРО и между НРО и Комисията, за да гарантира последователното прилагане във всички държави-членки на регулаторната рамка на ЕС за електронните съобщителни мрежи и услуги, и по този начин да допринесе за развитието на вътрешния пазар.
- (8) ГЕРД следва да изпълнява и функциите на орган за анализ, дебати и предоставяне на консултативна помощ на Европейския парламент, Съвета и Комисията в областта на електронните съобщения. ГЕРД следва съответно да предоставя консултативна помощ на Европейския парламент, Съвета и Комисията по тяхно искане или по собствена инициатива.
- (9) ГЕРД следва да съсредоточи работата си върху *ex ante* регулиране на пазарите на електронни съобщения, по-конкретно в контекста на процедурата за анализ на пазара. ГЕРД следва да осъществява дейността си в сътрудничество със и без да засяга функциите на съществуващите групи и комитети като Комитета за регулиране на съобщенията, създаден по силата на Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), Комитета по радиочестотния спектър, създаден по силата на Решение № 676/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно регулаторната рамка за политиката в Европейската общност в областта на радиочестотния спектър (Решение за радиочестотния спектър) ⁽¹⁾, Групата за политика за радиочестотния спектър, създадена по силата на Решение 2002/622/ЕО на Комисията от 26 юли 2002 г. относно Група за политика в областта на радиочестотния спектър ⁽²⁾, както и Контактния комитет, създаден по силата на Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 г. за изменение на Директива 89/552/ЕО на Съвета относно координирането на някои разпоредби от законовите, подзаконовите и административните актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняването на дейности по телевизионно разпространение ⁽³⁾.
- (10) Тъй като целите на предложеното действие, а именно понататъшното развитие на последователна регулаторна практика чрез интензивно сътрудничество и координация между НРО и между НРО и Комисията посредством *inter alia* на обмен на информация, с оглед да се доразвие вътрешният пазар на електронни съобщителни мрежи и услуги, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки предвид обхвата на настоящия регламент, който се отнася за целия ЕС и следователно могат по-добре да бъдат постигнати на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Предмет, приложно поле и задачи

Член 1

Предмет, обхват и цели

1. Създава се консултативна група на националните регулаторни органи (НРО) в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги, наречена Група на европейските регулатори в областта на далекосъобщенията (ГЕРД).
2. ГЕРД действа в приложното поле на Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) и на Директиви 2002/19/ЕО, 2002/20/ЕО, 2002/21/ЕО, 2002/22/ЕО и 2002/58/ЕО (Специфични директиви), главно по въпроси, касаещи икономическото регулиране на пазарите за електронни съобщения.
3. ГЕРД изпълнява дейностите си независимо, безпристрастно и при пълна прозрачност. Във всички свои дейности ГЕРД преследва същите цели като тези на националните регулаторни органи, както е посочено в член 8 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива). По-конкретно, ГЕРД спомага за развитието и по-доброто функциониране на вътрешния пазар на електронните съобщителни мрежи и услуги, като се стреми да гарантира последователно прилагане на регулаторната рамка на ЕС за електронни съобщения.
4. ГЕРД насърчава сътрудничеството между НРО, както и между НРО и Комисията, и предоставя консултативна помощ на Европейския парламент, Съвета и Комисията.

Член 2

Роля на ГЕРД при прилагането на регулаторната рамка на ЕС

1. ГЕРД:
 - а) разработва и разпространява между НРО най-добрата регулаторна практика, като например общи подходи, методологии или насоки относно прилагането на регулаторната рамка на ЕС;
 - б) при поискване осигурява съдействие на НРО по регулаторни въпроси, включително като предоставя становища относно трансгранични спорове съгласно член 21 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива) или като подпомага НРО във връзка с анализа на съответните пазари съгласно член 16 от същата директива;
 - в) предоставя становища по проекти за решения, препоръки и/или насоки на Комисията, както е посочено в параграф 2;
 - г) изготвя доклади или предоставя консултативна помощ, по искане на Комисията или по собствена инициатива, и предоставя консултативна помощ на Европейския парламент и на Съвета, по тяхно искане или по собствена инициатива, по всички въпроси, свързани с електронните съобщения, които са в рамките на нейната компетентност;

⁽¹⁾ ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 198, 27.7.2002 г., стр. 49.

⁽³⁾ ОВ L 202, 30.7.1997 г., стр. 60.

д) при поискване, подпомага Европейския парламент, Съвета, Комисията и НРО при разпространението на най-добрите регулаторни практики в трети държави.

2. Посочените в параграф 1, буква в) проекти за решения, препоръки и насоки са:

а) решения и становища във връзка с проекти за мерки на НРО относно определянето на пазари, определянето на предприятия със значителна пазарна сила и налагането на корективни мерки в съответствие с член 7 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива);

б) препоръки и насоки относно формата, съдържанието и степента на подробност на нотификациите в съответствие с член 7а от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива);

в) препоръки за съответните пазари на продукти и услуги в съответствие с член 15 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива);

г) решения за установяване на транснационални пазари в съответствие с член 15 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива);

д) препоръки за хармонизация в съответствие с член 19 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива);

е) решения, които упълномощават или пречат на НРО да предприемат извънредни мерки в съответствие с член 8 от Директива 2002/19/ЕО (Директива за достъпа).

3. НРО и Комисията отчитат в най-висока степен всяко становище, консултативна помощ или най-добра регулаторна практика, приети от ГЕРД.

ГЛАВА II

Организация На ГЕРД

Член 3

Състав

1. ГЕРД се състои от ръководителите или висши представители на НРО, създадени във всяка една от държавите-членки, чиято първостепенна отговорност е надзорът върху ежедневната дейност на пазара за електронни съобщителни мрежи и услуги.

2. От всяка държава-членка има по един представител.

3. Комисията е със статус на наблюдател и се представлява на подходящо равнище.

4. НРО на страните от Европейското икономическо пространство (ЕИП) и на страните кандидатки за присъединяване към Европейския съюз са със статус на наблюдатели и се представляват на подходящо равнище.

Член 4

Начин на работа

1. ГЕРД приема и прави обществено достъпен своя процедурен правилник.

2. Становищата, най-добрата регулаторна практика и докладите на ГЕРД се приемат въз основа на мнозинство от две трети от членовете. Всеки член има право на един глас.

В процедурния правилник са описани подробно разпоредбите, уреждащи гласуването, включително условията, при които даден член може да действа от името на друг член, правилата, уреждащи кворума и крайните срокове за уведомята относно заседания. Процедурният правилник може да предвижда също процедури за гласуване в спешни случаи.

Становищата, най-добрата регулаторна практика и докладите, приети от ГЕРД, се правят публично достояние, като по искане на даден НРО съдържат и неговите резерви.

3. При условията на процедурния правилник ГЕРД избира председател и заместник-председатели от членовете си. Мандатът на председателя и на заместник-председателите е една година. Председателят и заместник-председателите представляват ГЕРД.

4. Пленарните заседания на ГЕРД се свикват от председателя и се провеждат най-малко четири пъти годишно в обикновена сесия. По инициатива на председателя, по искане на Комисията или по искане на поне една трета от членовете на ГЕРД се свикват също извънредни заседания. Дневният ред за заседанията се изготвя от председателя и се прави публично достояние.

5. Работата на ГЕРД може да бъде организирана в експертни работни групи в зависимост от случая.

6. Комисията получава покана за участие във всички пленарни заседания на ГЕРД и може да получи покана за участие в заседанията на експертните работни групи.

7. Експерти от държавите от ЕИП и от страните кандидатки за присъединяване към Европейския съюз може да участват в заседанията на ГЕРД като наблюдатели. ГЕРД може да кани други експерти и наблюдатели да присъстват на нейните заседания.

ГЛАВА III

Общи разпоредби

Член 5

Консултации

Когато е необходимо, преди да приеме становища, най-добра регулаторна практика или доклади ГЕРД се консултира със заинтересованите страни и им дава възможност да представят коментарите си в рамките на разумен срок. Без да се засягат разпоредбите на член 8, ГЕРД прави обществено достъпни резултатите от процедурата на консултации.

Член 6

Прозрачност и отчетност

1. ГЕРД изпълнява дейностите си при високо ниво на прозрачност. ГЕРД гарантира, че на обществеността и на всички заинтересовани страни се предоставя обективна, надеждна и лесно достъпна информация, по-специално по отношение на резултатите от нейната дейност.

2. Ежегодно, след консултации с Европейския парламент, Съвета и Комисията, ГЕРД приема работна програма за следващата година, представя я на Европейския парламент, Съвета и Комисията и я прави обществено достъпна. ГЕРД публикува също годишен доклад за своята дейност.

3. Европейският парламент и Съветът могат да поискат от ГЕРД да се обръща към тях по определени въпроси, свързани с дейността на ГЕРД.

Член 7

Предоставяне на информация на ГЕРД

Комисията и НРО предоставят поисканата от ГЕРД информация, необходима за изпълнение на задачите ѝ. Тази информация се

обработва в съответствие с правилата, установени в член 5 от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива).

Член 8

Поверителност

ГЕРД не публикува и не разкрива на трети страни обработваната или получаваната от нея информация, за която е поискано да бъде третирана като поверителна.

Когато консултацията или повдигнатият въпрос са от поверителен характер, членовете на ГЕРД, наблюдателите и всяко друго лице, са длъжни да не огласяват никакви сведения, които са узнали в хода на работата на ГЕРД или експертните работни групи.

Член 9

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 31 декември 2009 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на ...

За Европейския парламент
Председател

...

За Съвета
Председател

...

ПРОЕКТ ЗА ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 16 ноември 2007 г. Комисията прие предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на европейски орган за пазара на електронните съобщения ⁽¹⁾. Съветът получи предложението на Комисията на 19 ноември 2007 г. ⁽²⁾.

Европейският парламент прие своето становище на първо четене на 24 септември 2008 г.

Комитетът на регионите прие становището си на 19 юни 2008 г. ⁽³⁾.

Европейският икономически и социален комитет прие своето становище на 29 май 2008 г. ⁽⁴⁾

Комисията измени предложението си на 5 ноември 2008 г. ⁽⁵⁾

Съветът прие общата си позиция на 16 февруари 2009 г.

II. ЦЕЛ

Като съставна част на представената от Комисията през ноември 2007 г. нормативна рамка на ЕС в областта на електронните съобщения, предложеният регламент цели създаването на нов орган на Общността. В приложното поле на рамковата директива и на специфичните директиви това ще допринесе за по-доброто функциониране на вътрешния пазар на електронните съобщителни мрежи и услуги, по-специално като стимулира развитието на електронните съобщения в общностен мащаб. Органът ще действа като експертен център в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги на равнище ЕС, като черпи от опита на националните регулаторни органи. Това ще позволи последователно прилагане на нормативната рамка за електронните съобщения, което от своя страна ще засили конкуренцията и ще подобри конкурентоспособността.

III. АНАЛИЗ НА ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

1. Общи бележки

Макар Съветът да избра различен от предложения от Комисията формат на правния акт, общата позиция отразява по-голямата част от измененията, приети от Европейския парламент на първо четене, напълно, частично или в общи линии.

Тя съдържа и някои нови изменения, целящи създаването на гъвкав и независим орган, който ще разполага с поддържаща структура, подчинена на частното право.

Друга част от измененията, приети от Европейския парламент, не са отразени в общата позиция, тъй като Съветът ги е счел за излишни или неприемливи, или в някои случаи — тъй като разпоредбите от първоначалното предложение на Комисията са били заличени или съществено преработени.

В частност, Съветът прие своята обща позиция с намерението да се подобрят и укрепят съществуващите структури, по-специално Групата на европейските регулатори („ГЕР“). Предложеният нов орган ще замести ГЕР и ще подобри начина му на функциониране, за да осигури повече прозрачност и ефективност в процеса на вземане на решения. Съветът реши да уреди статута на ГЕР в регламент на Общността, като определи по-точно задачите, функционирането и взаимоотношенията му с институциите на Общността. Този нов орган, наречен ГЕРТ („Група на Европейските регулатори в областта на телекомуникациите“) няма да бъде агенция на Общността и няма да притежава юридическа правосубектност. Той ще разполага с поддържаща структура, подчинена на частното право. По този начин, с учредяването на ГЕРТ ще се създаде гъвкав и ефикасен орган, който ще действа независимо в рамките на предоставените му правомощия, а именно в приложното поле на рамковата директива и на специфичните директиви.

⁽¹⁾ Com (2007) 699 окончателен.

⁽²⁾ Док. 15408/07.

⁽³⁾ ОВ С 257, 9.10.2008 г., стр. 68.

⁽⁴⁾ TEN/327-329 — CESE 984/2008 — 2007/0247 (COD) — 2007/0248 (COD) — 2007/0249 (COD).

⁽⁵⁾ COM(2008) 720 окончателен

Съветът добави или измени някои разпоредби, за да осигури на ГЕРТ ясна структура, пропорционална на предоставените му правомощия вътрешна организация и прости и ефикасни механизми за вземане на решения. Споделяйки в това отношение позицията на Европейския парламент, Съветът счете, че е важно новият орган да извършва дейността си по прозрачен начин и да се отчита пред европейските институции.

2. Конкретни бележки

а) Предмет, приложно поле и цели

Съветът споделя становището на Комисията и на Европейския парламент, че следва да се създаде нов орган в рамките на вътрешния пазар на електронните съобщителни мрежи и услуги (изменения 7-13). Новият орган, който ще има консултативни функции, ще оказва съдействие на националните регулаторни органи (НРО) и ще подпомага Комисията при изпълнение на задачите ѝ (изменение 12). Той ще действа и като орган за анализ, обсъждане и консултативна помощ за Европейския парламент, Съвета и Комисията в областта на електронните съобщения и ще ги съветва по тяхно искане или по своя инициатива (изменения 17-18, 52). Той следва да замести ГЕР, която в момента консултира и подпомага Комисията в областта на развитието на вътрешния пазар (изменение 13). Органът следва да продължи работата на ГЕР, като подпомага сътрудничеството между националните регулаторни органи и между тях и Комисията, за да осигури последователното прилагане във всички държави-членки на нормативната рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги и по този начин да допринесе за развитието на вътрешния пазар (изменения 11, 48-49, 53).

Съветът споделя становището на Комисията и на Европейския парламент, че дейността на новия орган трябва да се вписва в приложното поле на рамковата директива и на специфичните директиви и да бъде ясно дефинирана (изменения 47-50, 56-60, 64, 69, 75-78, 80, 85, 87, 91-92, 97, 98, 99, 105). В съгласие с Европейския парламент Съветът счита, че ГЕРТ има за задача също така да разработва и разпространява сред НРО най-добрите регулаторни практики, като напр. общи методологии, насоки или подходи относно прилагането на нормативната рамка (изменение 53). Както и другите две институции той е на мнение, че Европейската агенция за мрежова и информационна сигурност (ENISA) не следва да се превърща в компонент на този нов орган, който не следва да има правомощия на европейско равнище по въпросите на сигурността на мрежите и информацията (изменения 9-10, 24, 27, 36, 50, 56, 65, 89, 107, буква г), 143).

Противно на Европейския парламент Съветът счита, че наименованието ГЕРТ („Група на европейските регулаторни органи в областта на телекомуникациите“) е по-подходящо за този нов орган от ОЕРТ („Орган на европейските регулаторни органи в областта на телекомуникациите“) (изменение 47). Макар и да е съгласен с Европейския парламент, че е необходима по-сOLIDна основа за създаване на такъв орган (изменение 8), Съветът счита, че ГЕРТ не следва да притежава отличителните особености на агенция, нито да има юридическа правосубектност (изменения 14, 51). Подобно на Европейския парламент Съветът счита, че ГЕРТ ще осигурява експертен опит и ще изгради отношения на доверие благодарение на своята независимост, на качеството на предоставяната консултативна помощ и информация, на прозрачността на своите процедури и организационни механизми, както и на добросъвестността при изпълнението на задачите си (изменение 12). Съветът счита, че е необходимо ГЕРТ да се учреди с помощта на регламент на Общността с цел да продължи разработването на последователна нормативна практика посредством засилено сътрудничество и координация между НРО и между тях и Комисията, което на свой ред да укрепи вътрешния пазар на електронните съобщителни услуги.

Принципът на пропорционалност не позволява да се прави повече от необходимото за постигане на дадена цел. Съветът преценява, че като орган с по-олекотена и не толкова бюрократична структура в сравнение с агенциите на Общността, ГЕРТ е в състояние да постигне тази цел.

Що се отнася до задачите на ГЕРТ, в противовес на Европейския парламент Съветът смята, че дейността на ГЕРТ следва по-специално да е насочена към въпросите на икономическото регулиране на пазарите на електронни съобщения, като не включва правомощия, които не са ясно определени предварително (изменения 16, 19, 20, 22, 26, 28, 68, 70, 71, 79, 81-84, 86, 93, 95, 102, 103-104, 106). Съветът не споделя становището на Европейския парламент, според което ГЕРТ трябва да консултира и участниците на пазара (изменения 15, 54), защото счита, че ГЕРТ следва да може да изпълнява задачите си независимо, като избягва всякакъв конфликт на интереси. Макар и да счита за целесъобразно ГЕРТ да се старее да изпълнява задачите си в сътрудничество със съществуващите работни групи и комитети, Съветът не смята за уместно ГЕРТ да консултира тези групи и комитети (изменения 81-84, 88).

б) *Състав и условия на функциониране*

Съветът споделя становището на Европейския парламент, че новият орган трябва да е съставен от високопоставени ръководители на създадения във всяка държава-членка НРО, чиято първостепенна отговорност е ежедневно да наблюдават функционирането на пазара за електронни съобщителни мрежи и услуги, като всяка държава-членка е представена в него от един член. Също така Съветът е съгласен, че Комисията следва да има статут на наблюдател (изменение 108) и че новият орган следва да има председател и заместник-председатели, избрани измежду членовете му (изменение 109). Подобно на Европейския парламент Съветът смята, че новият орган следва да изпълнява задачите си по независим, безпристрастен и прозрачен начин (изменение 112) и да взема решенията си с мнозинство от две трети от членовете си (изменение 111). Като и Европейския парламент, Съветът счита, че НРО и Комисията следва да се съобразяват в максимална степен с оповестените от ГЕРТ становища (изменение 72).

Съветът приема предложеното от Европейския парламент опростяване на структурата и задачите на новия орган спрямо предложената от Комисията структура (изменения 107, букви г) и д), 115-117, 119-120, 122, 125, 129-130, 138, 143-147) и е съгласен с мнението на Европейския парламент относно някои условия на функционирането на новия орган, като например приемането на вътрешния му правилник (изменение 111) или свикването на работните заседания (изменение 110).

Същевременно Съветът е за по-гъвкава и небюрокраична организационна и финансова структура от предложената от Европейския парламент. Съветът не счита, че за адекватното изпълнение на задачите на ГЕРТ е необходимо създаването на съвет на регулаторните органи или на пост генерален директор (изменения 107, 108, 114, 126-127, 131, 133-139, 142). За да се осигури независимостта на ГЕРТ, Съветът счита, че тя не следва да получава пълно или частично финансиране от бюджета на Общността (изменения 37, 51, 168, 149-151, 153-154). За да се осигури прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност, Съветът е на мнение, че статутът на агенция на Общността не е нито необходим, нито адекватен на възложените на ГЕРТ задачи (изменения 14, 51, 163, 168). Що се отнася до продължителността от две години и половина на мандата на председателя и на заместник-председателите, Съветът смята, че е по-уместен мандат, по-кратък с една година (изменение 109).

в) *Прозрачност и поверителност*

Подобно на Европейския парламент Съветът е на мнение, че преди да изрази становища, да препоръча най-добри регулаторни практики или да изготви доклади, ГЕРТ следва при необходимост да се консултира със заинтересованите страни и да им даде възможност да формулират забележки в разумен срок.

Резултатите от процедурата на консултация следва по принцип да бъдат обнародвани и изразените от даден НРО резерви следва да бъдат включени в тях по искане на същия НРО (изменение 156). Съветът е съгласен с Европейския парламент, че ГЕРТ следва да извършва дейностите си в условия на голяма прозрачност (изменение 31).

Той е съгласен и с принципа, че ГЕРТ следва да публикува своята годишна работна програма и годишен доклад за дейността си и да се отчита за дейността си пред Европейския парламент и Съвета, макар предложените от Европейския парламент организационни механизми да се различават по замисъл от тези на Съвета (изменения 101, 118, 124, 136, 139-142, 152). Подобно на Европейския парламент, Съветът счита, че ГЕРТ следва стриктно да спазва принципа на поверителност (изменения 39-40, 96). По-специално, Съветът счита, че ГЕРТ не следва да публикува и да разкрива на трети страни обработваната или получаваната от нея информация, за която е поискано да бъде третирана като поверителна. Освен това членовете на ГЕРТ, наблюдателите и всяко друго лице следва да бъдат задължени да не огласяват никакви сведения, които са узнали в хода на работата на ГЕРТ или на експертните работни групи.